

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ, ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

**Εθνικός Μηχανισμός συντονισμού, παρακολούθησης
και αξιολόγησης των πολιτικών κοινωνικής ένταξης
και κοινωνικής συνοχής**

ΑΘΗΝΑ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2016

Το παρόν Σχέδιο Δράσης **«Εθνικός Μηχανισμός συντονισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης των πολιτικών κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής συνοχής»** (στα επόμενα ΕΜ), εκπονήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης υπό την εποπτεία της αναπληρώτριας υπουργού Θεανώς Φωτίου και ολοκληρώνει το αντίστοιχο που απεστάλη στο National Employment and Social Inclusion Monitoring and ESF Operations for Cyprus, Greece and Poland στις 30/6/2015.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Πρόλογος	4
2. Σκοπός του Συστήματος Κοινωνικής Προστασίας	5
3. Η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΕΣΚΕ)	5
4. Η Υφιστάμενη Κατάσταση	11
5. Διοικητικές προσαρμογές εν εξελίξει	26
6. Ο σχεδιασμός του Εθνικού Μηχανισμού	29
7. Περιγραφή των εργαλείων του Εθνικού Μηχανισμού	45
8. Προδιαγραφές για τον ψηφιακό πυλώνα του Εθνικού Μηχανισμού	50
9. Όργανα Διαβούλευσης	52
10. Ανάγκες στελέχωσης του Εθνικού Μηχανισμού	55
11. Δράσεις για την υλοποίηση του Εθνικού Μηχανισμού	58

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1: Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	75
Παράρτημα 2: Τα Συναρμόδια Υπουργεία	79
Παράρτημα 3: Οι Περιφέρειες	87
Παράρτημα 4: Οι Δήμοι	90

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Επιχειρησιακός Άξονας 1:	
Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας	6
Επιχειρησιακός Άξονας 2:	
Πρόληψη και καταπολέμηση του αποκλεισμού των παιδιών	6-7
Επιχειρησιακός Άξονας 3:	
Πρώθηση της ένταξης	7
Επιχειρησιακός Άξονας 4:	
Καλή διακυβέρνηση των πολιτικών ένταξης	9
Κατακερματισμός στην παροχή κοινωνικής προστασίας	13
Δυνατότητα διασύνδεσης του Εθνικού Μηχανισμού με το ΕΣΠΑ	17
Πίνακας τηρουμένων μητρώων και βάσεων δεδομένων	23
Πίνακας κυριότερων προβλημάτων και προτεινόμενων λύσεων	28-29
Οργανόγραμμα Εθνικού Μηχανισμού	32
Ο κεντρικός πυρήνας του Εθνικού Μηχανισμού	34
Πίνακες Εισροών-Εκροών των οργάνων του Εθνικού Μηχανισμού	69-74
Χρονοδιάγραμμα, κόστος και πηγές χρηματοδότησης των δράσεων για την υλοποίηση του Εθνικού Μηχανισμού (επισυνάπτεται)	

1. Πρόλογος

1.1. Το Αντικείμενο του Έργου

Αντικείμενο του έργου αποτελούν:

- α) η τυπολογία και η οργανωτική δομή του ΕΜ (περιγραφή του οργανωτικού σχήματος, εντοπισμός των εμπλεκόμενων φορέων, κατανομή ρόλων, πρόβλεψη διαδικασιών διαβούλευσης και συνεργασίας),
- β) η λειτουργία του Μηχανισμού και η διασύνδεσή του με τον Μηχανισμό παρακολούθησης της πολιτικής για την κοινωνική ένταξη των Ρομά,
- γ) οι προδιαγραφές του ψηφιακού Πυλώνα του Μηχανισμού, και του ολοκληρωμένου γεωπληροφοριακού συστήματος που τον υποστηρίζει, καθώς και η αξιοποίηση και διασύνδεση των υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων και μηχανισμών του δημοσίου,
- δ) οι προδιαγραφές χαρτογράφησης φορέων υλοποίησης και ωφελουμένων της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη και την Κοινωνική Συνοχή (ΕΣΚΕ),
- ε) το Σχέδιο Δράσης, το χρονοδιάγραμμα και το κόστος υλοποίησης του ΕΜ.

1.2. Κοινωνική Ένταξη και Κοινωνική Πρόνοια

Η έννοια της Κοινωνικής Ένταξης οριοθετείται ως το σύνολο των παρεμβάσεων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση ή άμβλυνση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού και στην πλήρη συμμετοχή του συνόλου του πληθυσμού στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή.

Οι επιμέρους πτυχές της κοινωνικής ένταξης είναι:

- Ένταξη στην αγορά εργασίας και σε επαρκή επίπεδα διαβίωσης: εξασφάλιση πρόσβασης στην αγορά εργασίας και σε αξιοπρεπή απασχόληση, αλλά και σε ό,τι συνεπάγεται οικονομική αυτάρκεια.
- Πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες: πρόσβαση στις υπηρεσίες ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας, σε δημόσια αγαθά (εκπαίδευση, υγεία, στέγαση κλπ)
- Ένταξη στις κοινωνικές και πολιτικές διεργασίες

1.3. Οι δράσεις της κοινωνικής ένταξης:

- (α) έχουν χαρακτήρα, τόσο πρόληψης όσο και αντιμετώπισης,
- (β) αφορούν στον ευρύτερο πληθυσμό και όχι μόνο στις ευπαθείς ομάδες.

Αντίστοιχα, η κοινωνική πρόνοια καλύπτει το σύνολο των μέτρων που αφορούν τη χορήγηση μη ανταποδοτικών εισοδηματικών παροχών, παροχών σε είδος και κοινωνικών υπηρεσιών μέσω ειδικών φορέων (προνοιακοί φορείς) σε άτομα που τελούν σε κατάσταση ανάγκης και δεν μπορούν να την αντιμετωπίσουν με δικά τους μέσα. Η κοινωνική πρόνοια αποσκοπεί στην αναπλήρωση εισοδημάτων, αλλά στη διασφάλιση κάθε ανθρώπου από καταστάσεις βιοποριστικής αδυναμίας, ένδειας και κοινωνικού αποκλεισμού, οι οποίες προσβάλλουν ευθέως την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τη δυνατότητα του ατόμου να συμμετέχει στην κοινωνική και οικονομική ζωή.

2. Σκοπός του Συστήματος Κοινωνικής Προστασίας

Βασικός σκοπός του συστήματος κοινωνικής προστασίας είναι η προώθηση της κοινωνικής ένταξης και ο περιορισμός του κοινωνικού αποκλεισμού τμημάτων του πληθυσμού της χώρας.

Το Ελληνικό σύστημα κοινωνικής προστασίας, λειτουργεί με βάση κατηγορικά προγράμματα προστασίας και φροντίδας για συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού. Ειδικότερα, προωθεί ένα σύνθετο πλέγμα παρεμβάσεων που στοχεύουν στην:

- Πρόληψη του κινδύνου αποκλεισμού (όπως: υποχρεωτική προσχολική εκπαίδευση, πρόληψη της σχολικής βίας, καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, προληπτικοί εμβολιασμοί, μείωση ή απαλλαγή από την πληρωμή ειδικών τελών ή φόρων, ενσωμάτωση μεταναστών, καταπολέμηση των διακρίσεων),
- Κάλυψη αναγκών διαβίωσης, μέσω παροχών σε είδος και κάλυψη στεγαστικών αναγκών,
- Κάλυψη αναγκών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης,
- Ενίσχυση του εισοδήματος φτωχών και αναπήρων ατόμων που δεν είναι ικανά και διαθέσιμα προς εργασία και ανέργων, μέσω παροχών μη ανταποδοτικής φύσεως,
- Προώθηση της απασχόλησης ευπαθών ομάδων και προνοιακών ληπτών,
- Αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών, μέσω της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες φροντίδας,
- Προστασία δικαιωμάτων, μέσω δωρεάν νομικής συνδρομής, και
- Στην προστασία των υπερχρεωμένων νοικοκυριών.

Οι παρεμβάσεις που αναπτύσσονται αφορούν σε οριζόντια κυρίως προγράμματα τακτικής ή έκτακτης επιδότησης ατόμων ή οικογενειών χωρίς επαρκείς πόρους συντήρησης ή με αυξημένες ανάγκες, σε προγράμματα κοινωνικής φροντίδας συγκεκριμένων ομάδων για παιδιά και νέους, άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένους και άτομα που αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού, όπως άστεγοι, κακοποιημένες γυναίκες, αποφυλακισμένοι, πρόσφυγες, μετανάστες, Ρομά κ.ά., σε προγράμματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για φτωχούς ανασφάλιστους και ανέργους, σε προγράμματα πρόσβασης σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες και σε προγράμματα διευκόλυνσης της πρόσβασης στην εκπαίδευση ή την απασχόληση.

3. Η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης

Η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΕΣΚΕ), σχηματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2014 και εξειδικεύτηκε με τη σχετική μελέτη «Εξειδίκευση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου για την Κοινωνική Ένταξη» που παραδόθηκε στις 30/6/2015 (αριθμ. πρωτ. 985). Αντανακλά τις προτεραιότητες της Ελληνικής Πολιτείας **για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, φαινόμενα τα οποία οξύνθηκαν τα τελευταία χρόνια**, εξαιτίας της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης που παρατηρείται από το 2009.

Η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΕΣΚΕ) δομείται σε 3 πυλώνες, οι οποίοι οριοθετούν τις βασικές προτεραιότητες και εμπεριέχονται με διαφορετική βαρύτητα σε 4 επιχειρησιακούς άξονες για την επόμενη περίοδο.

Πιο συγκεκριμένα, ο **Επιχειρησιακός Άξονας 1, Καταπολέμηση της Ακραίας Φτώχειας**, εξειδικεύεται, σε δύο Προτεραιότητες Πολιτικής: **την Πρόσβαση σε Βασικά Αγαθά** και **την Πρόσβαση σε Επαρκείς Πόρους** και περιλαμβάνει τα Μέτρα που φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ 1 : Καταπολέμηση της Ακραίας Φτώχειας	
ΠΥΛΩΝΑΣ 1 «Καταπολέμηση της φτώχειας» ✓	
ΠΥΛΩΝΑΣ 2 «Πρόσβαση σε υπηρεσίες» ✓	
ΠΥΛΩΝΑΣ 3 «Αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς»	
Προτεραιότητα	Μέτρο
	1.1.1. Πρόσβαση σε βασικά είδη διαβίωσης
	1.1.2. Πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη
	1.1.3. Αντιμετώπιση κρίσεων
1.1: Πρόσβαση σε Βασικά Αγαθά	1.1.4. Πρόσβαση σε κατάλληλη στέγη
	1.1.5. Πρόσβαση σε ενέργεια
	1.1.6. Πρόσβαση στο χρηματοπιστωτικό σύστημα
	1.1.7. Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη
	1.1.8. Πρόσβαση σε δραστηριότητες πολιτισμού και αναψυχής
1.2: Πρόσβαση σε Επαρκείς Πόρους	1.2.1. Σταδιακή εφαρμογή ενός γενικού προγράμματος Ελαχίστου Εγγυημένου Εισοδήματος

Ο Επιχειρησιακός Άξονας 2, αφορά στην Πρόληψη και Καταπολέμηση του Αποκλεισμού των Παιδιών και εξειδικεύεται σε δύο Προτεραιότητες Πολιτικής: την **Πρόσβαση σε Οικονομικά Προσιτές και Ποιοτικές Υπηρεσίες** και την **Πρόσβαση στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση**. Προτεραιοποιεί πολιτικά την Διασφάλιση των Αξιοπρεπών Συνθηκών Διαβίωσης των Παιδιών, την Εκπαίδευση και την Παιδική Προστασία. Ο Επιχειρησιακός Άξονας 2, περιλαμβάνει τα Μέτρα που φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ 2 : Πρόληψη και Καταπολέμηση του Αποκλεισμού των Παιδιών	
ΠΥΛΩΝΑΣ 1 «Καταπολέμηση της φτώχειας» ✓	
ΠΥΛΩΝΑΣ 2 «Πρόσβαση σε υπηρεσίες» ✓	
ΠΥΛΩΝΑΣ 3 «Αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς»	
Προτεραιότητα	Μέτρο
	2.1.1. Πρόσβαση σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής
	2.1.2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης,

	ψυχαγωγίας και αναψυχής
2.1: Πρόσβαση σε Οικονομικά Προσιτές και Ποιοτικές Υπηρεσίες	2.1.3. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας
	2.1.4. Πρόληψη της παραπομπής σε δομές κλειστής φροντίδας
	2.1.5. Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης
	2.1.6. Αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών κλειστής φροντίδας
	2.1.7. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες Νομικής Συνδρομής
	2.1.8. Κοινωνική και Οικονομική Ένταξη των Παιδιών
2.2: Πρόσβαση στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση	2.2.1. Πρόσβαση σε υπηρεσίες προσχολικής εκπαίδευσης
	2.2.2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες σχολικής εκπαίδευσης
	2.2.3. Ειδική αγωγή των παιδιών με αναπηρία
	2.2.4. Εκπαιδευτική Ένταξη παιδιών Ρομά
	2.2.5. Καταπολέμηση της σχολικής διαρροής

Ο Επιχειρησιακός Άξονας 3, αφορά στην Προώθηση της Ένταξης και περιλαμβάνει τρεις προτεραιότητες: την **Ενίσχυση των εισοδηματικών πόρων των ευάλωτων ανέργων** και την **Πρόσβαση σε υπηρεσίες ενεργοποίησης** καθώς και την **Πρόσβαση των ευάλωτων ανέργων** με σωρευτικά χαρακτηριστικά αποκλεισμού σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες. Ο Επιχειρησιακός Άξονας 3, περιλαμβάνει τα Μέτρα που φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ 3: Προώθηση της Ένταξης	
ΠΥΛΩΝΑΣ 1 «Καταπολέμηση της φτώχειας»	✓
ΠΥΛΩΝΑΣ 2 «Πρόσβαση σε υπηρεσίες»	✓
ΠΥΛΩΝΑΣ 3 «Αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς»	✓
Προτεραιότητα	Μέτρο
3.1: Ενίσχυση εισοδηματικών πόρων των ευάλωτων ομάδων ανέργων	3.1.1. Πρόσβαση στο Επίδομα Μακροχρονίως Ανέργων
	3.1.2. Πρόσβαση σε ειδικά επιδόματα για ευάλωτες ομάδες ανέργων χαμηλού εισοδήματος.
3.2: Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε υπηρεσίες ενεργοποίησης	3.2.1. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης
	3.2.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης
	3.2.3. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας

3.3: Πρόσβαση ανέργων με σωρευτικά χαρακτηριστικά αποκλεισμού και άλλων ευάλωτων ομάδων σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες	3.3.1. Πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες ανοικτής φροντίδας
	3.3.2. Πρόσβαση σε υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας
	3.3.3. Πρόληψη της παραπομπής σε δομές κλειστής φροντίδας
	3.3.4. Προώθηση της αποϊδρυματοποίησης, αποκατάστασης και επανένταξης
	3.3.5. Αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών κλειστής φροντίδας
	3.3.6. Πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης της φερεγγυότητας των φτωχών νοικοκυριών

Τέλος, ο Επιχειρησιακός Άξονας 4, αφορά στην Καλή Διακυβέρνηση των πολιτικών ένταξης και περιέχει παρεμβάσεις που στοχεύουν στην ενίσχυση του συστήματος διακυβέρνησης των πολιτικών ένταξης και στην διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της Στρατηγικής. Σε αυτόν τον άξονα εμπεριέχεται και ο ΕΜ. Τα Μέτρα του Άξονα διαρθρώνονται στις ακόλουθες τρεις Προτεραιότητες Πολιτικής: **Συντονισμός των πολιτικών ένταξης, Ποιότητα των πολιτικών ένταξης, Αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών ένταξης** και αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ 4: Καλή Διακυβέρνηση των πολιτικών ένταξης	
ΠΥΛΩΝΑΣ 1 «Καταπολέμηση της φτώχειας»	✓
ΠΥΛΩΝΑΣ 2 «Πρόσβαση σε υπηρεσίες»	✓
ΠΥΛΩΝΑΣ 3 «Αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς»	✓
Προτεραιότητα	Μέτρο
4.1: Συντονισμός των πολιτικών ένταξης	4.1.1. Εθνικός Μηχανισμός για τον συντονισμό των πολιτικών ένταξης (ΕΜ)
	4.1.2. Περιφερειακά Παρατηρητήρια Ένταξης (ΠΕΣΚΕ)
4.2: Ποιότητα των πολιτικών ένταξης	4.2.1. Χάρτης Ποιότητας Κοινωνικών Υπηρεσιών
4.2.1. Χάρτης Ποιότητας Κοινωνικών Υπηρεσιών	4.2.2. Δίκτυα Κοινωνικής Καινοτομίας
4.3: Αποτελεσματική εφαρμογή των πολιτικών ένταξης	4.3.1. Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα
	4.3.2. Ανάπτυξη της Βασικής και Εφαρμοσμένης Έρευνας στο πεδίο των πολιτικών ένταξης

Συγκεκριμένα, τα Μέτρα αφορούν:

Α. στην συγκρότηση Εθνικού Μηχανισμού και στην ίδρυση 13 Περιφερειακών Παρατηρητηρίων, αντιστοίχως των 13 Περιφερειών της χώρας.

Β. στην διασφάλιση της ποιότητας των πολιτικών ένταξης μέσω της κατάρτισης Χάρτη Ποιότητας Υπηρεσιών και ίδρυσης Δικτύων Κοινωνικής Καινοτομίας.

Γ. στην αποτελεσματικότητα της εφαρμογής με την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού του Δημοσίου τομέα και της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας.

Η Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη διαμορφώθηκε αρχικά κατά τη διάρκεια του δεύτερου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής και **υιοθέτησε τους στόχους του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2011 - 2014 για:**

α) Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Στόχος είναι η μείωση του αριθμού των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό κατά 450.000 μέχρι το 2020 (δηλαδή μείωση του συνολικού ποσοστού από 28% το 2008, σε 24% το 2020).

β) Καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας. Στόχος είναι η μείωση κατά 100.000 του αριθμού των ατόμων 0-17 ετών που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας έως το 2020, που σημαίνει μείωση του αντίστοιχου ποσοστού από 23% το 2008 σε 18% το 2020.

γ) Δόμηση ενός «κοινωνικού δικτύου ασφαλείας» ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό, το οποίο θα διασφαλίζει την πρόσβαση για όλους σε βασικές υπηρεσίες, όπως ιατρική περίθαλψη, στέγαση και εκπαίδευση.

Στην τρέχουσα συγκυρία το περιβάλλον της στρατηγικής περιγράφεται από το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2015 που συνδέει τους Εθνικούς αναπτυξιακούς στόχους και τις διαρθρωτικές αλλαγές με τους βασικούς στόχους της Ευρώπης 2020, ώστε όπως επισημαίνεται «να ενισχυθεί η πορεία της χώρας προς την οικονομική ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα του χρέους, εμποδίζοντας τον φαύλο κύκλο της λιτότητας και της ύφεσης και ενισχύοντας το κοινωνικό δίκτυ προστασίας».

Με την πάροδο ενός έτους από την υιοθέτησή της Εθνικής Στρατηγικής 2014 - 2020, η ενημέρωση των συναφών δεικτών και επίκαιρες έρευνες επιβεβαιώνουν ότι εξακολουθεί αδιαλείπτως η διόγκωση των μη ικανοποιούμενων αναγκών για βασικά αγαθά, η διεύρυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και ταυτόχρονα το βάθεμα της φτώχειας και της στέρησης και η εμφάνιση πολλαπλών μορφών αποκλεισμού. Οι μη ικανοποιούμενες ανάγκες και **η λανθάνουσα ζήτηση για κοινωνικές υπηρεσίες εκφράζονται αυτομάτως από τη μεγάλη ζήτηση που εμφανίζεται σε υλοποιούμενα προγράμματα και παροχές.** Πέραν των αναφερομένων στο κείμενο της Εθνικής Στρατηγικής, η επέκταση των παρεμβάσεων της νέας κυβέρνησης με τον Νόμο 4320/2015 για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης αποκάλυψε μέρος των αναγκών για παροχή ρεύματος, σίτισης και στέγασης εφόσον από τις πρώτες επεξεργασίες της αρμόδιας αρχής προκύπτει ότι 640.000 νοικοκυριά έκαναν αίτηση να ενταχθούν στις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Την τελευταία πενταετία, ο κίνδυνος φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού αυξάνεται με ταχύ ρυθμό κυρίως στις πλέον αστικοποιημένες περιοχές (από 23,7% το 2010 σε 34,1% το 2014), δεδομένο που επιβάλλει τη χωρική εξειδίκευση της Στρατηγικής.

Προϊούσης της κρίσης συντελείται μια «μετατόπιση» της φτώχειας από τους ηλικιωμένους στα παιδιά: αυξάνεται η διαφορά ανάμεσα στον κίνδυνο φτώχειας των ατόμων άνω των 65 ετών (15,1%) και στον κίνδυνο φτώχειας των παιδιών έως 17 ετών (28,8%). Αυτή η αλλαγή επιβεβαιώνει την αναγκαιότητα και βαρύτητα του Επιχειρησιακού Άξονα 2.

Η οικονομική επισφάλεια των αλλοδαπών που διαμένουν στη χώρα (από 53,7% το 2010 ανέρχεται σε 67,7% το 2014) επιδεινώνεται ραγδαία και είναι κατά πολύ υψηλότερη από όσων διαθέτουν ελληνική ιθαγένεια. Σε αυτή την εξέλιξη της τελευταίας πενταετίας προστέθηκε το προσφυγικό κύμα που επιδεινώνει ακόμα περισσότερο τα προβλήματα. Το γεγονός αυτό υποδεικνύει την ενίσχυση της διάστασης των πολιτικών για τη μετανάστευση στη Στρατηγική, τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά ως προς την προώθηση της πολυπολιτισμικής προσέγγισης των σχεδιαζόμενων μέτρων.

Τα ποσοστά των ανέργων στους δικαιούχους του ν. 4320/2015 έδειξαν την απόλυτη συγγένεια φτώχειας και ανεργίας και άρα τη σημασία της πολιτικής ένταξης στην αγορά εργασίας.

Όπως προκύπτει από τα διαθέσιμα και ενημερωμένα στοιχεία της Eurostat για το 2015, **η πρόοδος σε σχέση με τους εθνικούς στόχους, από το 2010 και μετά, δεν είναι θετική, όπως άλλωστε και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.** Επισημαίνεται η συνεχής ετήσια αύξηση του ποσοστού του πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας και αποκλεισμού (δείκτης AROPE) από 27,7% το 2010 σε 36% το 2014. Η παιδική φτώχεια αυξάνεται από 22,3% σε 28,7% το 2013 και το 2014 καταγράφεται μείωση στο 25,3%. Τα δεδομένα αυτά καταδεικνύουν τη σοβαρή επιδείνωση της κοινωνικής κατάστασης στην Ελλάδα και την ανάγκη προσαρμογής τόσο της στοχοθεσίας (μελλοντικά ενδεχομένως και της αναπροσαρμογής των ποσοτικών στόχων) όσο και των μέσων για την επίτευξή των στόχων.

Συμπερασματικά για τον ΕΜ

Η δόμηση της ΕΣΚΕ, επιβάλλει:

α) τη δημιουργία ενός ενιαίου συντονιστικού οργάνου, το οποίο θα συντονίζει τις πολιτικές κοινωνικής ένταξης, θα παρακολουθεί και θα αξιολογεί την εφαρμογή τους, θα προσδιορίζει τις προτεραιότητες, με βάση τις εκάστοτε ανάγκες, ώστε να ενισχύει την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα του συστήματος κοινωνικής προστασίας και

β) την ενίσχυση της «ενεργητικής» διάστασης στο σύστημα κοινωνικής προστασίας, που υιοθετεί η Στρατηγική, με τη συστηματική συλλογή, τήρηση και ανάλυση δεδομένων, η οποία θα επιτρέπει την τεκμηριωμένη διαφοροποίηση και εξειδίκευση των πολιτικών και δράσεων, με γνώμονα τα σωρευτικά χαρακτηριστικά των ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, τα οποία δεν είναι κοινά για όλους.

Οι δύο αυτές ανάγκες, δηλαδή ο συντονισμός των εφαρμοζόμενων πολιτικών και η ενεργητική και τεκμηριωμένη παρέμβαση, αντιμετωπίζονται μόνο με τη δημιουργία ενός επιτελικού οργάνου, το οποίο θα αποτελέσει τον Ε.Μ.

4. Υφιστάμενη Κατάσταση

Πριν από οποιαδήποτε αναφορά στον ΕΜ, χρειάζεται να αποτυπωθεί η δομή του υφιστάμενου συστήματος κοινωνικής προστασίας στην Ελλάδα, όσον αφορά στις πολιτικές και στους επιτελικούς φορείς, προκειμένου να εντοπιστούν οι αδυναμίες και ανεπάρκειές του και να προσδιοριστούν τα οργανωτικο-διοικητικά χαρακτηριστικά και ο ρόλος του προτεινόμενου Μηχανισμού.

4.1. Οι τρέχουσες πολιτικές Κοινωνικής Προστασίας στην Ελλάδα: Νομοθετικό πλαίσιο και θεσμικά όργανα

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, στην Ελλάδα υφίσταται ατομικό δικαίωμα για κοινωνική προστασία. Το Σύνταγμα περιέχει διατάξεις που ορίζουν τους άξονες αυτού του δικαιώματος. Η κοινή νομοθεσία εξειδικεύει αυτό το δικαίωμα και προσδιορίζει τις ουσιαστικές προϋποθέσεις για την άσκησή του. Επίσης υφίστανται ρυθμίσεις του

δικαιώματος κοινωνικής προστασίας με αποφάσεις διεθνών οργανισμών, οι οποίοι έχουν ενσωματωθεί στην εσωτερική έννομη τάξη και επομένως υπερισχύουν κάθε τυχόν αντίθετης διάταξης νόμου, όπως, για παράδειγμα, ο κυρωτικός νόμος της Διεθνούς Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ (Ν. 4074/2012) και ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης που κυρώθηκε από τη Βουλή των Ελλήνων στις 14 Ιανουαρίου 2015.

Στην Ελλάδα, η ευθύνη για τη χορήγηση παροχών κοινωνικής προστασίας είναι κατακερματισμένη και ανήκει σε κεντρικούς κυβερνητικούς οργανισμούς, ταμεία κοινωνικής ασφάλισης, περιφερειακές και δημοτικές διοικήσεις. Η κοινωνική πρόνοια βασίστηκε αρχικά σε εταιρικά συστήματα αλληλασφαλίσεως που με την πάροδο του χρόνου επεκτάθηκαν και συμπληρώθηκαν από το κράτος. Η σταδιακή προσέγγιση, με ελάχιστο στρατηγικό σχεδιασμό, οδήγησε σε μια πολύ σύνθετη αρχιτεκτονική των παροχών. Υπάρχουν 203 διαφορετικοί τύποι παροχών σε χρήμα και σε υπηρεσίες, αριθμός πολύ μεγάλος, και επιπλέον σε αυτούς δεν περιλαμβάνονται οι γενικές επιδοτήσεις, τα φορολογικά οφέλη και τα επιδόματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ. Ωστόσο, παρά τον μεγάλο αριθμό των διαφορετικών παροχών, η συνολική δαπάνη για την κοινωνική προστασία ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι, με 2,2%, σημαντικά μικρότερη από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (4,1%). Ο ασύνοπτα μεγάλος αριθμός των διαφορετικών παροχών σε συνδυασμό με το χαμηλό τους ύψος κάνει το σύστημα παροχών κοινωνικής προστασίας αναποτελεσματικό.

Στοιχεία σχετικά με την κατανομή των επιδομάτων δείχνουν ότι η κεντρική κυβέρνηση επικεντρώνεται περισσότερο στην κοινωνική στήριξη (Κοινωνική Πρόνοια), ενώ τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης είναι προφανώς πιο επικεντρωμένα στην κοινωνική ασφάλιση. Το μόνο επίπεδο διοίκησης όπου δεν γίνεται συνδυασμός κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας είναι οι Δήμοι που έχουν αρμοδιότητες μόνο στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας. Στην πράξη, είναι δύσκολο να προσδιοριστούν τα όρια μεταξύ των στοιχείων της ασφάλισης και της κοινωνικής στήριξης, δεδομένου ότι συχνά συνυπάρχουν στο ίδιο κοινωνικό σχέδιο. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τις παροχές που χορηγούνται από τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης.

Το θεσμικό πλαίσιο για την παροχή των προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο. Αυτό συμβαίνει ακόμη και μετά τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις, όπως η μεταβίβαση των προγραμμάτων κοινωνικής στήριξης και αναπηρίας από το Υπουργείο Υγείας στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΥΠΕΚΑΑ) και η ενοποίηση πολλών οικογενειακών επιδομάτων από το ΥΠΕΚΑΑ. Πολλοί κεντρικοί δημόσιοι φορείς, ταμεία κοινωνικής ασφάλισης (συμπεριλαμβανομένου του ΟΑΕΔ), και τα τοπικά τους δίκτυα, καθώς και περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις εμπλέκονται στο σχεδιασμό, τη χρηματοδότηση, την εφαρμογή και την παροχή πολλών επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας, εκ των οποίων πολλά απευθύνονται σε παρόμοιες ομάδες του πληθυσμού. Ο πίνακας που ακολουθεί συνοψίζει την κατανομή των επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας τόσο εις είδος όσο και εις χρήμα στους διάφορους προϋπολογισμούς.

Πίνακας: Κατακερματισμός στην παροχή κοινωνικής προστασίας		
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	Αριθμός Παροχών	Είδος Παροχών
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	35	Αναπηρία, Εκπαίδευση, Παιδί και Οικογένεια, Υγεία, Στέγαση, Ηλικιωμένοι, άλλα προγράμματα
ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ (ΚΑΙ ΟΑΕΔ)	7	Αναπηρία, Στέγαση, Προγράμματα Αγοράς Εργασίας, Ηλικιωμένοι
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	7	Εκπαίδευση, Υγεία, Προγράμματα Αγοράς Εργασίας, άλλα προγράμματα
ΔΗΜΟΙ	154	Αναπηρία, Παιδί και Οικογένεια, Στέγαση, άλλα προγράμματα

Πηγή: Παγκόσμια Τράπεζα από στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και του Υπουργείου Οικονομικών

Εντός της κεντρικής κυβέρνησης, πολλά υπουργεία/υπηρεσίες είναι αρμόδιες για προγράμματα κοινωνικής στήριξης. Μεταξύ άλλων είναι το ΥΠΕΚΑΑ, το Υπουργείο Παιδείας, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Άμυνας, το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Εσωτερικών και ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού. Εκτός από τα υπουργεία Εργασίας και Υγείας, τα υπόλοιπα έχουν αναπτύξει παρεμβάσεις στον τομέα της κοινωνικής στήριξης με τρόπο περιστασιακό. Επιπλέον, υπάρχουν αρκετές παροχές για τις οποίες είναι αρμόδιες διάφορες υπηρεσίες.

Οι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδίως οι Δήμοι, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες στην παροχή κοινωνικών επιδομάτων (ιδίως για τα άτομα με αναπηρία) και στην παροχή κοινωνικής μέριμνας. Το Εθνικό Σχέδιο Κοινωνικής Πρόνοιας που εκπονήθηκε 1998, προέβλεπε ότι οι υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας θα παρέχονται από τοπικούς δημόσιους οργανισμούς και διαπιστευμένες εθελοντικές ή μη κερδοσκοπικές ενώσεις, που τώρα είναι υπό την εποπτεία του ΥΠΕΚΑΑ. Οι περιφερειακοί φορείς είναι επίσης αρμόδιοι για ορισμένες δραστηριότητες στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας. Σε κάθε «μητροπολιτικό Δήμο» (πρώην νομαρχίες), υπάρχει μία κοινωνική υπηρεσία, η οποία έχει την ευθύνη για την εφαρμογή των προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας στην περιοχή.

Πηγή του πολύπλοκου θεσμικού πλαισίου της κοινωνικής στήριξης είναι το γεγονός ότι για πολλά προγράμματα, ενώ εγγράφονται στον προϋπολογισμό του ενός οργανισμού, κάποιος άλλος οργανισμός είναι αρμόδιος για την εφαρμογή τους. Για παράδειγμα, στην περίπτωση του νέου ενιαίου οικογενειακού επιδόματος, ενώ εγγράφεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, η εκτέλεσή του είναι αρμοδιότητα του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΟΓΑ). Για το πρόσφατο πιλοτικό πρόγραμμα του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, άλλος ένας φορέας (η ΗΔΙΚΑ) προστέθηκε στον κατάλογο των φορέων με αρμοδιότητες για την εφαρμογή της κοινωνικής στήριξης. Στην περίπτωση των επιδομάτων αναπηρίας για ασφαλισμένους -το πρόγραμμα κοινωνικής στήριξης με τις υψηλότερες δαπάνες- ο σχεδιασμός της παροχής είναι πλέον στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας (μεταφέρθηκε από το Υπουργείο Υγείας), αλλά τα επιδόματα χορηγούνται από τους Δήμους, μέσω καθολικών επιχορηγήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών.

Τέλος, μολονότι τα Ταμεία Κοινωνικής Ασφάλισης χορηγούν κυρίως τις ανταποδοτικές παροχές, είναι αρμόδια και για ορισμένα προγράμματα κοινωνικής ενίσχυσης που χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται οι κοινωνικές συντάξεις και η ενίσχυση σύνταξης γήρατος και αναπηρίας. Επιπλέον, ο ΟΑΕΔ έχει την ευθύνη για την μη ανταποδοτική στήριξη των ανέργων, καθώς και για ορισμένες άλλες ενισχύσεις.

Αυτό το σύστημα χρειάζεται να αντικατασταθεί με ένα νέο, ενιαίο σύστημα κοινωνικής προστασίας, το οποίο θα κινείται σε τρία επίπεδα, το επίπεδο της πρωτοβάθμιας φροντίδας, που αφορά επιδοματικές ενισχύσεις και ανοιχτές δομές προστασίας, δεύτερο επίπεδο που αφορά ιδρύματα κλειστής φροντίδας (ΝΠΙΔ και ΝΠΔΔ) και ΜΚΟ και το τρίτο επίπεδο που αφορά την αποϊδρυματοποίηση και την κοινωνική και εργασιακή ένταξη. Το νέο Εθνικό Ενιαίο Σύστημα Αλληλεγγύης (ΕΘΕΣΑ), που βρίσκεται στο στάδιο του σχεδιασμού, θα θεσπιστεί εντός του τρέχοντος έτους με νόμο-πλαίσιο. Με αυτόν τον νόμο θα ορίζονται ενιαίοι κανόνες ταυτοποίησης, ελέγχου και αξιολόγησης για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς.

Συμπερασματικά για τον ΕΜ:

Για τη δημιουργία και τη λειτουργία του ΕΘΕΣΑ, ο Εθνικός Μηχανισμός έχει κεντρική σημασία.

4.2. Οι φορείς Κοινωνικής Προστασίας

4.2.1. Σε κυβερνητικό επίπεδο

4.2.1.1. ΚΥΣΚΟΙΠ (Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής)

Η κυβέρνηση αναγνωρίζοντας την μεγάλη προτεραιότητα που έχουν οι πολιτικές κοινωνικής προστασίας, ίδρυσε ((ΦΕΚ Α' 137/03-11-2015) το Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΥΣΚΟΙΠ).

Στο Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής, μετέχουν ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης ως Πρόεδρος, οι Υπουργοί Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, ως μέλη.

Σε περίπτωση κωλύματος, απουσίας ή αδυναμίας, τον Πρόεδρο του Συμβουλίου αναπληρώνει ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου παρίσταται και ο Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης.

Ακόμα, στο Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής, μετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, αρμόδιος για θέματα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Αλληλεγγύης, αρμόδια για θέματα Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Αλληλεγγύης, αρμόδια για θέματα Απασχόλησης, ο Υφυπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, αρμόδιος για θέματα ΕΣΠΑ. Μετέχουν, επίσης, χωρίς δικαίωμα ψήφου και εφόσον

κληθούν προς τούτο από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου, Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί, Υφυπουργοί, Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς Υπουργείων, σύμβουλοι, εμπειρογνώμονες και υπηρεσιακοί παράγοντες.

Το Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά μία (1) φορά το δεκαπενθήμερο και εκτάκτως, όποτε κρίνεται αναγκαίο, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου του. Κατά τη συνεδρίαση του Συμβουλίου τηρούνται Πρακτικά, τα οποία υπογράφονται από τα μέλη του. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου είναι συλλογικές κυβερνητικές αποφάσεις, οι οποίες υλοποιούνται από τον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό.

Το Συμβούλιο είναι αρμόδιο για:

- α) τον συντονισμό, την προώθηση και την εποπτεία της υλοποίησης του προγράμματος κοινωνικής πολιτικής της Κυβέρνησης,
- β) την επεξεργασία, τη διαμόρφωση και τον συντονισμό δράσεων και πολιτικών, που αποσκοπούν στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και την άμβλυνση των επιπτώσεων της δημοσιονομικής προσαρμογής, ιδίως στις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες,
- γ) τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης διυπουργικών και διατομεακών δράσεων κοινωνικής πολιτικής.

Συμπερασματικά για τον ΕΜ:

Το ΚΥΣΚΟΙΠ θα αποτελέσει το ανώτατο όργανο του ΕΜ.

4.2.1.2. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Από την επισκόπηση των αρμοδιοτήτων των Γενικών Διευθύνσεων, Διευθύνσεων και Τμημάτων του ΥΠΕΚΑΑ προκύπτει συχνά αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων και σε ορισμένες περιπτώσεις κατάτμηση της ίδιας αρμοδιότητας σε διαφορετικά Τμήματα και Υπηρεσίες.

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής του ΥΠΕΚΑΑ είναι η υπηρεσία που εκ του νόμου έχει την ευθύνη για τη λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού. Επιχειρησιακοί στόχοι της είναι α) ο σχεδιασμός, ο συντονισμός, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των πολιτικών για την κοινωνική ένταξη και προστασία, την κοινωνική συνοχή, την κοινωνική οικονομία, την κοινωνική επιχειρηματικότητα, και γενικά όλων των πολιτικών που συνιστούν την εθνική στρατηγική για τη μείωση της φτώχειας και τη καταπολέμηση του κοινωνικού και εργασιακού αποκλεισμού, καθώς και των αναγκών ενεργειών για την αποτελεσματική εφαρμογή τους, β) η λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού για την Παρακολούθηση και την Εφαρμογή των Πολιτικών Κοινωνικής Ένταξης, Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής ως επιτελικός φορέας.

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες:

- α) Τμήμα Κοινωνικής Ένταξης, Κοινωνικής Συνοχής και Ισότητας Ευκαιριών.

- β) Τμήμα για την Κοινωνική Προστασία και Αποκατάσταση Ατόμων Ειδικών Κατηγοριών.
- γ) Τμήμα Σχεδιασμού, Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Πολιτικών για την Κοινωνική Οικονομία.
- δ) Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας.

Η **Γενική Διεύθυνση Πρόνοιας** του ΥΠΕΚΑΑ έχει ως στρατηγικό σκοπό να σχεδιάζει, προγραμματίζει, οργανώνει, ελέγχει και αξιολογεί πολιτικές και δράσεις για την οικογένεια, την αναπηρία και τις λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού. Έχει την ευθύνη εξειδίκευσης και εφαρμογής ενός συνολικού αποτελεσματικού δίκαιου και βιώσιμου μοντέλου κοινωνικής πρόνοιας.

Η Γενική Διεύθυνση Πρόνοιας συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες:

- α) Διεύθυνση Προστασίας Οικογένειας.
- β) Διεύθυνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης.
- γ) Διεύθυνση Προστασίας Ατόμων με Αναπηρία.

Αναλυτικότερα δες **Παράρτημα 1**

Συμπερασματικά για τον ΕΜ:

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής θα αναλάβει τον κεντρικό συντονισμό του Ε.Μ. για την περίοδο μέχρι την κατάρτιση και ψήφιση του νέου οργανογράμματος του ΥΠΕΚΑΑ. Τα αυτοτελή τμήματα ΕΡΓΑΝΗ και ΗΛΙΟΣ θα συνδεθούν με το ενιαίο πληροφοριακό σύστημα του Ε.Μ.

4.2.1.3. ΕΣΠΑ και επιτελικές δομές υπουργείων

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η σύνδεση της ΕΣΚΕ με την αναπτυξιακή διαδικασία της χώρας και το πλαίσιο ενίσχυσης της, δηλαδή το Σύμφωνο με το ΣΕΣ 2014-2020 σχετικά με τη χρήση των διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων για την ανάπτυξη και την απασχόληση με βάση τον Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014 – 2020. Προβλέπεται η συγκρότηση ενός νέου πλαισίου για τον συντονισμό, την εξειδίκευση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020, τα βασικά όργανα του οποίου είναι:

Η **Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ)** που υπάγεται στον **Υφυπουργό ΕΣΠΑ**. Οι αρμοδιότητες της, μεταξύ άλλων, είναι ο συντονισμός του προγραμματισμού και της εφαρμογής των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020. Ως Ειδική Υπηρεσία της ΕΑΣ λειτουργεί η **Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ (ΕΥΣΕΚΤ)** η οποία συντονίζει τις παρεμβάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ).

Για την αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΠ και το συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων προβλέπεται η συγκρότηση **Επιτροπής Παρακολούθησης (Ε.Πα.)** της προόδου υλοποίησης του ΕΠ. Επιπλέον, η **Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ)** κάθε ΕΠ υποστηρίζει το έργο της Επιτροπής Παρακολούθησης, υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκθέσεις υλοποίησης και πραγματοποιεί τις αξιολογήσεις του Επιχειρησιακού

Προγράμματος.

Τέλος, ο Ν. 4314/2014 προβλέπει τη σύσταση **Επιτελικών Δομών των Υπουργείων** με σκοπό την υποστήριξη στην αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών στο σύνολο των τομέων πολιτικής του κάθε Υπουργείου σε σχέση με τα ΕΠ του ΕΣΠΑ. Όσον αφορά το ΥΠΕΚΑΑ έχει ψηφιστεί ο σχετικός νόμος 4403/2016 (ΦΕΚ 125 Α' 7-7-2016 και μέχρι τον Οκτώβριο 2016 θα λειτουργεί η Επιτελική Δομή για ζητήματα Πρόνοιας. Επιπλέον, προβλέπει τη συγκρότηση των Περιφερειακών Επιτροπών Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (ΠΕΑΣ) ΕΣΠΑ για την τοπική αυτοδιοίκηση, οι οποίες λειτουργούν ως υποεπιτροπή προς Ε.Πα. και γνωμοδοτούν προς τη ΔΑ του αντίστοιχου ΠΕΠ σχετικά με την εξειδίκευσή του και με τα κριτήρια ένταξης πράξεων που αφορούν σε έργα και δράσεις τοπικής ανάπτυξης.

Δυνατότητα Διασύνδεσης Εθνικού Μηχανισμού με το ΕΣΠΑ

	Άμεσα εφικτή διασύνδεση	Εφικτή Διασύνδεση εντός του 2016
Γ.Γ. Δημόσιων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ – ΕΥΣΕΚΤ	✓	
Επιτροπές Παρακολούθησης	✓	
Διαχειριστικές Αρχές	✓	
Επιτελικές Δομές Υπουργείων		✓
Περιφερειακές Επιτροπές Αναπτυξιακού Σχεδιασμού ΕΣΠΑ		✓

Συμπερασματικά για τον ΕΜ:

Το νέο αυτό πλαίσιο προσφέρει δυνατότητες για την ενίσχυση της αναπτυξιακής διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής και των Περιφερειακών Στρατηγικών για την Κοινωνική Ένταξη. Ο σχεδιασμός του Εθνικού Μηχανισμού του παρόντος Σχεδίου Δράσης στην παρούσα φάση προβλέπει τη διασύνδεση με όλες τις αρχές και επιτροπές που υφίστανται ή πρόκειται να δημιουργηθούν εντός του 2016.

4.2.1.4. Τα συναρμόδια Υπουργεία

Η πολιτική Κοινωνικής Ένταξης ασκείται από δέκα ακόμα Υπουργεία:

- 1) **Το Υπουργείο Υγείας** στο πεδίο της διατήρησης και προαγωγής της υγείας των πολιτών, τόσο των ασφαλισμένων σε φορείς Υγείας όσο και των ανασφάλιστων (Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας),
- 2) **Το Υπουργείο Οικονομικών** (που χρηματοδοτεί δράσεις κοινωνικής προστασίας οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα),

- 3) **Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**, που εφαρμόζει πρόγραμμα δωρεάν διανομής τροφίμων σε απόρους και προωθεί την κατανάλωση οπωροκηπευτικών στα σχολεία,
- 4) **Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων**, που αναπτύσσει προγράμματα διευκόλυνσης της πρόσβασης των παιδιών ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στην εκπαίδευση,
- 5) **το Υπουργείο Εσωτερικών** και Διοικητικής Ανασυγκρότησης που χρηματοδοτεί τα προνοιακά επιδόματα που διατίθενται μέσω των ΟΤΑ, το οποίο και είναι υπεύθυνο για το στρατηγικό σχεδιασμό και την ανάπτυξη πολιτικών ισότητας των φύλων καθώς και για την ανάπτυξη πολιτικών κοινωνικής ένταξης των μεταναστών, μέσω της Γενικής Γραμματείας Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής,
- 6) **το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων** που είναι αρμόδιο για την δωρεάν ή με μειωμένο κόσμιστρο των φοιτητών και των πολυτέκνων στο συγκοινωνιακό δίκτυο,
- 7) **το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού**, που είναι αρμόδιο για τα προγράμματα Κοινωνικού Τουρισμού,
- 8) **το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων** που είναι αρμόδιο για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη των αναγκαίων δράσεων και πρωτοβουλιών για την προάσπιση και προαγωγή των επιμέρους ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- 9) **το Υπουργείο Πολιτισμού** που μεριμνά για την πρόσβαση ευπαθών ομάδων σε Μουσεία, Αρχαιολογικούς Χώρους κ.λπ.
- 10) **το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας** που εφαρμόζει προγράμματα όπως το κοινωνικό οικιακό τιμολόγιο και το «Τιμολόγιο Υπηρεσιών Αλληλεγγύης»

Αναλυτικότερα δεξ [Παράρτημα 2](#)

Συμπερασματικά για τον ΕΜ:

Οι συναρμόδιοι Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί θα μετέχουν κατόπιν πρόσκλησης στο ανώτατο όργανο του ΕΜ, το **ΚΥΣΚΟΙΠ** και τα συναρμόδια Υπουργεία στον κεντρικό πυρήνα με τη δημιουργία σημείων επαφής μετά τη θεσμοθέτηση του ΕΜ. Τα σημεία επαφής θεσμοθετούνται σε κάθε ένα από τα συναρμόδια υπουργεία σε συγκεκριμένα τμήματα και αποτελούν μέρος του ΕΜ

Kommentar [k1]:

Kommentar [k2]:

4.2.2. Το περιφερειακό επίπεδο

Εκτός από τα συναρμόδια Υπουργεία, μετά και τη θέσπιση του Νόμου 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», εμπλέκονται σε μεγάλο βαθμό και οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής και στην εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής αλληλεγγύης, τομέας που εμπεριέχεται στο πενταετές πρόγραμμα περιφερειακής ανάπτυξης πολιτικής.

Αρμόδια υπηρεσία είναι η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, στην οποία έχει ανατεθεί ο συντονισμός και η παρακολούθηση της λειτουργίας όλων των οργανικών μονάδων που υπάγονται σ' αυτήν. Οφείλει να βρίσκεται σε συνεχή

συνεργασία με τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων και των υποθέσεων αρμοδιότητάς τους.

Ειδικότερα, η Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας, που υπάγεται στη Γενική Δ/ση Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, ασκεί ιδίως αρμοδιότητες προνοιακού χαρακτήρα που αφορούν την οικογένεια, το παιδί, τους ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρίες και ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες, καθώς και αρμοδιότητες που ανάγονται στην κοινωνική και οικονομική στήριξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, στη διεξαγωγή ερευνών για την πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία της κοινωνίας και τέλος σε θέματα που αφορούν την ενίσχυση και την προαγωγή του αθλητισμού και του πολιτισμού.

Η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης προβλέπει την ανάπτυξη δικτύου Περιφερειακών Παρατηρητηρίων (ένα ανά Περιφέρεια) με στόχο την παρακολούθηση των παρεμβάσεων της Στρατηγικής σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, την ανάδειξη τοπικών αναγκών και προκλήσεων, την αποτύπωση των χωρικών διαστάσεων της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την τροφοδότηση του Εθνικού Συντονιστικού Μηχανισμού με δεδομένα των Περιφερειακών Στρατηγικών Κοινωνικής Ένταξης. Τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια έχουν περιγραφεί σε όλες τις ΠΕΣΚΕ που υπέβαλαν οι Περιφέρειες.

Οι αρμοδιότητες των **Αποκεντρωμένων Διοικήσεων** σχετικές με θέματα κοινωνικής προστασίας και ενσωμάτωσης είναι οι εξής:

- Η άσκηση αρμοδιοτήτων σχετικών με την απασχόληση προστατευόμενων προσώπων όπως αυτά ορίζονται από το Ν.2643/1998.
- άσκηση, παραλλήλως με τον ΟΑΕΔ, αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στην εγγραφή ανέργων, στην ανανέωση κάρτας ανεργίας μη επιδοτούμενων ανέργων και στον έλεγχο ανεργίας επιδοτούμενων ανέργων δια των ΚΕΠ.
- Η χορήγηση ειδικού επιδόματος σε αποφυλακισμένους.
- Η αναγνώριση Ελλήνων Ρομά ως τελικών δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής και η έκδοση της σχετικής απόφασης δικαιούχου δανείου.

Αναλυτικότερα δεξ **Παράρτημα 3**.

Συμπερασματικά για τον ΕΜ:

Οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας, τα προς ίδρυση Περιφερειακά Παρατηρητήρια και οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις θα αποτελέσουν μέρος του ΕΜ.

4.2.3. Το τοπικό επίπεδο

Οι αρμοδιότητες των Δήμων αφορούν:

- **Παιδί, ηλικιωμένοι και άλλες ευπαθείς ομάδες**

- υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας, με την ίδρυση και λειτουργία κατάλληλων δομών (όπως για παράδειγμα παιδικών-βρεφικών σταθμών, ορφανοτροφείων, ΚΑΠΗ και λοιπών κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες) και τη μελέτη και εφαρμογή σχετικών κοινωνικών προγραμμάτων,
- χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.
- μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων με την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή της ψυχικής υγείας,
- μέριμνα για τη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών,
- σχεδίαση, οργάνωση, συντονισμός και εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών για την πρόληψη της παραβατικότητας.
- χορήγηση της Κάρτας Αναπηρίας, μετά από σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας.
- χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων, που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.
- έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας.
- έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας.
- **Ρομά, μετανάστες και παλινοστούντες**
 σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη Ρομά, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας. Για τα ζητήματα ένταξης των μεταναστών συγκροτείται και λειτουργεί σε κάθε Δήμο, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, συμβούλιο ένταξης μεταναστών ως συμβουλευτικό όργανο του δήμου για την ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών στην τοπική κοινωνία.
- **Δημόσια Υγεία**
  - Εφαρμογή προγραμμάτων προώθησης της δημόσιας υγείας και υγιεινής όπως δημόσιοι. εμβολιασμοί, έλεγχος των κανόνων υγιεινής στα σχολεία κλπ.
  - πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας.
  - υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου, έκτακτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση και προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
  - Η οργάνωση αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τις αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες ειδικών προγραμμάτων για την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, κατά τις ρυθμίσεις της παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 3172/2003 (ΦΕΚ 197 Α').
- **Ιδρύματα**
  - εποπτεία της παροχής υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας στην περιοχή τους, μέσω της αδειοδότησης, παρακολούθησης της λειτουργίας και έλεγχου των επιχορηγήσεων των δομών κοινωνικής προστασίας (παιδικοί

σταθμοί, φιλανθρωπικά σωματεία και ιδρύματα, ιδρύματα προστασίας παιδιών ηλικιωμένων και λοιπών ΕΚΟ κλπ.),

- εποπτεία και ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ).
- **Επιδόματα**
  - παροχή προνοιακών επιδομάτων και λοιπών υπηρεσιών προς συγκεκριμένες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, όπως οι άστεγοι, οι οικονομικά αδύναμοι κ.ά.
  - καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 57/1973 (ΦΕΚ 149 Α'), της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.
- **Στέγη**
  - οικονομική ενίσχυση αυτοστεγαζόμενων, η μίσθωση ακινήτων, η ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και η επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.
  - δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων λόγω απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους.
  - αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.
- **Εθελοντισμός**
  - προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών

Αναλυτικότερα δεξ Παράρτημα 4.

Συμπερασματικά για τον ΕΜ

Τα όργανα που σχεδιάζουν και υλοποιούν πολιτικές κοινωνικής προστασίας σε επίπεδο Δήμου είναι οι Κοινωνικές Υπηρεσίες και τα Κέντρα Κοινότητας. Αυτά θα αποτελέσουν μέρος του ΕΜ σε τοπικό επίπεδο.

4.3. Υφιστάμενα Μητρώα

Τα μητρώα που κατά το νόμο προβλέπεται να τηρούνται στο πλαίσιο του ΥΠΕΚΑΑ είναι τα εξής:

4.3.1. Μητρώα που τηρούνται από το ΥΠΕΚΑΑ

- Το σύστημα ΕΡΓΑΝΗ που καταγράφει και αναλύει τις βασικές τάσεις και προοπτικές της ελληνικής αγοράς εργασίας και της κοινωνικής κατάστασης,

- Το σύστημα ΗΛΙΟΣ που καταγράφει και αναλύει τις βασικές τάσεις και προοπτικές της κοινωνικής ασφάλισης και των προνοιακών παροχών στην Ελλάδα. Τα συστήματα ΕΡΓΑΝΗ και ΗΛΙΟΣ υπάγονται στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- Το ενιαίο Εθνικό Μητρώο δικαιούχων των κοινωνικών και προνοιακών επιδομάτων, το οποίο τηρείται από το Τμήμα Τεκμηρίωσης, Προσβασιμότητας και Πληροφόρησης ΑΜΕΑ – Δ/ση Προστασίας ΑΜΕΑ – ΓΔ Πρόνοιας. Στο μητρώο αυτό καταχωρούνται οι δικαιούχοι όλων των κοινωνικών και προνοιακών επιδομάτων των ΑμεΑ, που χορηγούνται από τους Δήμους και τις Περιφέρειες
- Το Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας στο Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας - Δι/ση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής - ΓΔ Εργασίας και Ένταξης στην Απασχόληση.

4.3.2. Μητρώα που τηρούνται από εποπτευόμενους φορείς

- Στο πλαίσιο του ΕΚΚΑ υπάρχει η ευθύνη τήρησης των ακόλουθων μητρώων: - Σύστημα ΕΣΤΙΑ για Αιτήματα Στέγασης Αιτούντων Άσυλο - Εθνικό Μητρώο Παιδικής Προστασίας και Ειδικά Μητρώα του (σύμφωνα με την παρ. 1, του άρθρου 8 του Ν.3961/2011, ΦΕΚ 97/τ.Α'/29-03-11 και την παρ. 3 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Υγείας &--/17-05-2011 «Συντονισμός δράσεων και υπηρεσιών παιδικής προστασίας»). Το σύστημα θα λειτουργήσει ως υποσύστημα του «e-προνοία», του Εθνικού Μητρώου Αναδόχων Ανηλίκων και του Μητρώου των παιδιών που φιλοξενούνται στις Ν.Π.Ι.Δ. Δομές παιδικής προστασίας και στο πλαίσιο υλοποίησης της ΚΥΑ Αριθμ. Δ27/οικ.34481/1526 (ΦΕΚ 2792/17-10-2014).
- Ο ΟΑΕΔ τηρεί το Μητρώο Ανέργων.
- Ο ΟΓΑ τηρεί το Μητρώο των οικογενειακών επιδομάτων
- Η ΗΔΙΚΑ Α.Ε. τηρεί το Μητρώο των εξωιδρυματικών επιδομάτων αναπηρίας που χορηγούνται από τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και των αναπηρικών συντάξεων.
- Με την ΠΝΠ της 30 Δεκεμβρίου 2015 η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης ΑΕ (ΗΔΙΚΑ) συλλέγει τα στοιχεία όλων των κοινωνικών επιδομάτων προνοιακού χαρακτήρα, που χορηγούνται από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Το αρχείο περιέχει όλα τα αναγκαία στοιχεία ταυτοποίησης των ωφελουμένων, το είδος της προνοιακής παροχής, το χρονικό διάστημα που αφορά το χορηγούμενο επίδομα και η ημερομηνία χορήγησής του.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΗΡΟΥΜΕΝΩΝ ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	
Μητρώα και βάσεις δεδομένων που τηρούνται από το ΥΠΕΚΑΑ Υπουργός ΕΚΑΑ Τμήμα Εθελοντισμού και Πιστοποίησης Φορέων (Δνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης/ΓΔ Πρόνοιας) Τμήμα Τεκμηρίωσης, Προσβασιμότητας και Πληροφόρησης (Δ/ση Προστασίας ΑΜΕΑ/ΓΔ Πρόνοιας) Τμήμα Οργάνωσης και Λειτουργίας Δομών και Προγραμμάτων Ανοιχτής Κοινωνικής Φροντίδας και Αποκατάστασης (Δ/ση Προστασίας ΑΜΕΑ/ΓΔ Πρόνοιας) Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας (Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής/ΓΔ Εργασίας και ένταξης στην Απασχόληση)	ΗΛΙΟΣ και ΕΡΓΑΝΗ καταγράφουν τις τάσεις στην κοινωνική ασφάλιση και την αγορά εργασίας αντίστοιχα Εθνικό Μητρώο Φορέων Ιδιωτικού Τομέα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας Ενιαίο Μητρώο δικαιούχων κοινωνικών και προνοιακών επιδομάτων ΑμεΑ Βάση δεδομένων επιδοτούμενων ατόμων Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας
Μητρώα που τηρούνται από εποπτευόμενους φορείς ΕΚΚΑ ΟΑΕΔ ΟΓΑ ΗΔΙΚΑ	Σύστημα ΕΣΤΙΑ για αιτήματα στέγασης αιτούντων άσυλο Εθνικό Μητρώο Παιδικής Προστασίας και ειδικά Μητρώα του. Το σύστημα θα λειτουργήσει ως υποσύστημα του «e-pronoia», του Εθνικού Μητρώου Αναδόχων Ανηλίκων Μητρώο Ανέργων Οικογενειακά Επιδόματα Εξωιδρυματικά επιδόματα αναπηρίας και αναπηρικές συντάξεις Αρχείο κοινωνικών επιδομάτων προνοιακού χαρακτήρα με τα στοιχεία ταυτοποίησης των ωφελουμένων, το είδος της προνοιακής παροχής, το διάστημα που αφορά το επίδομα και την ημερομηνία χορήγησής του

Συμπερασματικά για τον ΕΜ:

Στον ΕΜ θα τηρούνται ενιαία Μητρώα ωφελουμένων και φορέων - παρόχων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας. Θα υπάρξει και θεσμοθέτηση για ενιαίο μητρώο (πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο, τριτοβάθμιο) φορέων - παρόχων υπηρεσιών, καθώς και όλων των ιδρυμάτων, πανεπιστημιακών και ερευνητικών, που μπορούν να αξιοποιηθούν για έρευνες και μελέτες. Επίσης θα τηρείται Μητρώο προγραμμάτων.

4.4. Υφιστάμενες Ψηφιακές Υποδομές και Εξοπλισμός (μέθοδοι και εργαλεία παρακολούθησης)

Τα συστήματα ΕΡΓΑΝΗ και ΗΛΙΟΣ καταγράφουν τις γενικές τάσεις στην αγορά εργασίας και στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης αντιστοίχως

Το σύστημα TAXIS της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων σε συνδυασμό με τα πρωτογενή δεδομένα της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών της Χώρας (EU-SILC) και επιλεγμένα στοιχεία της Απογραφής Πληθυσμού που διενεργείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή είναι καθοριστικής σημασίας τόσο για τη δημιουργία μιας βάσης αναφοράς με πλήρη γεωγραφική κάλυψη και ανάλυση όσο και τη διασταύρωση και ενημέρωση των δεδομένων που αφορούν ωφελούμενους των κοινωνικών προγραμμάτων.

Η ΗΔΙΚΑ (Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε.) διατηρεί τις περισσότερες λειτουργικές βάσεις δεδομένων σε διαφορετικά προγράμματα με σημαντικότερα το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα και το «Πρόγραμμα Αντιμετώπισης της Ανθρωπιστικής Κρίσης». Ένα ακόμα μητρώο που έχει μία έμμεση σχέση με το σχεδιαζόμενο Παρατηρητήριο κοινωνικής ένταξης είναι το εθνικό μητρώο Ασφάλισης - Ασφαλιστικής Ικανότητας (ΑΤΛΑΣ), το οποίο συγκεντρώνει την ασφαλιστική ιστορία και ικανότητα όλων των ασφαλισμένων της χώρας (μέχρι σήμερα δεν έχει ενσωματωθεί ο χρόνος ασφάλισης όλων των Ελλήνων). Όλες οι βάσεις της ΗΔΙΚΑ έχουν εθνική εμβέλεια και η διαχείρισή τους πραγματοποιείται από διαφορετικά τμήματα της εταιρίας. Επιπλέον, η ΗΔΙΚΑ συγκεντρώνει όλα τα στοιχεία για τα προνοιακά επιδόματα πάσης φύσεως και τους ωφελούμενους από αυτά.

Το ΕΙΕΑΔ (Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού) δραστηριοποιείται σε τομείς συναφείς με τις ανάγκες σε δεδομένα του σχεδιαζόμενου ΕΜ. Υλοποιεί το πρόγραμμα του «ΤΕΒΑ» (Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους) για το οποίο έχει πραγματοποιηθεί ο σχεδιασμός της ηλεκτρονικής πλατφόρμας σε συνεργασία με το ΟΠΣ και λειτουργεί. Επίσης λειτουργεί ηλεκτρονική πλατφόρμα στο πρόγραμμα «Στέγαση και Επανένταξη».

Το ΕΚΚΑ (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης) διαθέτει μία βάση δεδομένων, το «e-pronoia». Τα μητρώα «Εθνικό Μητρώο Παιδικής Προστασίας», «Εθνικό Μητρώο Υιοθεσιών» εντάσσονται στο «e-pronoia». Η «ΕΣΤΙΑ» (Σύστημα Διαχείρισης Αιτημάτων Στέγασης Αιτούντων Άσυλο) λόγω έλλειψης χρηματοδότησης και προσωπικού έχει σταματήσει προσωρινά τις δραστηριότητές της.

Το ΕΚΚΕ (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών) και η ΕΛΣΤΑΤ (Ελληνική Στατιστική Αρχή) διαθέτουν την διαδικτυακή εφαρμογή «ΠΑΝΟΡΑΜΑ Απογραφικών Δεδομένων», την αντίστοιχη βάση δεδομένων και σχετικό χαρτογραφικό πακέτο, η οποία θα μπορούσε να τροφοδοτεί και να τροφοδοτείται από το προτεινόμενο σύστημα. Η συγκεκριμένη εφαρμογή περιλαμβάνει τα δεδομένα των απογραφών 1991, 2001 και 2011, με χωρικές αναλύσεις σε επίπεδο απογραφικού τομέα. Η δυνατότητα συνδυαστικής χρήσης των μεταβλητών της απογραφής και ειδικά αυτών που έχουν οικονομικό και κοινωνικό χαρακτήρα, καθιστά το συγκεκριμένο πληροφοριακό σύστημα υπολογίσιμο κόμβο πληροφορίας. Επιπλέον, η δυνατότητα διαδικτυακής πρόσβασης στα δεδομένα του ΠΑΝΟΡΑΜΑΤΟΣ διευκολύνει τη διασύνδεση με το προτεινόμενο πληροφοριακό σύστημα του ΕΜ.

Το ΟΠΣ (Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα), διατηρεί μία μεγάλη βάση δεδομένων για τα έργα του ΕΣΠΑ.

Θεωρείται ότι η εφαρμογή που παρακολουθεί το νέο ΕΣΠΑ 2014-2020, που έχει ήδη τεθεί σε λειτουργία, είναι η καταλληλότερη για να διασυνδεθεί με δομές που αφορούν την φτώχεια, την στέρηση και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Η χαρτογράφηση των δικαιούχων της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη, όσον αφορά στα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) του ΕΣΠΑ 2014-2020, αποτελεί μία δυναμική διαδικασία, η οποία εξελίσσεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι δράσεις για την ένταξη βρίσκονται ακόμα στη διαδικασία έγκρισης από τις υπηρεσίες της Ε.Ε. Στο πλαίσιο του «Ενιαίου Συστήματος Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ 2014-2020» (Δείκτες Εκροών, Δείκτες Αποτελεσμάτων, Τιμή – Στόχος) δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί δείκτες για το ΘΣ 9: «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των οποιωνδήποτε διακρίσεων».

Από τις μεθόδους αξιολόγησης των υλοποιούμενων δράσεων που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ σημαντικότερες είναι η Εκ των Προτέρων (ex-ante) Αξιολόγηση, η Ενδιάμεση Αξιολόγηση (on going) και η εκ των Υστέρων Αξιολόγηση (ex-post), οι Ετήσιες Εκθέσεις Υλοποίησης των ΕΠ που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι Στρατηγικές Εκθέσεις Παρακολούθησης του ΕΣΠΑ.

Συμπερασματικά για τον ΕΜ:

Το Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα του ΕΜ θα συνδεθεί με όλες τις υφιστάμενες ψηφιακές δομές, οι οποίες θα λειτουργούν με ενιαία γλώσσα.

4.5. Ανθρώπινοι και Κοινωνικοί Πόροι

Οι υφιστάμενοι ανθρώπινοι πόροι είναι τα στελέχη των υπηρεσιών του ΥΠΕΚΑΑ που έχουν την αρμοδιότητα της κοινωνικής προστασίας, τα στελέχη των οικείων υπηρεσιών των συναρμόδιων υπουργείων και τα στελέχη των εποπτευόμενων φορέων. Η ελλιπής στελέχωση και ο μεγάλος φόρτος εργασίας των αρμόδιων τμημάτων του ΥΠΕΚΑΑ και

των εποπτευόμενων φορέων δεν αντιστοιχεί σήμερα στις ανάγκες σχεδιασμού και διαχείρισης Γεωπληροφοριακών Συστημάτων και σε ειδικά πεδία προτεραιότητας της ΕΣΚΕ (διαδικασίες ενδυνάμωσης και προώθησης της συμμετοχής, κοινωνική καινοτομία, και δικτύωση).

Ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών – άλλοτε άμεσα και άλλοτε έμμεσα – διατρέχει όλα τα μέτρα της ΕΣΚΕ, και η συμμετοχή των κοινωνικών οργανώσεων δεν είναι μόνο θεσμοθετημένη, αλλά και αναγκαία. Από μια συνοπτική θεώρηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου όμως προκύπτει ότι οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών -και ιδιαίτερα οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)-αντιμετωπίζονται κυρίως ως (δυνητικοί) πάροχοι υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και όχι ως φορείς κοινωνικού διαλόγου. Στο γεγονός αυτό συμβάλλει και η απουσία δευτεροβάθμιων οργάνων και γενικά η απουσία συλλογικών φορέων εκπροσώπησής τους. Ωστόσο, σε επίπεδο επαγγελματικών σωματείων, αλλά και σε επίπεδο εκπροσώπησης σε θέματα περιβάλλοντος, καθώς και αναπηρίας διαπιστώνεται ισχυρότερη συλλογική εκπροσώπηση.

Συμπερασματικά για τον ΕΜ:

Για τον ΕΜ θα αξιοποιηθεί το υφιστάμενο προσωπικό του ΥΠΕΚΑΑ, των συναρμόδιων υπουργείων και των εποπτευόμενων φορέων με κατάλληλες ενέργειες επιμόρφωσης και αναδιάταξης. Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 θα χρειαστεί η αξιοποίηση εξωτερικών συμβούλων. Για τις ανάγκες του κοινωνικού διαλόγου και του κοινωνικού ελέγχου θα επιδιωχθεί η εκπροσώπηση του ευρύτερου δυνατού φάσματος κοινωνικών οργανώσεων και φορέων.

5. Διοικητικές προσαρμογές εν εξελίξει

Οι διοικητικές προσαρμογές που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματικότερη διακυβέρνηση των πολιτικών κοινωνικής προστασίας, είναι οι ακόλουθες:

α) Αφότου τέθηκε σε ισχύ του Ν.4314/14 και το νέο πλαίσιο σχεδιασμού και διαχείρισης του ΕΣΠΑ θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για τη διασύνδεση του ΕΜ με την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του ΥΠΕΚΑΑ (λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτελική Δομή υπάγεται μεν στον Υπουργό, αλλά δεν εντάσσεται στον οργανισμό του οικείου Υπουργείου) και με τις αρμόδιες Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ. Ήδη, όπως προαναφέρθηκε, έχουν ρυθμιστεί οι αρμοδιότητες της Επιτελικής Δομής που σχετίζονται με δράσεις κοινωνικής προστασίας.

β) Οι αρμοδιότητες της ΓΓ Πρόνοιας καλύπτουν μόνο τις ΓΔ της Πρόνοιας, ενώ η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής υπάγεται σε άλλη Γενική Διεύθυνση υπό τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου. Την εύρυθμη λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού θα διευκόλυνε οι άμεσα αρμόδιες Διευθύνσεις να υπάγονται στην ίδια ΓΓ. Προε τούτο οι Διευθύνσεις (όλων των ΓΔ) που ασχολούνται με κοινωνική προστασία και κοινωνική ένταξη θα ενταχθούν με τις κατάλληλες διοικητικές μεταρρυθμίσεις στην ΓΓ Πρόνοιας διευρύνοντας τις ρητές αρμοδιότητές της.

Ταυτόχρονα θα ενισχυθεί και θα διευκρινιστεί το πλαίσιο εποπτείας και αρμοδιοτήτων της ΓΓ σε σχέση με τους εποπτευόμενους φορείς της.

γ) Επειδή στα διάφορα Τμήματα συγκεντρώνονται σημαντικά (στατιστικά) στοιχεία σε σχέση με το πεδίο της αρμοδιότητάς τους (πχ σε σχέση με τους φορείς - παρόχους, τους ωφελούμενους, τα ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα, τους δικαιούχους, τα χορηγούμενα επιδόματα), θα δημιουργηθεί ενιαία βάση σε ένα Τμήμα συγκέντρωσης και επεξεργασίας όλων των μητρώων με στόχο την αξιοποίησή τους στον σχεδιασμό της κοινωνικής πολιτικής καθώς στην παρούσα φάση διαπιστώνεται η αδυναμία διασύνδεσής τους. Με δεδομένη την υφιστάμενη συνθήκη έχουν εντοπιστεί οι πλέον σημαντικές βάσεις δεδομένων που μπορούν ευχερέστερα να αξιοποιηθούν για την ανάπτυξη του ψηφιακού πυλώνα του ΕΜ. Η σύσταση του ΕΜ αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, να αντιμετωπίσει τον κατακερματισμό στη συλλογή δεδομένων παρέχοντας την κατάλληλη διοικητική, τεχνική, και επιστημονική υποστήριξη του.

Συμπερασματικά για τον ΕΜ:

Προωθούνται οι παρακάτω ρυθμίσεις:

- *Μεταρρύθμιση θεσμικού πλαισίου και εσωτερική αναδιοργάνωση του ΥΠΕΚΑΑ (επιτελική δομή και οργανόγραμμα 2^ο εξάμηνο του 2016)*
- *Μεταρρύθμιση συστήματος πρόνοιας (ΕΘΕΣΑ, Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Αλληλεγγύης με νόμο πλαίσιο, 2^ο εξάμηνο 2016)*
- *Θεσμικές μεταρρυθμίσεις για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, το οποίο ξεκίνησε σταδιακά τον Ιούλιο 2016 και θα έχει αναπτυχθεί πλήρως τον Ιανουάριο 2017.*
- *Θεσμικές μεταρρυθμίσεις για το ενιαίο Μητρώο Ωφελούμενων Κοινωνικών επιδομάτων (ΠΝΠ Δεκέμβριος 2015).*
- *Θεσμικές ρυθμίσεις για το ενιαίο μητρώο φορέων παρόχων υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και αλληλεγγύης (3^ο τετράμηνο του 2016).*

Πίνακας κυριότερων προβλημάτων στην άσκηση πολιτικής κοινωνικής προστασίας και των προτεινόμενων λύσεων

Α. Προβλήματα οργάνωσης, συντονισμού και προγραμματισμού της κοινωνικής πολιτικής

Αδυναμία συλλογής, διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων σχετικών με τα προγράμματα κοινωνικής προστασίας που υλοποιούνται από το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων	Ενιαίο σύστημα συλλογής δεδομένων στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Απουσία ενιαίου μητρώου ωφελουμένων, πράγμα που ευνοεί φαινόμενα αλληλεπικάλυψης με συνέπεια την κατασπατάληση πόρων, όμοιες παρεμβάσεις στους ίδιους ωφελούμενους και ανεπαρκή κάλυψη άλλων	Με την ΠΙΝΠ της 30 Δεκεμβρίου 2015 η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης ΑΕ (ΗΔΙΚΑ) συλλέγει τα στοιχεία όλων των κοινωνικών επιδομάτων προνοιακού χαρακτήρα, που χορηγούνται από Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Το αρχείο περιέχει όλα τα αναγκαία στοιχεία ταυτοποίησης των ωφελουμένων, το είδος της προνοιακής παροχής, το χρονικό διάστημα που αφορά το χορηγούμενο επίδομα και η ημερομηνία χορήγησής του.
Αποσπασματικότητα των δράσεων μεμονωμένων φορέων σε τοπικό επίπεδο, χωρίς κεντρικό ή τοπικό σχεδιασμό	Ίδρυση Κέντρων Κοινότητας στους Δήμους (ν. 4368, ΦΕΚ Α' 21/2016). Με τη λειτουργία τους επιδιώκεται η ανάπτυξη ενός τοπικού σημείου αναφοράς (one-stop-shop) για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης. Τα Κέντρα ενσωματώνουν τα Γραφεία Διαμεσολάβησης του Δικτύου Δομών για την αντιμετώπιση της φτώχειας, καθώς και τις λειτουργίες εξειδικευμένων κέντρων για ειδικές κατηγορίες του πληθυσμού (π.χ. Κέντρα Ρομά, Κέντρα Μεταναστών κ.α.)
Άνιση χωρική κατανομή κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών στα όρια πολλών Δήμων	Κέντρα Κοινότητας
Ασαφής διάκριση μεταξύ των οργάνων που σχεδιάζουν την Κοινωνική Πολιτική και εκείνων που την υλοποιούν με αποτέλεσμα τον ελλιπή συντονισμό των παρεμβάσεων	Το ΚΥΣΚΟΠ ως ανώτατο όργανο του ΕΜ έχει τον κεντρικό συντονισμό. Ο πυρήνας του ΕΜ συνδέεται με τα συναρμόδια Υπουργεία με σημεία επαφής
Απουσία ολοκληρωμένης προσέγγισης περιφερειακού και τοπικού σχεδιασμού και εφαρμογής της κοινωνικής πολιτικής, καθώς και ελλιπής συντονισμός της κοινωνικής εταιρικότητας	Ίδρυση Περιφερειακών Παρατηρητηρίων και Κέντρων Κοινότητας

Β. Προβλήματα στελέχωσης και υποδομών

Έλλειψη επαρκούς προσωπικού, ιδιαίτερα επιστημονικού και εξειδικευμένου, καθώς και έλλειψη διοικητικών στελεχών και έλλειψη συστηματικής πολιτικής επιμόρφωσης και εξειδίκευσης του προσωπικού	Η Δράση 4 αφορά την ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων στελεχών της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας και εκπαίδευση των στελεχών όλων των βαθμίδων της διοίκησης που θα εμπλακούν στον ΕΜ
Έλλειψη επαρκούς τεχνικού εξοπλισμού και συστημάτων πληροφοριών και επικοινωνίας, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής	Συγκρότηση και ανάπτυξη του γεωπληροφοριακού συστήματος του ΕΜ

6. Ο σχεδιασμός του Εθνικού Μηχανισμού

6.1. Αρχές σχεδιασμού και μεθοδολογικές προδιαγραφές

Ο ΕΜ είναι το βασικό συντονιστικό όργανο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή οριζόντιων συνεκτικών πολυτομεακών πολιτικών κοινωνικής ένταξης από τα συναρμόδια Υπουργεία, χωρίς όμως να αναιρεί την αυτονομία τους σε ότι αφορά στην υλοποίηση, στην παρακολούθηση και αξιολόγηση αυτών των πολιτικών.

Ο ΕΜ λειτουργεί στο πλαίσιο μιας αμφίδρομης διαδικασίας – από επάνω προς τα κάτω και ανάδρομα, η οποία αφενός θα μεταβιβάζει από τα κάτω προς τα πάνω πληροφορίες για τη χάραξη οριζόντιων πολιτικών και τη λήψη αναγκαίων μέτρων και αφετέρου θα συνεισφέρει στη χάραξη τοπικών πολιτικών στη βάση των αρχών και των προτεραιοτήτων της ΕΣΚΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές ανάγκες, τις οριζόντιες εθνικές πολιτικές και τα κενά πολιτικής που δημιουργούνται.

Με αυτόν τον τρόπο, θα επιτευχθεί η ανάπτυξη στοχευμένων και συμπληρωματικών μέτρων για την κοινωνική ένταξη και την άρση των εμποδίων γι' αυτήν. Επίσης, θα επιλυθούν τα φαινόμενα των συντονιστικών και επικοινωνιακών ελλειμμάτων μεταξύ των επιτελικών φορέων κοινωνικής πολιτικής σε όλα τα πεδία της δημόσιας πολιτικής (απασχόληση, κοινωνική φροντίδα, εκπαίδευση, κατάρτιση), των επικαλύψεων αρμοδιοτήτων, της διασποράς ευθυνών, της ασυμβατότητας των εφαρμοζόμενων πολιτικών ή των κενών κάλυψης αναγκών.

Επιπρόσθετα και με δεδομένο ότι, βασική επιδίωξη στη νέα προγραμματική περίοδο είναι **η έμφαση στα αποτελέσματα και η παρακολούθηση της προόδου για την επίτευξη καθορισμένων στόχων**, η διαδικασία της παρακολούθησης και αξιολόγησης αποκτούν ιδιαίτερη σημασία. Στο πλαίσιο αυτό, ο Μηχανισμός θα υποστηρίξει την ορθολογική, αποτελεσματική και αποδοτική διάθεση και διαχείριση των διαθέσιμων πόρων με:

- τη συστηματική συγκέντρωση και επεξεργασία των πληροφοριών

- την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής της ΕΣΚΕ
- την έγκαιρη υποβολή προτάσεων για τη λήψη διορθωτικών μέτρων βελτίωσης του σχεδιασμού και
- τη διάχυση των αποτελεσμάτων της ΕΣΚΕ

Η παρακολούθηση, θα γίνεται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία ενιαίου πληροφοριακού συστήματος, που θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του ΕΜ, και με **την καθιέρωση συστήματος δεικτών**. Οι δείκτες αυτοί, θα επιτρέπουν την παρακολούθηση της προόδου κάθε προτεραιότητας της ΕΣΚΕ και της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των επιμέρους παρεμβάσεων, συμβάλλοντας έτσι στην αξιολόγησή τους.

Τον Εθνικό Μηχανισμό διέπουν οι αρχές της καλής διακυβέρνησης: διαφάνεια, συμμετοχή, ευθύνη, αποτελεσματικότητα, συνοχή. Ο ΕΜ επισημαίνει και αντιμετωπίζει τα φαινόμενα αλληλεπικάλυψης και ελλείψεων στην επικοινωνία και τον συντονισμό όλων των επιπέδων που εμπλέκονται σε ζητήματα κοινωνικής φροντίδας, εκπαίδευσης, κατάρτισης, απασχόλησης. Παρακολουθεί την ορθολογική, αποτελεσματική και αποδοτική διαχείριση των διαθέσιμων εθνικών και κοινοτικών πόρων και εισηγείται τη λήψη διορθωτικών μέτρων στο ΚΥΣΚΟΙΠ. Ο ΕΜ θα συνεπικουρείται από διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης σε όλα τα επίπεδα.

Η μεθοδολογία ανάπτυξης του ΕΜ αντλεί από τη διεθνή εμπειρία της αποτύπωσης της πολλαπλής στέρησης [*multiple deprivation*] και του αποκλεισμού και έχει εφαρμοσμένο χαρακτήρα, επιδιώκοντας να αξιοποιήσει παραδείγματα από χώρες της Ε.Ε. που είτε έχουν μακρά παράδοση κοινωνικού και αποκεντρωμένου σχεδιασμού (Αγγλία, Γαλλία) είτε βρίσκονται σε συνθήκες δημοσιονομικής προσαρμογής παρόμοιες με την Ελλάδα (Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ισπανία), προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα ζητήματα που εντοπίστηκαν κατά την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης. Οι αρχές σχεδιασμού και οι αντίστοιχες μεθοδολογικές προδιαγραφές ανάπτυξης του Μηχανισμού συνοψίζονται ως εξής:

Στο σημείο αυτό και πριν προχωρήσουμε στην περιγραφή της αρχιτεκτονικής του ΕΜ, αξίζει να σημειωθεί πως ο σχεδιασμός του υλοποιήθηκε και εξακολουθεί να υλοποιείται στη βάση της **διαδικασίας της διαβούλευσης** μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών, τόσο σε κυβερνητικό, όσο και σε αυτοδιοικητικό επίπεδο.

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που έχει αναλάβει το ρόλο του συντονιστή του όλου εγχειρήματος τήρησε από την πρώτη στιγμή τη διαδικασία της διαβούλευσης και επιδίωξε τόσο την ενεργή συμμετοχή των συναρμόδιων Υπουργείων, όσο και την ουσιαστική εμπλοκή των Περιφερειακών και Δημοτικών Αρχών. Ειδικότερα:

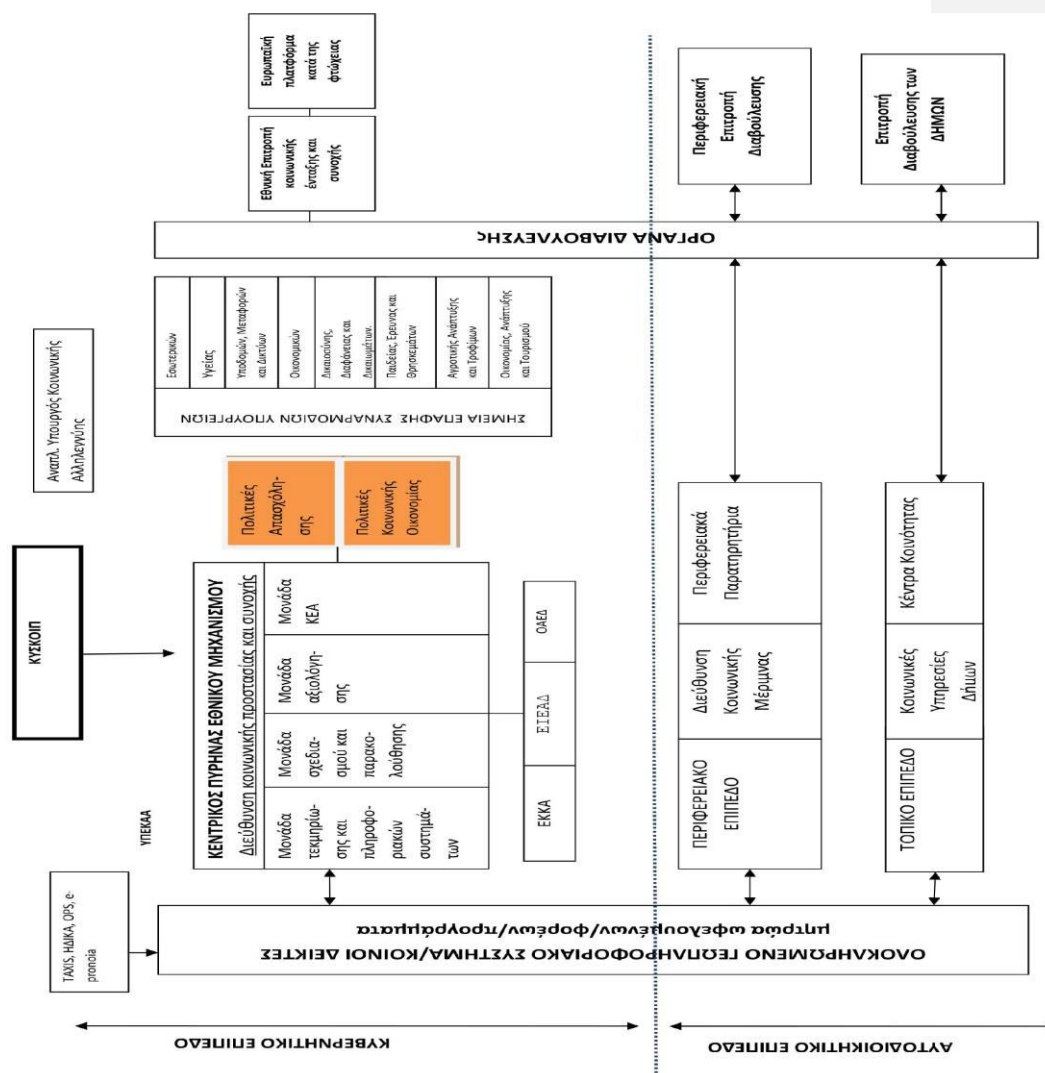
- Κατά την φάση σύνταξης και εκπόνησης των Περιφερειακών Στρατηγικών για την Κοινωνική Ένταξη (ΠΕΣΚΕ), οι Περιφερειακές και Δημοτικές Αρχές εργάστηκαν από κοινού και βασιζόμενοι στον 4^ο Περιφερειακό Άξονα της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΚΕ), προέβλεψαν την

δημιουργία των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων και τη διαδικασία παρακολούθησης της Στρατηγικής τους. Ήταν πλήρως ενημερωμένοι ως προς τη δημιουργία του ΕΜ και οι σχεδιασμοί τους συμβατοί με αυτόν.

- Κατά την φάση σύνταξης του Σχεδίου Δράσης του ΕΜ, η αρμόδια αν. Υπουργός Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σε προγραμματισμένες συναντήσεις, ενημέρωσε τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και υπήρξε ανταλλαγή απόψεων, ως προς τον σχεδιασμό του ΕΜ.
- Για την ίδρυση των Κέντρων Κοινότητας υπήρξε διαβούλευση τόσο με τις Περιφέρειες όσο και με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας.
- Μετά την ολοκλήρωση του Σχεδίου Δράσης, η έγκρισή του δόθηκε από το ΚΥΣΚΟΙΠ έπειτα από διαβούλευση με τα συναρμόδια Υπουργεία, τα οποία συμμετέχουν σε αυτό το όργανο και δεσμεύονται από τις αποφάσεις του.
- Τέλος, στις 28 Ιουνίου τ.ε. με πρωτοβουλία της αρμόδιας Υπουργού κλήθηκαν εκ νέου οι δεκατρείς (13) Περιφερειάρχες της χώρας, προκειμένου να συζητήσουν μεταξύ άλλων, για τα υπό σύσταση Περιφερειακά Παρατηρητήρια, τη λειτουργία των Περιφερειακών Επιτροπών Διαβούλευσης και τη λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας. Η συμμετοχή ήταν ευρεία και παρέστησαν Περιφερειάρχες, υπάλληλοι των αντίστοιχων Διευθύνσεων Κοινωνικής Μέριμνας, στελέχη των Ενδιάμεσων Διαχειριστικών Αρχών και υπηρεσιακοί παράγοντες. Η συζήτηση επικεντρώθηκε κυρίως στις ενέργειες που πρέπει να γίνουν από τις Περιφέρειες για την δημιουργία των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων, αλλά στη βοήθεια που μπορεί να παρέχει το Υπουργείο προς αυτή την κατεύθυνση. Αναλήφθηκαν αμοιβαίες δεσμεύσεις και κατά τον παρόντα χρόνο εκατέρωθεν κινούμαστε προς την εκπλήρωση αυτών των δεσμεύσεων.

6.2. Αρχιτεκτονική και Οργανόγραμμα του Εθνικού Μηχανισμού

Στο σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζεται το Οργανόγραμμα του ΕΜ. Όπως φαίνεται από το σχήμα ο ΕΜ συγκροτείται σε δύο επίπεδα: το κυβερνητικό επίπεδο και το αυτοδιοικητικό επίπεδο. Και τα δύο αυτά επίπεδα τροφοδοτούνται από ένα ενιαίο γεωπληροφοριακό σύστημα, το οποίο με τη σειρά τους τροφοδοτούν. Το ενιαίο γεωπληροφοριακό σύστημα συνδέεται με όλες τις βάσεις δεδομένων. Τα δύο επίπεδα συνδέονται με τις αυτόνομες επιτροπές διαβούλευσης.

6.2.1. Η αρχιτεκτονική του Εθνικού Μηχανισμού

Στο κυβερνητικό επίπεδο ανώτατο όργανο είναι το ΚΥΣΚΟΙΠ, ενώ ο Κεντρικός Πυρήνας του ΕΜ συγκροτείται στο ΥΠΕΚΑΑ υπό το χαρτοφυλάκιο Κοινωνικής Αλληλεγγύης με την αξιοποίηση των υφιστάμενων οργάνων του Υπουργείου.

Για την εφαρμογή της πολιτικής κοινωνικής ένταξης και συνοχής αξιοποιούνται φορείς εποπτευόμενοι από το ΥΠΕΚΑΑ: το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ) και ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ).

Ειδικά για την πολιτική ένταξης των Ρομά, σημείο επαφής με τον ΕΜ θα είναι το ΕΚΚΑ.

Δημιουργούνται 10 σημεία επαφής με τα συναρμόδια Υπουργεία υπό τη διεύθυνση του Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας, τα οποία συνεργάζονται με τον Κεντρικό Πυρήνα του ΕΜ.

Η Εθνική Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας (ν. 3144/2003) επανασχεδιάζεται και ενεργοποιείται για τη διαβούλευση σε εθνικό επίπεδο. Συνδέεται με την Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα κατά της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού, για τη διαβούλευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Στο επίπεδο των Περιφερειών όργανα του ΕΜ είναι οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας, τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια και για την κοινωνική διαβούλευση οι Περιφερειακές Επιτροπές Διαβούλευσης.

Στο επίπεδο των Δήμων όργανα του ΕΜ είναι οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Προστασίας των Δήμων και τα Κέντρα Κοινότητας και για την κοινωνική διαβούλευση οι Επιτροπές Διαβούλευσης των Δήμων.

6.2.2. Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής

Το Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής είναι το ανώτατο όργανο του Μηχανισμού και συγκροτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 2 και του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα. Για τις ανάγκες του ΕΜ στις συνεδριάσεις του ΚΥΣΚΟΙΠ θα συμμετέχουν οι συναρμόδιοι Υπουργοί.

6.2.3. Ο κεντρικός πυρήνας του ΕΜ

Στο ΥΠΕΚΑΑ συγκροτείται ο κεντρικός πυρήνας, ο οποίος αναλαμβάνει τη λειτουργία και συγκρότηση του Εθνικού Μηχανισμού.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΠΥΡΗΝΑΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ			
<u>Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής</u>			
Τμήμα Τεκμηρίωσης και Πληροφοριακών Συστημάτων	Τμήμα Σχεδιασμού και Παρακολούθησης	Τμήμα Αξιολόγησης	Τμήμα Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης
ΕΚΚΑ	ΕΙΕΑΔ	ΟΑΕΔ	

Ο κεντρικός πυρήνας του Εθνικού Μηχανισμού εντάσσεται στις αρμοδιότητες του χαρτοφυλακίου Κοινωνικής Αλληλεγγύης και της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του Υπουργείου και μέχρι την οριστική διαμόρφωση του νέου οργανογράμματος, τις αρμοδιότητες του Εθνικού Μηχανισμού έχει, σύμφωνα με τον Ν. 4147/2013, άρθρο 18 «Οργανωτικά θέματα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας», η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής

Συνοχής, η οποία για τον σκοπό αυτόν περιλαμβάνει επιπλέον τα τμήματα Σχεδιασμού και Παρακολούθησης, Αξιολόγησης, Τεκμηρίωσης και Πληροφοριακών Συστημάτων και Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης.

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής θα στελεχωθεί από:

- υπαλλήλους που υπηρετούν σήμερα στη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής,
- υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας και των 3 Διευθύνσεών της
- υπαλλήλους που υπηρετούν σε άλλες Υπηρεσίες του ΥΠΕΚΑΑ
- υπαλλήλους που υπηρετούν σε άλλα Υπουργεία και ΝΠΔΔ (με αποσπάσεις)
- αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης
- συμβούλους που αμείβονται με πόρους του ΕΣΠΑ για την περίοδο 2014-2020

Η Διεύθυνση συνεργάζεται με την υπό ίδρυση επιτελική δομή του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που αφορά την Κοινωνική Προστασία και Συνοχή. Συνεργάζεται επίσης με το χαρτοφυλάκιο για την Καταπολέμηση της Ανεργίας.

Δημιουργούνται συγκεκριμένα σημεία επαφής με τους εποπτευόμενους φορείς:

ΕΚΚΑ (Μηχανισμός για τους ΡΟΜΑ),

ΕΙΑΔ (Ταμείο Απόρων)

ΟΑΕΔ (Απασχόληση)

Δημιουργούνται συγκεκριμένα σημεία επαφής στα 10 συνεργαζόμενα Υπουργεία.

Ο Εθνικός Μηχανισμός συνδέεται με το ΕΣΠΑ και τις Διαχειριστικές Αρχές του.

Συνδέεται επίσης με τους Α' και Β' βαθμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Πιο συγκεκριμένα, συνδέεται με:

- α) τις Περιφέρειες μέσω των Παρατηρητηρίων και των Διαχειριστικών Αρχών και
- β) τους Δήμους μέσω των Διευθύνσεων Κοινωνικής Προστασίας και των Κέντρων Κοινότητας

Εκροές παραδοτέα

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής συγκεντρώνει τις εκθέσεις και τις εισηγήσεις των τμημάτων της και με βάση αυτές διαμορφώνει προτάσεις προς το ΚΥΣΚΟΙΠ. Συντάσσει και παραδίδει στο ΚΥΣΚΟΙΠ σχέδιο ετήσιας έκθεσης για την πορεία εφαρμογής της ΕΣΚΕ, τα αποτελέσματα και την κατάσταση της κοινωνικής συνοχής στη χώρα, το οποίο, αφού εγκριθεί, αποτελεί την ετήσια έκθεση της κυβέρνησης που διαβιβάζεται στη Βουλή των Ελλήνων.

6.2.3.1. Τμήμα Τεκμηρίωσης και Πληροφοριακών Συστημάτων

Το Τμήμα Τεκμηρίωσης και Πληροφοριακών Συστημάτων θα είναι υπεύθυνο για την εκπόνηση / ανάθεση μελετών και ερευνών, την τήρηση, επεξεργασία και διάχυση των στοιχείων που σχετίζονται με τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των πολιτικών ένταξης και συνοχής. Προς την κατεύθυνση αυτή:

- συγκεντρώνει, επεξεργάζεται, τεκμηριώνει και ενημερώνει συνεχώς στοιχεία που άπτονται όλων των διαστάσεων του κοινωνικού αποκλεισμού και της υλικής αποστέρησης (εισόδημα- φτώχεια, απασχόληση- ανεργία, εκπαίδευση και κατάρτιση, στέγαση, υγεία και κοινωνική φροντίδα, τοπικό περιβάλλον, κλπ.),
- συγκεντρώνει, επεξεργάζεται, τεκμηριώνει και ενημερώνει συνεχώς στοιχεία που άπτονται της εφαρμογής των πολιτικών κοινωνικής ένταξης που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της ΕΣΚΕ και των αποτελεσμάτων και επιπτώσεών τους,
- υποστηρίζει το στρατηγικό σχεδιασμό του πολιτικών κοινωνικής ένταξης και την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων μέσω της διαχείρισης και επεξεργασίας του συνόλου των δεδομένων,
- συγκεντρώνει και τεκμηριώνει την αναγκαία τεχνογνωσία και πληροφόρηση που είναι απαραίτητη για τη διαμόρφωση των προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης (π.χ. θεματικές μελέτες, νομοθεσία που αφορά ευπαθείς ομάδες, κλπ.),
- εισηγείται θεσμικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που συμβάλλουν στην εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη,
- μεριμνά σε συνεργασία με τις άλλες μονάδες για τη διενέργεια ερευνών ή μελετών για τη διάγνωση αναγκών, την ιεράρχηση και προτεραιοποίηση πολιτικών και μέτρων, σύμφωνα με τις αρχές της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη,
- ευθύνεται για τον σχεδιασμό των απαιτήσεων, προδιαγραφών και λειτουργιών του πληροφοριακού συστήματος της ΕΣΚΕ, καθώς και των διαφόρων μητρών και βάσεων δεδομένων,
- ευθύνεται για τη συνεργασία με φορείς για άντληση στοιχείων, προκειμένου να προσδιοριστεί η μορφή και τρόπος εισαγωγής τους στο πληροφοριακό σύστημα της ΕΣΚΕ καθώς και για
- την ανάπτυξη του πληροφοριακού συστήματος, των μητρών και βάσεων δεδομένων, πληροφοριακού συστημάτων και τη διασύνδεσή τους με άλλα συστήματα,
- την ανάπτυξη, διαχείριση και τεχνική υποστήριξη, συντήρηση, ανανέωση και αναβάθμιση των εγκατεστημένων εφαρμογών (λειτουργικά συστήματα, βάσεις δεδομένων, έτοιμα πακέτα κ.τ.λ.) και των υποδομών που απαιτούνται για την ομαλή λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων,
- την ανάπτυξη, διαχείριση συστημάτων επικοινωνιών και των υποδομών που απαιτούνται για την ομαλή λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων και τη διασύνδεση με άλλους φορείς,

- την παρακολούθηση της ασφάλειας των συστημάτων πληροφορικής,
- τη διατύπωση προτάσεων για την κάλυψη των αναγκών του Μηχανισμού Παρακολούθησης σε εξοπλισμό πληροφορικής (υλισμικό και λογισμικό) και επικοινωνιών.

Για το σκοπό αυτό συνεργάζεται με άλλες υπηρεσίες του ίδιου ή άλλων Υπουργείων, κρατικούς οργανισμούς, αρμόδιες Διευθύνσεις των Περιφερειών ή Δήμων και των υπηρεσιών τους, δομές κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής αλληλεγγύης, διαχειριστικές αρχές επιχειρησιακών προγραμμάτων, επιτελικές δομές ΕΣΠΑ, επιτροπές παρακολούθησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, με την ΗΔΙΚΑ, με φορείς της κοινωνίας των πολιτών, κλπ. Στο πλαίσιο αυτό, είναι αρμόδιο για την παροχή διαρκούς, αξιόπιστης και αντικειμενικής πληροφόρησης και τεκμηριωμένων απόψεων προς τους εμπλεκόμενους φορείς, τα αρμόδια όργανα και τους πολίτες.

Εκροές παραδοτέα

Το Τμήμα Τεκμηρίωσης και πληροφοριακών συστημάτων συντάσσει σε τακτά χρονικά διαστήματα, που θα οριστούν από το ΚΥΣΚΟΙΠ, έκθεση των αποτελεσμάτων και των συμπερασμάτων, της δραστηριότητάς του, με προτάσεις για την επίλυση προβλημάτων που έχουν παρουσιαστεί, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που αναφέρονται παραπάνω, και η Διεύθυνση την διαβιβάζει στην πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑΑ.

6.2.3.2. Τμήμα Σχεδιασμού και Παρακολούθησης

Το Τμήμα Σχεδιασμού και Παρακολούθησης, είναι αρμόδιο για την εισήγηση προς την πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑΑ (αναπλ. Υπουργός Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Γεν. Γραμματέας Πρόνοιας) προτάσεων για τον προγραμματισμό της ΕΣΚΕ, με στόχο την προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ένταξης των ωφελούμενων. Επίσης, ευθύνεται για την παρακολούθηση της συμβατότητας των πολιτικών ένταξης με την φιλοσοφία και τις προτεραιότητες της ΕΣΚΕ και την επισήμανση περιπτώσεων ασυμβατότητας, σοβαρών κενών ή αλληλοεπικαλύψεων, την οριζόντια παρακολούθηση της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής από τους δημόσιους φορείς, καθώς και για τον συντονισμό και δικτύωση μεταξύ τους.

Επιπρόσθετα, είναι αρμόδιο για την οργάνωση και τον συντονισμό διαδικασιών ανοικτής διαβούλευσης, την προώθηση της δικτύωσης και της συνεργασίας μεταξύ εθνικών (κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών) φορέων, την επεξεργασία και εισήγηση οριζόντιων στρατηγικών στόχων, σε συνεργασία με τις ομάδες των συναρμόδιων Υπουργείων και Περιφερειών, την επικαιροποίηση της ΕΣΚΕ (μετά από απόφαση και με τις κατευθύνσεις του Κυβερνητικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής). Στο πλαίσιο αυτό:

- επεξεργάζεται και εισηγείται προτάσεις μέτρων και πολιτικών για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης ευπαθών ομάδων του πληθυσμού,

- συνεργάζεται με τις ομάδες εργασίας των διαφόρων Υπουργείων για την ανάπτυξη συνεκτικών πολιτικών κοινωνικής ένταξης και παρακολουθεί την ανάπτυξη και εφαρμογή αυτών των πολιτικών από τα επιμέρους Υπουργεία,
- υποστηρίζει τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες της Περιφέρειας κατά τη διαδικασία κατάρτισης των περιφερειακών στρατηγικών και συνεργάζεται με τις υπηρεσίες των Περιφερειών για την εναρμόνιση των περιφερειακών στρατηγικών με τις βασικές αρχές της ΕΣΚΕ (έλεγχος συμβατότητας),
- παρέχει τεχνογνωσία στις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας για τη διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής περιφερειακών στρατηγικών κοινωνικής ένταξης,
- λειτουργεί ως συντονιστικό όργανο της εφαρμογής των κοινωνικών πολιτικών αυτών, μεριμνώντας για την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων,
- συνεργάζεται με εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς φορείς για το συντονισμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής της ΕΣΚΕ, οργανώνοντας συναντήσεις εργασίας, επιτόπιες επισκέψεις, διαβουλεύσεις, κλπ. με σκοπό των προώθηση θεμάτων που άπτονται της εφαρμογής της Στρατηγικής,
- διενεργεί τακτικές συναντήσεις - forum διαλόγου με όλους τους εμπλεκόμενους, για την προώθηση θεμάτων που άπτονται της εφαρμογής και υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής,
- προωθεί την οριζόντια και κάθετη δικτύωση φορέων που σχετίζονται άμεσα με την εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ένταξης, διοργανώνοντας συναντήσεις εργασίας, ομάδες διαβούλευσης - forum διαλόγου, ημερίδες ανταλλαγής καλών πρακτικών, εκστρατείες ευαισθητοποίησης μεγάλης εμβέλειας, κλπ.,
- προωθεί τον κοινωνικό διάλογο – διαβούλευση με κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών,
- διενεργεί, όποτε κρίνει σκόπιμο, επιτόπιες έρευνες και επισκέψεις στο πεδίο, για την παρακολούθηση της υλοποίησης επιμέρους παρεμβάσεων και την εκτίμηση των επιπτώσεών τους προς την κατεύθυνση της βελτίωσης των δεικτών κοινωνικής ένταξης,
- προσδιορίζει και σχεδιάζει το εύρος των στοιχείων και πληροφοριών που κρίνονται απαραίτητα για την παρακολούθηση των διαστάσεων του κοινωνικού αποκλεισμού και την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής,
- προσδιορίζει και σχεδιάζει, τους φορείς άντληση των στοιχείων και τη μορφή τους,
- συνεργάζεται, με όλους τους συναρμόδιους φορείς, που είναι υπεύθυνοι για την τροφοδότηση του πληροφοριακού συστήματος με στοιχεία, προκειμένου να προσδιοριστούν, από κάθε οργανισμό, τα πρόσωπα που θα είναι αρμόδια για την τροφοδότηση του πληροφοριακού συστήματος με στοιχεία,

- παρακολουθεί την πορεία τροφοδότησης του πληροφοριακού συστήματος με στοιχεία και μεριμνά για την πιστή τήρηση του πλαισίου συγκέντρωσής τους από όλους τους συναρμόδιους φορείς,
- επεξεργάζεται στοιχεία και δεδομένα που αναφέρονται στα παραγόμενα αποτελέσματα, στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των επιμέρους παρεμβάσεων και στην επίτευξη των σχετικών ειδικών και γενικών στόχων της Στρατηγικής και εκδίδει σχετικές ενημερωτικές αναφορές,
- παρακολουθεί την εξέλιξη της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του μείγματος πολιτικής, εντοπίζει τις αποκλίσεις από τους εθνικούς στόχους, τις καθυστερήσεις και τα εμπόδια στην εξέλιξη κάθε προτεραιότητας της Στρατηγικής και προτείνει τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα,
- διατυπώνει προτάσεις πολιτικής και εισηγείται τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υλοποιούμενων παρεμβάσεων σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο,
- συμμετέχει σε διεθνή φόρα, συνέδρια και συναντήσεις, με σκοπό την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών που συμβάλλουν στη διαμόρφωση και παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής,
- διαχέει τα αποτελέσματα της Στρατηγικής,
- συντάσσει εκθέσεις προόδου και αναφορές, προς το Κυβερνητικό Συμβούλιο Κοινωνικής Πολιτικής, τα αρμόδια Υπουργεία και όργανα, αξιοποιώντας όλα τα διαθέσιμα στοιχεία.

Για να εκπληρώσει τους σκοπούς του συνεργάζεται με άλλες υπηρεσίες του ίδιου ή άλλων Υπουργείων, κρατικούς οργανισμούς, αρμόδιες Διευθύνσεις των Περιφερειών ή Δήμων και των υπηρεσιών τους, δομές κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής αλληλεγγύης, διαχειριστικές αρχές επιχειρησιακών προγραμμάτων, επιτελικές δομές ΕΣΠΑ, επιτροπές παρακολούθησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, φορείς της κοινωνίας των πολιτών, κλπ.

Εκροές παραδοτέα

Το Τμήμα Σχεδιασμού και Παρακολούθησης συντάσσει σε τακτά χρονικά διαστήματα, και όποτε άλλοτε είναι αναγκαίο έκθεση με τα συμπεράσματα από τη δραστηριότητά της και εισηγείται μέτρα για την αντιμετώπιση προβλημάτων και η Διεύθυνση την υποβάλλει στην πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑΑ.

6.2.3.3. Τμήμα Αξιολόγησης

Το Τμήμα Αξιολόγησης είναι αρμόδιο για την ανάπτυξη και διαρκή βελτίωση ενιαίων ομοιόμορφων εργαλείων και διαδικασιών αξιολόγησης των πολιτικών ένταξης, την συνεχή (on going) και εκ των υστέρων αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των εφαρμοζόμενων μέτρων και πολιτικών, την ανάπτυξη διαδικασιών συγκριτικής αξιολόγησης μεταξύ διαφορετικών πολιτικών ένταξης, ανεξάρτητα από τον φορέα που

τις σχεδιάζει και τις υλοποιεί, με στόχο την αμοιβαία μάθηση και την ανάδειξη καλών πρακτικών. Προς αυτή την κατεύθυνση:

- σχεδιάζει και εισηγείται συστήματα και μεθόδους μέτρησης της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και επιπτώσεις των εφαρμοζόμενων πολιτικών κοινωνικής ένταξης (διαδικασίες, κανονισμό μέτρησης και αξιολόγησης, δείκτες κλπ.),
- διαμορφώνει τους κατάλληλους δείκτες αποτελεσματικότητας που επιτρέπουν να εκτιμηθεί ο βαθμός επίτευξης των στόχων της ΕΣΚΕ, καθώς και τους κατάλληλους δείκτες αποδοτικότητας που συσχετίζουν το κόστος πραγματοποίησης με τις εκροές των δράσεων,
- συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές του ΕΣΠΑ και τους φορείς υλοποίησης πολιτικών και μέτρων κοινωνικής ένταξης για την ενσωμάτωση των δεικτών στις διαδικασίες μέτρησης,
- συγκεντρώνει στοιχεία και δεδομένα που αναφέρονται στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των επιμέρους πολιτικών κοινωνικής ένταξης και στην επίτευξη των σχετικών στόχων τους, παρακολουθεί την εξέλιξή τους, επεξεργάζεται τα στοιχεία και εκδίδει ενημερωτικές αναφορές,
- εντοπίζει τις καλύτερες πρακτικές αποτελεσματικής και αποδοτικής εφαρμογής μέτρων ή διαφορετικών πολιτικών ένταξης, προωθεί, παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή τους και τα αποτελέσματά της,
- εισηγείται, παρακολουθεί και αξιολογεί μέτρα για τη διαρκή βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των εφαρμοζόμενων πολιτικών,
- εισηγείται και αξιολογεί την υλοποίηση προγραμμάτων έργων και δράσεων, με στόχο την βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητάς του.

Εκροές παραδοτέα

Το Τμήμα Αξιολόγησης συντάσσει σε τακτά χρονικά διαστήματα έκθεση με τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων στις οποίες έχει προβεί και εισηγείται μέτρα για τη βελτίωση των εργαλείων και των μεθόδων αξιολόγησης και η Δ/ση την υποβάλλει στην πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑΑ.

6.2.3.4. Τμήμα Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης

Το Τμήμα Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης λειτουργεί με τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- Σχεδιασμός των όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας του προγράμματος
- Συντονισμός όλων των σταδίων του προγράμματος

- Παρακολούθηση της αρχιτεκτονικής και της λειτουργίας του Πληροφοριακού Συστήματος
- Παροχή κατευθύνσεων και εκπαίδευσης στους φορείς υλοποίησης
- Εποπτεία, παρακολούθηση και έλεγχος του προγράμματος. Εκπόνηση εκθέσεων παρακολούθησης.
- Τήρηση επικαιροποιημένης λίστας παραπόνων
- Καθορισμός της διαδικασίας ενστάσεων
- Ανάπτυξη της στρατηγικής δημοσιότητας και ενημέρωσης του πληθυσμού
- Έκδοση πράξεων έγκρισης ή απόρριψης ένταξης στο πρόγραμμα

Η δημιουργία του Τμήματος ΚΕΑ που περιγράφεται στον Μηχανισμό Παρακολούθησης είναι απαραίτητη για την διοικητική υποστήριξη της εφαρμογής. Για την αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος, με δεδομένες τις υφιστάμενες διοικητικές αδυναμίες τόσο στο κεντρικό όσο και στο τοπικό επίπεδο, θα είναι κρίσιμο να ενισχυθεί η ικανότητα των αρμόδιων φορέων, ώστε οι παράμετροι σχεδιασμού του προγράμματος που προτείνονται από την ΠΤ να πραγματοποιηθούν. Επιπλέον, το Υπουργείο Εργασίας στοχεύει να προχωρήσει με την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, που θα χρησιμοποιήσει ως βάση το Πληροφοριακό Σύστημα του ΚΕΑ, για την υποστήριξη των διαδικασιών όλων των κοινωνικών προγραμμάτων και την τροφοδότηση του Μηχανισμού με αξιόπιστα δεδομένα. Γι' αυτό το λόγο στον προτεινόμενο προϋπολογισμό περιλαμβάνεται επίσης η ανάπτυξη και υποστήριξη των πληροφοριακών υποσυστημάτων για τα υφιστάμενα προγράμματα επιδομάτων που θα αλληλεπιδρούν με το πληροφοριακό του ΚΕΑ για τον καθορισμό της επιλεξιμότητας και για την τροφοδότηση του Εθνικού Μηχανισμού παρακολούθησης.

Εκροές παραδοτέα

Το Τμήμα Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης εκπονεί τακτικές εκθέσεις παρακολούθησης του προγράμματος ΚΕΑ, στις οποίες περιλαμβάνονται οι επιπτώσεις της εφαρμογής του για τους ωφελούμενους.

6.2.4. Σημεία επαφής των συναρμόδιων Υπουργείων

Σε κάθε υπουργείο που εμπλέκεται με το σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής ένταξης, θα οριστούν δύο (2) πρόσωπα ως εκπρόσωποι του Υπουργείου και σημείο επαφής του ΕΜ, με αρμοδιότητα τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μέτρων και παρεμβάσεων του τομέα αρμοδιότητάς τους, στο πλαίσιο της ΕΣΚΕ. Έργο τους, θα είναι η υποστήριξη των οικείων υπουργείων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, καθώς και η αξιολόγηση των εφαρμοζόμενων πολιτικών του υπουργείου. Στο πλαίσιο αυτό, θα αποτελούν Σημείο Επαφής με τον ΕΜ και θα συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου τους, αλλά και με υπηρεσίες άλλων Υπουργείων με συναφείς αρμοδιότητες, για το σχεδιασμό και ανάπτυξη συνεκτικών πολιτικών ανά τομέα. Παράλληλα, αρμοδιότητα των δύο εκπροσώπων είναι και ο συντονισμός της παρακολούθησης και αξιολόγησης της πορείας εφαρμογής και του τρόπου υλοποίησης

αυτών των πολιτικών, η μέριμνα για την τήρηση σχετικών στοιχείων και μητρώων των ωφελούμενων και η τροφοδότηση του ΕΜ με τα στοιχεία αυτά.

Εκροές παραδοτέα

Τα σημεία επαφής συγκροτούν το συντονιστικό όργανο των συναρμόδιων υπουργείων. Το όργανο αυτό, επισημαίνει επικαλύψεις και δυσλειτουργίες και προτείνει μέτρα για τη θεραπεία τους, τα οποία διαβιβάζονται στο ΥΠΕΚΑΑ και δια μέσου αυτού εισηγείται στο ΚΥΣΚΟΙΠ. Ειδικότερα, τα σημεία επαφής συντάσσουν ετήσιες εκθέσεις – αναφορές προόδου και τις υποβάλλουν προς έγκριση στην προϋσταμένη τους πολιτική ηγεσία, τις οποίες διαβιβάζουν κατά το πρώτο δίμηνο κάθε έτους στην Διεύθυνση Κοινωνικής Πρωτοστασίας και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

6.2.5. Εποπτευόμενοι φορείς

Σε κυβερνητικό επίπεδο, άμεση είναι η εμπλοκή του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ) και του Οργανισμού Απασχόλησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΟΑΕΔ) στη λειτουργία του ΕΜ. Στους φορείς αυτούς θα οριστούν σημεία επαφής, οι οποίοι θα έχουν την υποχρέωση να υποβάλουν κατά το πρώτο δίμηνο κάθε έτους στην Διεύθυνση Κοινωνικής Πρωτοστασίας και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης έκθεση αναφοράς προόδου επισημαίνοντας τα κύρια συμπεράσματά τους, τις προκλήσεις, τις προτάσεις και παρατηρήσεις τους.

Εκροές – παραδοτέα

Εκθέσεις το πρώτο δίμηνο κάθε έτους προς τον κεντρικό Μηχανισμό του ΥΠΕΚΑΑ, οι οποίες θα αναφέρουν την πρόοδο των στόχων τους, τις υστερήσεις και τις διορθωτικές προτάσεις.

6.2.5.1. Σημείο επαφής με τον Μηχανισμό για την παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής για τους Ρομά (ΜΡ)

Εθνικό Σημείο Επαφής του ΕΜ με την ΜΡ είναι το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ). Το σημείο επαφής θα τροφοδοτεί τον κεντρικό πυρήνα του ΕΜ με όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και δεδομένα, που θα αντλεί από τις Περιφέρειες και τους Δήμους, καθώς και με τις προτάσεις και εισηγήσεις για βελτιωτικές ενέργειες.

Εκροές-Παραδοτέα

Εκθέσεις ετήσιες για την κατάσταση και για την πρόοδο της Εθνικής Στρατηγικής για τους Ρομά(ΜΡ)

6.2.6. Περιφέρειες

Σε επίπεδο Περιφέρειας, το βασικό όργανο που θα συμμετέχει στον ΕΜ είναι η Διεύθυνση Κοινωνικής Μέρимνας και το Περιφερειακό Παρατηρητήριο. Η Διεύθυνση, θα συνεργάζεται με άλλες αρμόδιες Διευθύνσεις της Περιφέρειας, αλλά και υπηρεσίες των Δήμων για τη χάραξη της Περιφερειακής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης (ΠΕΣΚΕ) καθώς και με τον ΕΜ. Θα έχει συντονιστικό ρόλο στην εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση των θεμάτων κοινωνικής πολιτικής μεταξύ των Δήμων εντός των ορίων της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα θα συγκεντρώνει και θα διαχέει τις απαραίτητες και κατάλληλες πληροφορίες, θα δίνει κατευθύνσεις στους Δήμους και θα παρέχει την αναγκαία τεχνογνωσία.

Στο πλαίσιο αυτό, η Διεύθυνση Κοινωνικής Μέρимνας θα έχει τις ακόλουθες ενδεικτικές αρμοδιότητες:

- τη διενέργεια κοινωνικού διαλόγου – διαβούλευσης σε περιφερειακό επίπεδο με κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών, σχετικά με μέτρα και πολιτικές που πρέπει να αναπτυχθούν προς την κατεύθυνση της κοινωνικής ένταξης,
- την επεξεργασία, ομογενοποίηση, κατηγοριοποίηση, προτεραιοποίηση και ιεράρχηση εισηγητικών προτάσεων και των επιμέρους αναγκών, όπως αυτές προκύπτουν από τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης και τις σχετικές εισηγήσεις των Περιφερειακών και Δημοτικών Συμβουλίων της Περιφέρειας και των σχετικών με θέματα κοινωνικής πολιτικής υπηρεσιών τους,
- τη διατύπωση εισηγητικών προτάσεων για τη λήψη μέτρων και τη διαμόρφωση σχετικών πολιτικών και την υποβολή τους στο Περιφερειακό Συμβούλιο για έγκριση,
- τη σύνταξη των Περιφερειακών Στρατηγικών για την Κοινωνική Ένταξη (ΠΕΣΚΕ), σε συνεργασία με τον ΕΜ.

Παράλληλα, οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέρимνας των Περιφερειών, λειτουργούν ως μέρος του ΕΜ. Με αυτόν τους τον ρόλο:

- έχουν το συντονιστικό ρόλο μεταξύ των Δήμων εντός των ορίων της Περιφέρειας σε θέματα κοινωνικής πολιτικής και μεριμνούν για την εφαρμογή των οριζόντιων μέτρων πολιτικής, αλλά και για την ανάπτυξη ad hoc παρεμβάσεων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης ειδικών τοπικών αναγκών,
- παρέχουν την κατάλληλη υποστήριξη και τεχνογνωσία στους Δήμους, για την εφαρμογή και παρακολούθηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης, δίνοντας τις απαραίτητες κατευθύνσεις,
- μεριμνούν για τη δικτύωση όμορων Δήμων, για την αντιμετώπιση κοινών αναγκών,
- λειτουργούν ως επιτροπές παρακολούθησης σε περιφερειακό επίπεδο των ΠΕΣΚΕ, με έμφαση στην πρόοδο που έχει επιτευχθεί κατά την εφαρμογή των επιμέρους δράσεων και την επίτευξη των

στόχων που έχουν τεθεί, τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας, όσο και σε επίπεδο Δήμων,

- αξιοποιούν στοιχεία από τα πληροφοριακά συστήματα, τις εισηγήσεις των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Δήμων και εξετάζουν τη μεταβολή των δεικτών κοινωνικού αποκλεισμού, σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα,
- διενεργούν τακτικές συναντήσεις - φόρουμ διαλόγου με: εκπροσώπους του Περιφερειάρχη, των Δήμων, κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών, τους φορείς υλοποίησης παρεμβάσεων, της ΕΥΔ ΠΕΠ, του Τμήματος Κοινωνικών Υποθέσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κλπ., σχετικά με την υλοποίηση των επιμέρους παρεμβάσεων,
- προωθούν τη δικτύωση όλων των φορέων υλοποίησης παρεμβάσεων, καθώς και κοινωνικών υπηρεσιών που δρουν σε περιφερειακό επίπεδο,
- καταγράφουν τις καλές πρακτικές, εντοπίζουν τυχόν αποκλίσεις στην υλοποίηση και εισηγούνται προτάσεις και υποδείξεις προς την κατεύθυνση της επίτευξης των ορόσημων της
- υποβάλλουν σχετικά στοιχεία, δεδομένα και πληροφορίες προς τον ΕΜ.

Σχέσεις Δ.Κ.Μ και Παρατηρητήριων:

Το έργο των Διευθύνσεων Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών και των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων, υποστηρίζεται από πληροφοριακά συστήματα και διαδικτυακές βάσεις δεδομένων συνδεδεμένων με το ενιαίο πληροφοριακό ασύστημα του ΕΜ.

Εκροές – Παραδοτέας:

Οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειών και τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια συντάσσουν ετησίως έκθεση προς τον κεντρικό πυρήνα του ΕΜ.

6.2.7. Δήμοι

Σε επίπεδο Δήμου, το βασικό όργανο που θα συμμετάσχει στον ΕΜ είναι οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Προστασίας των Δήμων, το έργο των οποίων μπορεί να συνδράμουν τα Κέντρα Κοινότητας.

6.2.7.1. Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας:

- συγκεντρώνει, επεξεργάζεται, τεκμηριώνει και ενημερώνει συνεχώς στοιχεία που άπτονται όλων των διαστάσεων του κοινωνικού αποκλεισμού και της υλικής αποστέρησης (εισόδημα- φτώχεια, απασχόληση- ανεργία, εκπαίδευση και κατάρτιση, στέγαση, υγεία και κοινωνική φροντίδα, τοπικό περιβάλλον, κλπ.), σε επίπεδο Δήμου,

- υποστηρίζει το έργο των χαρτογραφήσεων, ερευνών και μελετών του Τμήματος Τεκμηρίωσης του Μηχανισμού Παρακολούθησης του ΕΜ,
- διαβουλεύεται με την τοπική κοινωνία και εισηγείται προς το Δημοτικό Συμβούλιο και τα αρμόδια όργανα της Περιφέρειας τη χάραξη πολιτικών και τη λήψη μέτρων για την κοινωνική ένταξη,
- λειτουργεί ως σημείο αναφοράς όλων των φορέων υλοποίησης έργων για την κοινωνική ένταξη, που δραστηριοποιούνται στα όρια της διοικητικής αρμοδιότητας του Δήμου και στο πλαίσιο αυτό συντάσσει **χάρτη χωρικών παρεμβάσεων**, τον οποίο υποβάλλει στο πληροφοριακό σύστημα του ΕΜ .
- προωθεί τη δικτύωση όλων των φορέων υλοποίησης παρεμβάσεων, καθώς και κοινωνικών υπηρεσιών που δρουν σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, για την υλοποίηση ολιστικών παρεμβάσεων,
- μεριμνά για την εφαρμογή των οριζόντιων πολιτικών,
- ευθύνεται για την καταχώρηση στο μητρώο δικαιούχων στοιχείων που αφορούν σε προσωπικά δεδομένα, χαρακτηριστικά αποκλεισμού των ατόμων, καθώς και για το είδος στήριξης και τις κοινωνικές παροχές που απολαμβάνει το κάθε άτομο, από το ευρύτερο σύστημα κοινωνικής προστασίας (δημόσιος τομέας, τοπική αυτοδιοίκηση, ΜΚΟ κλπ.),
- υποβάλλει σχετικά στοιχεία, δεδομένα και πληροφορίες προς τη Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας και τον ΕΜ.

Το έργο των Διευθύνσεων Κοινωνικής Προστασίας των Δήμων, υποστηρίζεται από πληροφοριακά συστήματα και διαδικτυακές βάσεις δεδομένων συμβατές με τις βάσεις δεδομένων του Εθνικού Μηχανισμού συνδεδεμένες με το ενιαίο πληροφοριακό σύστημα του ΕΜ.

6.2.8. Κέντρα Κοινότητας

Τα Κέντρα Κοινότητας είναι μια νέα δομή που ήδη νομοθετήθηκε (ν. 4368, ΦΕΚ Α' 21/2016). Με Κοινή Υπουργική Απόφαση καθορίστηκε το Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης κι Αξιολόγησης των Κέντρων Κοινότητας. Με τη λειτουργία τους επιδιώκεται η ανάπτυξη ενός τοπικού σημείου αναφοράς (one-stop-shop) για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης. Τα Κέντρα ενσωματώνουν τα Γραφεία Διαμεσολάβησης του Δικτύου Δομών για την αντιμετώπιση της φτώχειας, καθώς και τις λειτουργίες εξειδικευμένων κέντρων για ειδικές κατηγορίες του πληθυσμού (π.χ. Κέντρα Ρομά, Κέντρα Μεταναστών κ.α.).

Τα Κέντρα Κοινότητας θα υποστηρίζουν το έργο των κοινωνικών υπηρεσιών του εκάστοτε δήμου και θα παρέχουν την απαραίτητη υποστήριξη για την εφαρμογή των οριζόντιων κοινωνικών πολιτικών σε τοπικό επίπεδο. Με τη λειτουργία της συγκεκριμένης δομής θα καταστεί δυνατή η συγκέντρωση σε ένα σημείο ενός ευρέος φάσματος κοινωνικών υπηρεσιών, καθώς και η διασύνδεση των φορέων που παρέχουν συναφείς υπηρεσίες (δημόσιοι ή της κοινωνίας των πολιτών) μέσω των κατάλληλων

παραπομπών. Οι παρεχόμενες κοινωνικές υπηρεσίες θα επιλέγονται ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες του πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης.

Ως χώρος πρώτης υποδοχής, τα Κέντρα θα συνδράμουν στο έργο των Διευθύνσεων Κοινωνικής Προστασίας των Δήμων μέσω της πρώτης καταγραφής των ασθενέστερων ομάδων του πληθυσμού που θα καταφεύγουν σε αυτά. Θα δημιουργηθεί, δηλαδή, μια πρώτη βάση δεδομένων, η οποία θα περιλαμβάνει στοιχεία των ωφελουμένων, των αναγκών τους, καθώς και των υπηρεσιών που έλαβαν ή επιθυμούν να λάβουν, η οποία θα παραδίδεται στους Δήμους και αυτοί με τη σειρά τους θα ενημερώνουν την πληροφοριακή βάση δεδομένων που τηρούν. Η μορφή αυτής της πληροφόρησης - χαρτογράφησης, αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής από τις υπηρεσίες των δήμων.

Εκροές – Παραδοτέα

Δημιουργία και διαρκής ενημέρωση βάσης δεδομένων σε τοπικό επίπεδο των ωφελούμενων, των υπηρεσιών και των προγραμμάτων που υλοποιούνται. Ενημέρωση on line του κεντρικού πυρήνα του Εθνικού Μηχανισμού. Χαρτογράφηση των υπηρεσιών.

6.2.9. Θεσμικά Όργανα ΕΣΠΑ (ΕΥΣΕΚΤ, Επιτροπές Παρακολούθησης, Διαχειριστικές Αρχές)

Αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων του ΕΣΠΑ είναι:

- Συμμετέχουν στο σχεδιασμό και την εξειδίκευση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κοινωνικής πολιτικής και την εξασφάλιση της κατάλληλης χρηματοδότησης για την υλοποίησή τους,
- Τροφοδοτούν με στοιχεία το Πληροφοριακό σύστημα του ΕΜ.
- Εφοδιάζουν το σύστημα δεικτών του ΕΜ με τους δικούς τους δείκτες για την παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων, την παρακολούθηση, σε περιοδική βάση, της προόδου που σημειώνεται στην επίτευξη των ειδικών στόχων των επιμέρους δράσεων, τη αξιολόγηση των επιμέρους δράσεων

Εκροές- Παραδοτέα

Τροφοδοτούν με στοιχεία το πληροφοριακό σύστημα του ΕΜ. Εφοδιάζουν με τους δικούς τους δείκτες τον ΕΜ για την πρόοδο και εξέλιξη των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων του ΕΣΠΑ.

7. Περιγραφή των εργαλείων του Εθνικού Μηχανισμού: Αξιολόγηση – Δείκτες – Μητρώα – Πληροφοριακά Συστήματα

7.1. Αξιολόγηση

7.1.1. Όργανα αξιολόγησης

Ο ρόλος των οργάνων του Μηχανισμού, κατά τη διάρκεια λειτουργίας του, τόσο σε κυβερνητικό, όσο και σε αυτοδιοικητικό επίπεδο έχει περιγραφεί αναλυτικά στο υποβληθέν Σχέδιο Δράσης. Οι εισροές και οι εκροές των οργάνων είναι σαφείς και εμφανώς διασυνδεδεμένες μεταξύ τους τροφοδοτώντας τη διαδικασία αξιολόγησης.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι η αξιολόγηση δεν θα αφορά μόνο στην στατιστική αποτύπωση και ποσοτική ανάλυση των δεδομένων. Αντίθετα, θα αφορά στην αξιολόγηση της εφαρμοζόμενης πολιτικής κοινωνικής ένταξης εστιασμένη στην αποτελεσματικότητα - αποδοτικότητα της, προκειμένου να διαφανούν τυχόν αδυναμίες ή κενά και να προταθούν μέτρα βελτίωσης και δευτερευόντως στην αξιολόγηση της ίδιας της λειτουργίας του Μηχανισμού. Η αξιολόγηση δηλαδή, θα περνά σε ένα δεύτερο επίπεδο, ποιοτικής ανάλυσης των στοιχείων, που θα επιτρέπουν να οδηγηθούμε σε αρτιότερα συμπεράσματα και σε προτάσεις λήψης βελτιωτικών μέτρων.

Αξιολογήσεις θα διεξάγονται εκ των προτέρων, κατά τη διάρκεια εφαρμογής των πολιτικών, αλλά και εκ των υστέρων, ώστε αφενός να αποτυπώνεται η σαφής εικόνα της εξέλιξης κάθε πολιτικής, αφετέρου να μετρώνται και να αποτυπώνονται τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις των πολιτικών.

Ουσιαστικός θα είναι ο ρόλος που θα διαδραματίσουν τα δύο νέα Τμήματα του Κεντρικού Πυρήνα του Μηχανισμού, τα οποία από κοινού και συμπληρωματικά θα συμβάλλουν στην διαδικασία της αξιολόγησης. Τα Τμήματα αυτά είναι το Τμήμα Αξιολόγησης και το Τμήμα Τεκμηρίωσης και Πληροφοριακών Συστημάτων.

Το Τμήμα Αξιολόγησης του Κεντρικού Πυρήνα του ΕΜ θα είναι αρμόδιο μεταξύ άλλων, για την ανάπτυξη και διαρκή βελτίωση ενιαίων ομοιόμορφων εργαλείων και διαδικασιών αξιολόγησης των πολιτικών ένταξης, την συνεχή και εκ των υστέρων αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των εφαρμοζόμενων μέτρων και πολιτικών και την ανάπτυξη διαδικασιών συγκριτικής αξιολόγησης. (Δείτε αναλυτικότερα τις αρμοδιότητες του Τμήματος, όπως περιγράφονται παραπάνω)

Το Τμήμα Τεκμηρίωσης και Πληροφοριακών Συστημάτων θα είναι υπεύθυνο για την τήρηση, επεξεργασία και διάχυση των στοιχείων που σχετίζονται με τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των πολιτικών ένταξης και συνοχής. Προς την κατεύθυνση αυτή θα συγκεντρώνει, επεξεργάζεται, τεκμηριώνει και ενημερώνει συνεχώς στοιχεία που άπτονται όλων των διαστάσεων του κοινωνικού αποκλεισμού και της υλικής αποστέρησης, καθώς και της εφαρμογής των πολιτικών κοινωνικής ένταξης που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της ΕΣΚΕ και των αποτελεσμάτων και επιπτώσεών τους. Θα εισηγείται και θεσμικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που θα συμβάλλουν στην εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για την κοινωνική ένταξη.

Για το σκοπό της αξιολόγησης τα Τμήματα θα συνεργάζονται με άλλες υπηρεσίες του ίδιου ή άλλων Υπουργείων, κρατικούς οργανισμούς, αρμόδιες Διευθύνσεις των Περιφερειών ή Δήμων και των υπηρεσιών τους, δομές κοινωνικής ένταξης και κοινωνικής αλληλεγγύης, διαχειριστικές αρχές επιχειρησιακών προγραμμάτων, επιτελικές δομές ΕΣΠΑ, επιτροπές παρακολούθησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, φορείς της κοινωνίας των πολιτών, κλπ. Ειδικότερα, όσον αφορά το Τμήμα Τεκμηρίωσης και Πληροφοριακών Συστημάτων θα είναι αρμόδιο για την παροχή διαρκούς, αξιόπιστης και αντικειμενικής πληροφόρησης και τεκμηριωμένων απόψεων προς τους εμπλεκόμενους φορείς, τα αρμόδια όργανα και τους πολίτες.

7.1.2. Μέθοδοι - Εργαλεία Αξιολόγησης

Σε ό,τι αφορά τις **μεθόδους αξιολόγησης** που θα ακολουθηθούν, επισημαίνεται ότι αρχικά θα αξιοποιηθούν οι «συμβατικές» ποιοτικές και ποσοτικές μέθοδοι (ερωτηματολόγια πριν και μετά, συνεντεύξεις, focus groups, κλπ. Στη συνέχεια όμως το Τμήμα Αξιολόγησης, αφού στελεχωθεί με προσωπικό που θα διαθέτει τις ανάλογες γνώσεις, θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες ώστε να καταστεί δυνατή η διενέργεια πιο πολύπλοκων και απαιτητικών μεθόδων, όπως είναι η μέθοδος των «ομάδων ελέγχου», ή η ανάλυση με αντιπαράδειγμα.

7.1.3. Δείκτες - Μητρώα - Πληροφοριακά Συστήματα

7.1.3.1. Δείκτες

Απαραίτητα εργαλεία για την παρακολούθηση, τον συντονισμό και κυρίως για την αξιολόγηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη, είναι το πληροφοριακό σύστημα, τα μητρώα ωφελουμένων και φορέων και το σύστημα δεικτών. Ειδικότερα απαιτείται :

η υιοθέτηση κατάλληλων, συγκρίσιμων και μετρήσιμων δεικτών, ανά είδος δράσης, επιτρέποντας έτσι τη σαφή διάκριση μεταξύ των αποτελεσμάτων κάθε δράσης ή και παρέμβασης με τους επιδιωκόμενους στόχους, καθώς επίσης και η υιοθέτηση ενός αυστηρού πλαισίου ορισμού του τρόπου προσδιορισμού των τιμών του κάθε δείκτη,

το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.), όπου καταχωρούνται τα δεδομένα που αφορούν στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) για την προγραμματική περίοδο 2014-2020,

το Εθνικό Μητρώο ωφελούμενων, το οποίο θα τηρεί δεδομένα για τις ενέργειες κοινωνικής ενδυνάμωσης και υποστήριξης που απολαμβάνει κάποιο άτομο, καθώς και τα σωρευτικά χαρακτηριστικά κοινωνικού αποκλεισμού και αποστέρησης αυτού του ατόμου,

το Πληροφοριακό σύστημα της ΕΣΚΕ, το οποίο θα συλλέγει συστηματικά δεδομένα και πληροφορίες, από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τέλος, η Εθνική Πλατφόρμα Διαλόγου, η οποία θα λειτουργήσει ως εργαλείο δημόσιου διαλόγου και διαβούλευσης.

Στον ΕΜ θα συμπεριληφθούν αποκλειστικά οι ευρωπαϊκοί και εθνικοί στόχοι και οι αντίστοιχοι δείκτες, οι οποίοι ανταποκρίνονται στους Πυλώνες της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη. Οι δείκτες αυτοί με την έναρξη λειτουργίας του ΕΜ θα εξειδικευτούν από το αρμόδιο Τμήμα Αξιολόγησης της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του, ανά επιχειρησιακό άξονα, προτεραιότητα πολιτικής και μέτρο πολιτικής. Με τον τρόπο αυτό θα είναι δυνατή η παρακολούθηση της προόδου της Εθνικής Στρατηγικής, καθώς και ο έλεγχος της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των επιμέρους παρεμβάσεων.

Βάση των παραπάνω αποτελούν:

Α. Οι δείκτες που χρησιμοποιούνται από τη Eurostat, κοινά συμφωνημένοι μεταξύ των κρατών μελών, και είναι:

- Κίνδυνος φτώχειας
- Υλική αποστέρηση

- Νοικοκυριά με χαμηλή ένταση εργασίας
- Κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού
- Βάθος της φτώχειας (ή χάσμα φτώχειας)
- Επίμονη φτώχεια ή χρόνια φτώχεια
- Εισοδηματική ανισότητα
- Απασχολούμενοι
- Άνεργοι
- Οικονομικά μη ενεργοί:
- Οικονομικά ενεργός πληθυσμός (εργατικό δυναμικό
- Ποσοστό Ανεργίας

Β. Οι εθνικοί στόχοι για την κοινωνική ένταξη στο πλαίσιο της Στρατηγικής "Ευρώπη 2020":

- Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού
- Καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας
- Δόμηση ενός «κοινωνικού δικτύου ασφαλείας»

Επιπλέον, έχουν τεθεί από τη χώρα μας εθνικοί στόχοι για την:

- αύξηση της Απασχόλησης και
- μείωση της σχολικής διαρροής.

Ωστόσο, συμπληρωματικά απαιτείται η κατάρτιση ενός συστήματος κοινών δεικτών, το οποίο θα επιτρέπει τη συστηματική παρακολούθηση τους εύρους και τύπου των παρεμβάσεων που υλοποιούνται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και θα εκτιμά τις εκροές, αποτελέσματα, αποδοτικότητα και επιπτώσεις αυτών, σε ότι αφορά στην άρση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού και στέρησης του πληθυσμού. Προς αυτή την κατεύθυνση, θα επιχειρηθεί η κατάρτιση 5 διακριτών κατηγοριών δεικτών, και πιο συγκεκριμένα:

- Δείκτες μέτρησης όλων των διαστάσεων αποκλεισμού (φτώχειας, υλικής στέρησης, στέγασης, πρόσβασης σε βασικά αγαθά, ανεργίας, διακρίσεων)
- Δείκτες εκροών
- Δείκτες αποτελέσματος
- Οικονομικοί δείκτες
- Δείκτες χωρικών παρεμβάσεων (μετρούν τον αριθμό των παρεμβάσεων, ανά κατηγορία φορέα και τομέα παρέμβασης)

Το σύστημα κοινών δεικτών –θα αποτελείται από:

1. Ομάδα δεικτών που εφαρμόζονται ήδη, σε διάφορα μητρώα και πληροφοριακά συστήματα των κρατικών υπηρεσιών (πχ. δείκτες EUROSTAT, Δείκτες ΕΛΣΤΑΤ, δείκτες ανεργίας του ΟΑΕΔ, βάσεις δεδομένων της ΗΔΙΚΑ στις οποίες τηρούνται στοιχεία δικαιούχων για το Εγγυημένο Κοινωνικό Εισόδημα, το «Πρόγραμμα Αντιμετώπισης της Ανθρωπιστικής Κρίσης», βάσεις δεδομένων των Δήμων για τους δικαιούχους επιδομάτων κοινωνικής πρόνοιας, κλπ.) και για τους οποίους υπάρχουν δεδομένα.
2. Ομάδα εξειδικευμένων δεικτών, που θα δημιουργηθεί στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 και θα ενσωματωθεί στο ΟΠΣ, έτσι ώστε οι νέες προσκλήσεις των σχετικών Πράξεων, στην περίπτωση συγχρηματοδοτούμενων έργων, να περιλαμβάνουν αυτούς τους δείκτες.

3. Ομάδα δεικτών που είτε υπάρχουν και χρειάζεται να εξειδικευθούν περαιτέρω, είτε δεν υπάρχουν, οπότε είναι ανάγκη να δημιουργηθούν για να αποτυπώνουν τόσο τις διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού, όσο και τις εκροών και τα αποτελέσματα παρεμβάσεων που υλοποιούνται προς αυτή την κατεύθυνση.

Παράλληλα θα υιοθετηθεί ένα αυστηρό πλαίσιο ορισμού και τρόπου υπολογισμού της τιμής όλων των επιμέρους δεικτών. Επίσης, είναι σκόπιμο να υπάρχει διάκριση των δεικτών σε αυτούς που μετρούν άμεσα αποτελέσματα και εκείνους που μετρούν μακροπρόθεσμα (πχ. άμεσος στόχος: εξασφάλιση της πρόσβασης στην υποχρεωτική εκπαίδευση, μακροπρόθεσμος στόχος: ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση).

7.1.3.2. Μητρώα

Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.), όπου καταχωρούνται τα δεδομένα που αφορούν στις παρεμβάσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, θα τροφοδοτεί σε τακτική βάση το πληροφοριακό σύστημα της ΕΣΚΕ, με στοιχεία που αφορούν στις εκροές, αποτελέσματα και επιπτώσεις των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων που σχετίζονται με την κοινωνική ένταξη. Προς την κατεύθυνση αυτή, θα υιοθετηθεί από το ΟΠΣ το σύστημα κοινών δεικτών, εξειδικεύοντας αντίστοιχα τους δείκτες ΕΚΤ και ΕΤΠΑ/ΤΣ. Παράλληλα, όλες οι σχετικές προσκλήσεις Πράξεων και τα Τεχνικά Δελτία Έργων και Υποέργων, θα περιλαμβάνουν τους δείκτες αυτούς, γεγονός που θα συμβάλλει στην παρακολούθηση των εκροών, αποτελεσμάτων και επιπτώσεων των υλοποιούμενων παρεμβάσεων. Η συμπλήρωση των αντίστοιχων δεικτών θα είναι υποχρεωτική και θα ενσωματώνεται στις εξαμηνιαίες εκθέσεις παρακολούθησης που υποβάλλουν οι δικαιούχοι των Πράξεων, ώστε να είναι εφικτή η ενδιάμεση αξιολόγηση των επιμέρους παρεμβάσεων και η διατύπωση διορθωτικών προτάσεων για τη λήψη μέτρων που συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή της Στρατηγικής και την επίτευξη των στόχων της.

Θα υπάρχουν τα εξής Μητρώα:

- Το **Εθνικό Μητρώο ωφελουμένων**, στο οποίο θα καταχωρούνται στοιχεία για το είδος στήριξης και τις κοινωνικές παροχές που απολαμβάνει το κάθε άτομο, από το ευρύτερο σύστημα κοινωνικής ασφάλειας (δημόσιος τομέας, τοπική αυτοδιοίκηση, ΜΚΟ κλπ.), προκειμένου να αποφεύγονται φαινόμενα αλληλοεπικαλύψεων και κατασπατάλησης κοινωνικών πόρων, όπως επίσης και να διασφαλίζεται η μέγιστη κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού στόχου. Το μητρώο, θα λειτουργεί σε εθνικό επίπεδο και θα έχει τη δυνατότητα διασταύρωσης στοιχείων, τόσο με τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης), όσο και με άλλες σχετικές εθνικές βάσεις δεδομένων.
- Το **Μητρώο φορέων άσκησης προνοιακής πολιτικής**, ιδιωτικών και δημοσίων, που θα περιέχει στοιχεία για το προσωπικό, το έργο τους, τους πόρους χρηματοδότησής τους και τα οικονομικά τους στοιχεία

- Το **Μητρώο των προγραμμάτων** που υλοποιούνται από όλους τους φορείς και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους

8. Προδιαγραφές για τον ψηφιακό πυλώνα του Εθνικού Μηχανισμού

Ο ψηφιακός πυλώνας του Μηχανισμού αποτελείται από το 2 συστατικά:

8.1. Το Πληροφοριακό σύστημα της ΕΣΚΕ.Θα συλλέγει συστηματικά δεδομένα και πληροφορίες από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, για όλες τις διαστάσεις του κοινωνικού αποκλεισμού καθώς και των επιπτώσεων των εφαρμοζόμενων πολιτικών και μέτρων στην άμβλυνση αυτών των διαστάσεων. Επίσης θα συλλέγει στοιχεία από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.), που σχετίζονται με την εφαρμογή και πορεία υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη, όπως η ορθότητά της, η επιτευξιμότητα των στόχων της, η αποτελεσματικότητά της, καθώς και η αποδοτικότητα των υλοποιούμενων παρεμβάσεων, συμβάλλοντας στη λήψη αποφάσεων, τη χάραξη πολιτικών και τη λήψη μέτρων προς την κατεύθυνση της κοινωνικής ενσωμάτωσης, σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο.

8.2. Η Εθνική Πλατφόρμα Διαλόγου. Θα αποτελέσει εργαλείο διαλόγου και διαβούλευσης, μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών, δίνοντας την ευκαιρία στους αντιπροσώπους των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών να εκφράσουν τις απόψεις τους για ζητήματα κοινωνικής ένταξης. Παράλληλα, μέσα από την πλατφόρμα θα προωθούνται πολιτικές και πρακτικές κοινωνικής ένταξης. Η πλατφόρμα, θα είναι ανοικτή σε όλους και θα παρέχει τη δυνατότητα στους επισκέπτες της να κοινοποιούν ορθές πρακτικές, να ανακαλύπτουν ευκαιρίες χρηματοδότησης, να αναζητούν εταίρους για σχέδια, να ενημερώνονται για τις τελευταίες εξελίξεις σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο και να σχολιάζουν κάθε τι που άπτεται της κοινωνικής πολιτικής.

8.3. Το πληροφοριακό σύστημα της ΕΣΚΕ θα αποτελείται από τρία επιμέρους υποσυστήματα:

8.3.1. Το υποσύστημα δεδομένων. Θα μπορεί να αποθηκεύσει τοπικά δεδομένα φτώχειας και στέρησης, καθώς και να προσπελάσει και να αξιοποιήσει τις υπάρχουσες βάσεις δεδομένων με στόχο την διαχρονική επεξεργασία των διαθέσιμων δεδομένων. Το υποσύστημα θα περιλαμβάνει:

- Κεντρική βάση συγκέντρωσης δεδομένων για την ταχύτερη απόκριση σε βασικά ερωτήματα
- Τις απαιτούμενες συνδέσεις με υπάρχουσες βάσεις δεδομένων για άντληση στοιχείων
- Διαδικτυακές υπηρεσίες (Portal)

8.3.2. Το γεωπληροφοριακό υποσύστημα. Θα αξιοποιεί κάθε είδους πληροφορία και θα βοηθά στην πολυεπίπεδη χωρική επεξεργασία των δεδομένων φτώχειας και στέρησης διαχρονικά, χρησιμοποιώντας εξελιγμένες μεθόδους. Επιπλέον, θα επιτρέπει την αποτελεσματική αναπαράσταση των δεδομένων μέσω διαδραστικών χαρτών. Το υποσύστημα θα περιλαμβάνει:

- Ειδικά σχεδιασμένη βάση δεδομένων υποστήριξης του. Η βάση αυτή, εκτός από τη γεωγραφική και περιγραφική πληροφορία της φτώχειας και της στέρησης θα επιτρέπει:
  - τη χωρική ανάλυση της φτώχειας και της στέρησης
  - το χωρικό εντοπισμό της στέρησης ευπαθών & ειδικών ομάδων πληθυσμού
- διαδικτυακές υπηρεσίες γεωγραφικού περιεχομένου (geoportal). Για την ουσιαστικότερη και αποδοτικότερη διασύνδεση του συστήματος με άλλες χαρτογραφικές εφαρμογές (π.χ. ΠΑΝΟΡΑΜΑ απογραφικών δεδομένων 1991-2011) θα προβλεφθεί η χρήση ή ο μετασχηματισμός πληροφορίας σε κοινά χαρτογραφικά υπόβαθρα και μονάδες-ενότητες χωρικής απεικόνισης.

8.3.3. Το υποσύστημα υποστήριξης αποφάσεων. Θα επιτρέπει δυναμικές αναζητήσεις και θα υποστηρίζει τη λήψη αποφάσεων διαμόρφωσης ολοκληρωμένων πολιτικών ένταξης, αξιοποιώντας δεδομένα από τα 2 άλλα υποσυστήματα. Επίσης θα παρέχει τη δυνατότητα προσπέλασης και ανάλυσης μεγάλου όγκου πιθανώς ετερογενών δεδομένων. Το υποσύστημα θα επιτρέπει:

- Την πολυδιάστατη παρουσίαση των δεδομένων και τη δυναμική δημιουργία απεικονίσεων.
- Την κατασκευή και παρακολούθηση τυποποιημένων αλλά και δυναμικών δεικτών της προτίμησης του χρήστη.
- Χώρο-χρονικές εκτιμήσεις, προβολές και προβλέψεις για την εξέλιξη της φτώχειας και της στέρησης.
- Πολλαπλές δυνατότητες διαχείρισης εκτυπώσεων, γραφημάτων και απεικόνισης των αποτελεσμάτων και χαρτογράφησης της φτώχειας και των επιμέρους διαστάσεων της στέρησης.

8.4. Χρήση του συστήματος από τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια, τις Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας Δήμων και Περιφερειών και τα Κέντρα Κοινότητας. Προβλέπεται η ένταξη των συστημάτων των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων και Κέντρων Κοινότητας στη δομή του προτεινόμενου συστήματος. Μέσω του μηχανισμού εισαγωγής - αυθεντικοποίησης των χρηστών, θα επιτρέπεται η διαφοροποίηση των λειτουργιών και των δεδομένων τόσο ανά Περιφερειακό Παρατηρητήριο, όσο και με τα Κέντρα Κοινότητας και το Κεντρικό Πυρήνα. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνονται τα προαναφερθέντα όργανα, καθώς δεν χρειάζεται να υποστηρίζουν τεχνικά, ούτε να φιλοξενούνται σε τοπικά μηχανογραφικά κέντρα. Η χρήση ενός φυλλομετρητή (browser) σε προσωπικούς υπολογιστές θα είναι αρκετή για την εισαγωγή των χρηστών στο σύστημα, την προβολή των διαθέσιμων λειτουργιών με βάση τα δικαιώματα του κάθε χρήστη (π.χ. παρουσίαση δεικτών που αφορούν την περιφέρεια του χρήστη), την πλοήγηση και την επιλογή της κατάλληλης φόρμας με τις ζητούμενες πληροφορίες.

Επιπλέον, οι χρήστες θα μπορούν να εισάγουν σχετική με τον Δήμο ή την περιφέρειά τους πληροφορία στο σύστημα. Οι λειτουργίες, η δομή των δεδομένων και οι προς αποθήκευση πληροφορία που αφορά τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια και τα Κέντρα Κοινότητας θα προδιαγραφούν και θα υλοποιηθούν στο κεντρικό κόμβο του Παρατηρητηρίου. Οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας Δήμων και Περιφερειών και τα Κέντρα Κοινότητας θα έχουν τη δυνατότητα να εισάγουν δικά τους δεδομένα στο «δικό τους υποσύνολο της βάσης», το οποίο όμως σε φυσικό επίπεδο θα αποθηκεύεται στο κεντρικό σύστημα.

Τεχνικές προδιαγραφές για το υλικό και το λογισμικό που απαιτείται θα προδιαγραφούν κατά την λεπτομερή ανάλυση των απαιτήσεων του συστήματος.

9. Όργανα Διαβούλευσης

Τα όργανα διαβούλευσης είναι:

Η Εθνική Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας, οι Περιφερειακές Επιτροπές Διαβούλευσης και οι Δημοτικές Επιτροπές Διαβούλευσης.

9.1. Η Εθνική Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας

Η Εθνική Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας θεσμοθετήθηκε το 2003 με πρόθεση να ενεργοποιήσει όλους τους εμπλεκόμενους στο σχεδιασμό και την αξιολόγηση των κοινωνικών πολιτικών. Ο ρόλος της ήταν η προώθηση του κοινωνικού διαλόγου για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και η συνεισφορά στη δημιουργία ενός δικτύου για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική Ένταξη.

Ωστόσο στην πράξη η Επιτροπή αυτή έχει αποδυναμωθεί λόγω της απουσίας σταθερής δομής με θεσμοθετημένες, σε τακτική βάση συναντήσεις και προκαθορισμένα παραδοτέα, καθώς και λόγω της μη διασφαλισμένης συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων στην καταπολέμηση της φτώχειας.

Η αναμόρφωσή της σε μια δομή κοντά στο πρότυπο της πλατφόρμας μπορεί να είναι το πρώτο βήμα, τόσο για το συντονισμό των εθνικών πολιτικών, όσο και για τη σύνδεση με την Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας.

Στόχος της νέας μορφής είναι η ενίσχυση της ανάπτυξης και της παρακολούθησης των πολιτικών για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, με τη συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερομένων μερών σε συνεχή διάλογο.

Πιο συγκεκριμένα τα καθήκοντα της ΕΕΚΠ θα είναι:

- Η προετοιμασία των προτάσεων πολιτικής, ο καθορισμός των προτεραιοτήτων και η προετοιμασία και παρακολούθηση του ΕΠΜ
- Η προετοιμασία της συμμετοχή σε ευρωπαϊκά Συνέδρια
- Η συζήτηση, η συγκέντρωση και ο συγκερασμός των εκρών των περιφερειακών και δημοτικών επιτροπών διαβούλευσης, σε ό,τι αφορά τις πολιτικές για την καταπολέμηση της φτώχειας

Η ΕΕΚΠ έχει ως στόχο να φέρει σε επαφή όσο το δυνατόν πιο πολλά από τα ενδιαφερόμενα μέρη της κεντρικής, περιφερειακής και τοπικής διοίκησης και από ένα ευρύ φάσμα δημόσιων και ιδιωτικών οργανισμών. Το αναμενόμενο αποτέλεσμα είναι να δημιουργήσει ένα χώρο στον οποίο ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων θα έχει την ευκαιρία να συμβάλει στον καθορισμό προτεραιοτήτων για το σκέλος της κοινωνικής ένταξης του ΕΠΜ. Παράλληλα οι συναντήσεις θα συμβάλουν στη μεγαλύτερη προβολή των ζητημάτων κοινωνικής ένταξης, την αυξημένη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά και με τις ευρωπαϊκές διαδικασίες, την ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, τη μεγαλύτερη συμμετοχή των ατόμων που βιώνουν τη φτώχεια στη συζήτηση των πολιτικών που τους επηρεάζουν και την ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης.

Ο κυβερνητικός φορέας που είναι υπεύθυνος για την πλατφόρμα είναι το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και συμμετέχουν τα συναρμόδια Υπουργεία, οι εποπτευόμενοι φορείς, καθώς και φορείς που εκπροσωπούν τις τοπικές αρχές, οι κοινωνικοί εταίροι, ερευνητικά ιδρύματα, οργανώσεις που επικεντρώνονται στην καταπολέμηση της φτώχειας και άνθρωποι που βιώνουν τη φτώχεια μέσω του Ελληνικού Δικτύου για την Καταπολέμηση της Φτώχειας. Η συμμετοχή στις συνεδριάσεις μπορεί να ποικίλει ανάλογα με το τι πρόκειται να συζητηθεί.

Η συμμετοχή εκπροσώπων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο θα συμβάλει στην έγκαιρη διάγνωση των προβλημάτων, στην ευαισθητοποίηση των τοπικών παραγόντων, στην κινητοποίηση της υποστήριξης σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο, στην ενίσχυση της συνεργασίας, όπου υπάρχει και στη δημιουργία της, όταν απουσιάζει.

Η ΕΕΚΠ συνεδριάζει μια φορά το χρόνο. Επίσης διοργανώνει ανά διετία την «Ημέρα διαλόγου για την καταπολέμηση της φτώχειας». Η καθιέρωση της ημέρας διαλόγου θα δώσει βήμα σε όλους, τόσο για να έρθουν σε επαφή με αυτούς που σχεδιάζουν τις πολιτικές και διαχειρίζονται τα χρήματα, όσο και για να μιλήσουν και να ακουστούν οι ίδιοι.

Η Εθνική Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας με την αναθεωρημένη μορφή της Πλατφόρμας μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου και της ενεργού συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των μεταρρυθμίσεων, γεγονός που με τη σειρά του οδηγεί σε ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει να διασφαλίζονται οι διαφανείς και δημοκρατικές διαδικασίες κατά την εμπλοκή των ΜΚΟ, των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα, αλλά και το ότι ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων και των πολιτών κατά τη συμμετοχή τους στην Επιτροπή θα είναι πραγματικός και όχι εικονικός.

Εκροές

Οι εκροές της Εθνικής Επιτροπής υποβάλλονται στη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου, προκειμένου να τροφοδοτήσουν την ετήσια Έκθεση που η Διεύθυνση υποβάλλει στο ΚΥΣΚΟΙΠ.

9.2. Οι Περιφερειακές Επιτροπές Διαβούλευσης

Οι Περιφερειακές Επιτροπές Διαβούλευσης θα συμβάλλουν στην προώθηση του κοινωνικού διαλόγου σε επίπεδο Περιφερειών. Συγκεκριμένα:

Η **Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης**, ως βασικό γνωμοδοτικό όργανο της Περιφέρειας, **διατυπώνει γνώμη** ως προς τα θέματα γενικότερου περιφερειακού ενδιαφέροντος και **εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο** σχετικά με τις βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας.

Η γραμματειακή της υποστήριξη και η τήρηση των πρακτικών γίνεται από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας, οι οποίες είναι αρμόδιες και για την συγκέντρωση και συστηματοποίηση των προτάσεων των πολιτών, όπως αυτές έχουν διατυπωθεί κατά την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου.

Κατά τη φάση λειτουργίας του ΕΜ, η **Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας**, μεταξύ άλλων, θα επεξεργάζεται τα πρακτικά διαβούλευσης της Επιτροπής Διαβούλευσης με θέματα κοινωνικής πολιτικής. Ακολούθως, θα κατηγοριοποιεί, θα προτεραιοποιεί και θα ιεραρχεί τις επιμέρους ανάγκες, όπως αυτές θα προκύπτουν από τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης.

Στο τέλος, με τη μορφή εισηγητικού σημειώματος, το οποίο θα υποβάλλει προς έγκριση στο Περιφερειακό Συμβούλιο, κατά το πρώτο δίμηνο εκάστου έτους, με περίοδο αναφοράς το προηγούμενο έτος, θα προτείνει τη λήψη μέτρων και τη διαμόρφωση σχετικών πολιτικών κοινωνικής ένταξης. Στην ουσία, το εισηγητικό αυτό σημείωμα αξιοποιώντας τη διαδικασία του κοινωνικού διαλόγου, θα καθορίζει τις προτεραιότητες της Περιφέρειας για τον επόμενο χρόνο, στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής.

Εκροές – παραδοτέα

Κατά το πρώτο δίμηνο εκάστου έτους, η Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας αξιοποιώντας τα αποτελέσματα των συνεδριάσεων των Περιφερειακών Επιτροπών Διαβούλευσης, θα υποβάλλει προς έγκριση στο Περιφερειακό Συμβούλιο, το προαναφερόμενο εισηγητικό σημείωμα θέτοντας τις προτεραιότητες της Περιφέρειας, στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής για το τρέχον έτος.

9.3. Οι Δημοτικές Επιτροπές Διαβούλευσης

Οι Δημοτικές Επιτροπές Διαβούλευσης θα συμβάλλουν στην προώθηση του κοινωνικού διαλόγου σε επίπεδο Δήμων. Συγκεκριμένα:

Αντίστοιχα, η **Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης**, ως βασικό γνωμοδοτικό όργανο του Δήμου, αφενός διατυπώνει γνώμη ως προς τα θέματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος που παραπέμπονται από το δημοτικό συμβούλιο ή τον Δήμαρχο, αφετέρου γνωμοδοτεί στο δημοτικό συμβούλιο σχετικά με τα αναπτυξιακά προγράμματα και τα προγράμματα δράσης του Δήμου.

Η γραμματειακή της υποστήριξη και η τήρηση των πρακτικών γίνεται από τις υπηρεσίες του Δήμου, οι οποίες είναι αρμόδιες και για την συγκέντρωση και συστηματοποίηση των προτάσεων των πολιτών, όπως αυτές έχουν διατυπωθεί κατά την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου.

Κατά τη φάση λειτουργίας του ΕΜ, η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου, μεταξύ άλλων, θα επεξεργάζεται τα πρακτικά διαβούλευσης με θέματα κοινωνικής πολιτικής. Ακολούθως, θα κατηγοριοποιεί, θα προτεραιοποιεί και θα ιεραρχεί τις επιμέρους ανάγκες, όπως αυτές θα προκύπτουν από τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης.

Στο τέλος, με τη μορφή **εισηγητικού σημειώματος**, το οποίο θα υποβάλλει προς έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο, κατά το πρώτο δίμηνο εκάστου έτους, με περίοδο αναφοράς το προηγούμενο έτος, θα προτείνει τη λήψη μέτρων και τη διαμόρφωση σχετικών πολιτικών κοινωνικής ένταξης. Στην ουσία, το εισηγητικό αυτό σημείωμα αξιοποιώντας τη διαδικασία του κοινωνικού διαλόγου, θα καθορίζει τις προτεραιότητες του Δήμου για τον επόμενο χρόνο, στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής.

Εκροές – παραδοτέα

*Κατά τον πρώτο μήνα εκάστου έτους, η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας αξιοποιώντας τα αποτελέσματα των συνεδριάσεων των Δημοτικών Επιτροπών Διαβούλευσης, θα υποβάλλει προς έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο, **το προαναφερόμενο εισηγητικό σημείωμα** θέτοντας τις προτεραιότητες του Δήμου, στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής για το τρέχον έτος.*

10. Ανάγκες στελέχωσης του Εθνικού Μηχανισμού

10.1. Υπουργεία

Τα Υπουργεία που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής ένταξης, θα πρέπει να διαθέσουν από 2 μόνιμους υπαλλήλους ή/και υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου, αορίστου χρόνου, τα οποία θα υποστηρίζουν το έργο του Εθνικού Μηχανισμού. Τα άτομα αυτά, θα πρέπει να είναι Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, ειδικότητας σχετικής με τις αρμοδιότητες του Υπουργείου ή του τομέα Διοικητικού - Οικονομικού, με μακροχρόνια εμπειρία σε θέματα που άπτονται του σχεδιασμού και εφαρμογής κοινωνικών πολιτικών του Υπουργείου στο οποίο ανήκουν.

10.2. Κεντρικός πυρήνας του Εθνικού Μηχανισμού

Η στελέχωση του κεντρικού πυρήνα του Μηχανισμού Παρακολούθησης, θα πρέπει να διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία του και να καλύπτει ένα εύρος δεξιοτήτων, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στα καθήκοντα που πηγάζουν από τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζει, έχοντας τη συνολική ευθύνη του συντονισμού της εφαρμογής, της παρακολούθησης και αξιολόγησης της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη.

Όπως προκύπτει από την ανάλυση των αρμοδιοτήτων του Μηχανισμού Παρακολούθησης της ΕΣΚΕ, υπάρχει ανάγκη στελέχωσής του, κατ' ελάχιστο, με 20 άτομα πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, κατανεμημένα ανά μονάδα ως ακολούθως:

10.2.1. Τμήμα Τεκμηρίωσης και Πληροφοριακών Συστημάτων

Ένα (1) άτομο με πτυχίο ή δίπλωμα Στατιστικής ή Μαθηματικών ή εφαρμοσμένων Μαθητικών ή συναφούς κατεύθυνσης της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).

Δύο (2) άτομα με πτυχίο ή δίπλωμα Κοινωνικών ή Πολιτικών Επιστημών ή συναφούς κατεύθυνσης, της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή, ελλείψει αυτών, στελέχη της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης.

Τρία (3) άτομα με πτυχίο ή δίπλωμα Πληροφορικής, της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).

10.2.2. Τμήμα Σχεδιασμού και Παρακολούθησης

Τρία (3) άτομα με πτυχίο ή δίπλωμα Οικονομικών ή Κοινωνικών ή Πολιτικών Επιστημών ή Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης ή Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).

Ένα (1) άτομο με πτυχίο ή δίπλωμα Δημόσιας Διοίκησης ή Νομικών Επιστημών, της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).

Ένα (1) άτομο με πτυχίο ή δίπλωμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ή Οικονομικών Επιστημών ή Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).

10.2.3. Τμήμα Αξιολόγησης

Ένα (1) άτομο με πτυχίο ή δίπλωμα Στατιστικής ή Μαθηματικών ή εφαρμοσμένων Μαθητικών ή συναφούς κατεύθυνσης της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).

Δύο (2) άτομα με πτυχίο ή δίπλωμα Οικονομικών ή Κοινωνικών ή Πολιτικών Επιστημών ή Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης ή Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).

10.2.4. Τμήμα Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης

Τρία (3) άτομα ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού.

Δύο (2) άτομα ΠΕ Κοινωνικών Επιστημών ή ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας ή απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης.

Δύο (2) άτομα ΠΕ Διοικητικού.

Ένα άτομο από τη στελέχη των προαναφερόμενων τμημάτων θα εκτελεί και καθήκοντα Προϊσταμένου του Τμήματος.

Η στελέχωση του ΕΜ θα γίνει:

α) από το υπάρχον προσωπικό της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής του ΥΠΕΚΑΑ και όλων των Διευθύνσεων που υπάγονται στην της Γενική Γραμματεία Πρόνοιας,

β) από το υπάρχον προσωπικό των Διευθύνσεων Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών και των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Δήμων,

γ) με μετατάξεις προσωπικού από το σύνολο του Δημόσιου Τομέα και στα τρία επίπεδα της Διοίκησης,

δ) από αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης του επόμενου διαγωνισμού,

ε) με πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων για τριετία από τη συστηματική παρέμβαση 4 του ΕΠΑΝΑΔ-ΔΒΜ.

Στην περίπτωση των Κέντρων Κοινότητας των Δήμων, η στελέχωση θα γίνει με πρόσληψη προσωπικού με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, θέσεις που θα χρηματοδοτηθούν προσωρινά με πόρους του ΕΚΤ.

Πρόθεσή μας είναι να μειωθεί σταδιακά ο αριθμός των εξωτερικών συμβούλων. Θα παραμείνει η συνεργασία με Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα για την επιστημονική στήριξη της λειτουργίας του Εθνικού Μηχανισμού. Η εκπαίδευση του συνόλου του προσωπικού θα γίνει από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), το οποίο ήδη εκπαιδεύει τους υπαλλήλους που εμπλέκονται στην πρώτη φάση της εφαρμογής του ΚΕΑ-GMI.

10.3. Περιφέρειακά Παρατηρητήρια και Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών.

Προκειμένου οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών και τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο έργο τους, ως αναπόσπαστο τμήμα του Εθνικού Μηχανισμού, απαιτείται να διαθέσουν 3 -5 άτομα, (μεγάλου μεγέθους Περιφέρειες όπως η Αττική και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας), στις ακόλουθες ειδικότητες:

Δύο (2) άτομα (3 άτομα στις μεγάλες Περιφέρειες) με πτυχίο ή δίπλωμα Οικονομικών ή Κοινωνικών ή Πολιτικών Επιστημών ή Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης ή Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).

Ένα (1) άτομο (2 άτομα στις μεγάλες Περιφέρειες) με πτυχίο ή δίπλωμα Δημόσιας Διοίκησης ή Νομικών Επιστημών ή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων ή Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ή Οικονομικών Επιστημών ή Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), με εμπειρία στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Η στελέχωση των Κοινωνικών Υπηρεσιών των Περιφερειών θα πρέπει να καλυφθεί είτε με μετάταξη υπαλλήλων της ίδιας κατηγορίας της ίδιας Περιφέρειας, είτε με μετάταξη ή απόσπαση από άλλες δημόσιες υπηρεσίες, όπως η Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ), είτε με συμβάσεις έργου από εξωτερικούς συνεργάτες.

10.4. Διευθύνσεις Κοινωνικής Προστασίας των Δήμων και Κέντρα Κοινότητας

Προκειμένου οι Διευθύνσεις Κοινωνικής Προστασίας των Δήμων να ανταποκριθούν στο ρόλο και στις αρμοδιότητες και καθήκοντα που πηγάζουν από αυτόν, ως τμήμα του Εθνικού Μηχανισμού Διακυβέρνησης, θα πρέπει να διαθέσουν 2 άτομα, έργο των οποίων θα είναι ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση της στα διοικητικά όρια του Δήμου και η ανάλυση των επιπτώσεων αυτής σε ειδικές ευπαθείς ομάδες (πχ. άτομα σε κατάσταση φτώχειας/απειλούμενα από φτώχεια, άστεγοι, άτομα με αναπηρία, άτομα που ζουν σε ιδρύματα, Ρομά, κλπ.). Τα δύο αυτά άτομα, θα πρέπει να καλύπτουν τις ακόλουθες ειδικότητες:

Ένα (1) άτομο με πτυχίο ή δίπλωμα Οικονομικών ή Κοινωνικών ή Πολιτικών Επιστημών ή Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης ή Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).

Ένα (1) άτομο με πτυχίο ή δίπλωμα Κοινωνικών Λειτουργιών της κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ).

Η κάλυψη της στελέχωσης των Κέντρων Κοινότητας, για την εξυπηρέτηση των αναγκών του Μηχανισμού, θα γίνει με την αξιοποίηση των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και πιο συγκεκριμένα με την αξιοποίηση ατόμων που θα στελεχώσουν τα Κέντρα Κοινότητας (one stop-shops), τα οποία θα χρηματοδοτηθούν από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία τη νέα προγραμματική περίοδο. Όπως έχει αναλυθεί, τα Κέντρα Κοινότητας στους 254 Δήμους θα στελεχωθούν με 750 άτομα με συμβάσεις έργου. Η χρηματοδότηση θα γίνει με πόρους από το ΕΣΠΑ. Μετά το πέρας της χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, η χρηματοδότησή τους θα βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.

11. Δράσεις για την υλοποίηση του Εθνικού Μηχανισμού

- 1. Δημιουργία θεσμικού πλαισίου και θεσμικών οργάνων του ΕΜ**
- 2. Σχεδιασμός και ανάπτυξη του ψηφιακού πυλώνα του Εθνικού Μηχανισμού – Συγκρότηση γεωπληροφοριακού συστήματος**
- 3. Στελέχωση του ΕΜ**
- 4. Εκπαίδευση των στελεχών του ΕΜ και των εμπλεκόμενων φορέων**
- 5. Κωδικοποίηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου και σχεδιασμός του νόμου-πλαίσιο για το Εθνικό Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΘΕΣΑ)**
- 6. Ενημέρωση κι ευαισθητοποίηση πολιτών**
- 7. Έρευνες, μεταφορά τεχνογνωσίας, μητρώο ερευνητών**
- 8. Σύστημα και δράσεις αξιολόγησης**
- 9. Εφαρμογή του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος**

Προκειμένου ο Μηχανισμός να ανταποκριθεί σε αυτόν τον πολυσύνθετο ρόλο, είναι προφανές ότι χρειάζεται να διασφαλιστούν εκείνες οι προϋποθέσεις που εγγυόνται την εύρυθμη ανάπτυξη και λειτουργία του συνόλου του οργάνων που τον απαρτίζουν, σε όλα τα επιμέρους επίπεδα.

Είναι δεδομένο πως η εγκατάσταση και η λειτουργία του ΕΜ δεν είναι δυνατή χωρίς την πλήρωση της κυριάρχης προϋπόθεσης, που δεν είναι άλλη, παρά η δημιουργία του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του ΕΜ. Εννοούμε πρωτίστως τη θεσμική κατοχύρωση του μηχανισμού, όσον αφορά στα όργανα από τα οποία αποτελείται, καθώς και των αρμοδιοτήτων αυτών, όπως επίσης και στη διασφάλιση των απαιτούμενων πόρων (ανθρώπινων, οικονομικών και υλικοτεχνικής υποδομής).

Στη συνέχεια, περιγράφονται οι ενέργειες που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη και εύρυθμη λειτουργία του Μηχανισμού Παρακολούθησης και Αξιολόγησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Συνοχή.

11.1. Δημιουργία θεσμικού πλαισίου και θεσμικών οργάνων του ΕΜ

Η δράση αυτή αφορά στην υιοθέτηση νομοθετικών παρεμβάσεων και κανονιστικού πλαισίου που θα ρυθμίζει τους ρόλους, τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα τόσο του Κεντρικού Πυρήνα του ΕΜ στο ΥΠΕΚΑΑ, ως επιτελικού φορέα του ΕΜ, όσο και των επιμέρους οργάνων του ΕΜ στον α' και β' βαθμό αυτοδιοίκησης. Παράλληλα, στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να διαμορφωθεί ο Κανονισμός Λειτουργίας του ΕΜ, ο οποίος θα προσδιορίζει τον τρόπο λειτουργίας και συνεργασίας των επιμέρους οργάνων του ΕΜ, την οργάνωσή τους, τις διαδικασίες ελέγχου και παρακολούθησης του έργου τους, ζητήματα δεοντολογίας, καθώς και τη διοικητική, οικονομική και τεχνική υποστήριξη του.

Ειδικότερα:

Στο Οργανόγραμμα του ΥΠΕΚΑΑ θα θεσμοθετηθεί ο **Κεντρικός Πυρήνας του ΕΜ** με τέσσερα (4) τμήματα υπό τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Συνοχής ως εξής: Τμήμα Τεκμηρίωσης και Πληροφοριακών Συστημάτων, Τμήμα Σχεδιασμού και Παρακολούθησης, Τμήμα Αξιολόγησης και Τμήμα Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (GMI).

Χρόνος υλοποίησης: η ενέργεια αυτή συνδέεται άμεσα με τη δημιουργία του νέου οργανογράμματος του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και έχουν ήδη ξεκινήσει οι σχετικές διαδικασίες. Προβλέπεται δε να ολοκληρωθούν τέλος Νοεμβρίου του τρέχοντος έτους.

Στην περίπτωση ωστόσο, που καθυστερήσει η ολοκλήρωση της προαναφερθείσας διαδικασίας μεταβατικά θα προχωρήσουμε στις δέουσες ενέργειες, βασιζόμενοι στα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του ισχύοντος οργανισμού του Υπουργείου μας. Ο χρόνος υλοποίησης σε κάθε περίπτωση παραμένει ο ίδιος, δηλαδή, τέλος Νοεμβρίου του τρέχοντος έτους.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ

Θα θεσμοθετηθεί με Πράξη του ΚΥΣΚΟΙΠ το **όργανο συντονισμού των συναρμόδιων Υπουργείων** (Υπουργεία Εσωτερικών, Υγείας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,

Οικονομικών, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Πολιτισμού και Ενέργειας και Περιβάλλοντος), με τα **σημεία επαφής** που θα αποτελούνται από δύο (2) υπαλλήλους του κάθε Υπουργείου, τα οποία θα επιλύουν προβλήματα της αρμοδιότητάς τους και θα συγκεντρώνουν πληροφορίες και πορίσματα για τις παρεμβάσεις του τομέα αρμοδιότητας του Υπουργείου τους.

Χρόνος υλοποίησης: τρεις (3) μήνες μετά την έγκριση του ΕΜ. Για την υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης κρίνεται σκόπιμη η προηγούμενη έγκριση του ΣΔ, προς αποφυγή ανακολουθιών που ενδεχομένως προκύψουν από τυχόν τροποποιήσεις κατά τη διαδικασία έγκρισης.

Φορέας υλοποίησης: ΚΥΣΚΟΙΠ

- Θεσμοθέτηση **των 13 Περιφερειακών Παρατηρητηρίων** που ανήκουν στις Περιφέρειες και με κεντρικό πυρήνα τις αντίστοιχες Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας, όπως αυτά προβλέπονται από τις ΠΕΣΚΕ.

Χρόνος υλοποίησης: δύο (2) μήνες μετά την έγκριση του ΕΜ. Τα Περιφερειακά Παρατηρητήρια προβλέπονται στις Περιφερειακές Στρατηγικές Κοινωνικής Ένταξης (ΠΕΣΚΕ) που έχουν εκπονήσει οι Περιφέρειες. Ωστόσο, η ίδρυσή τους είναι σκόπιμο να γίνει μετά την έγκριση του ΕΜ, η οποία θα οριστικοποιεί τον θεσμό.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ

- Στον α' βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν ήδη θεσμοθετηθεί τα **Κέντρα Κοινότητας** με το αρ. 4, ν. 4368/2016 (ΦΕΚ Α' 21/2016) και με ΚΥΑ εξειδικεύτηκαν οι προδιαγραφές λειτουργίας τους. (ΦΕΚ Β' 854/2016 – Καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας). Τα ΚΚ θα έχουν στελεχωθεί και θα λειτουργούν πλήρως τον Σεπτέμβριο του 2016.

Όλες οι υπόλοιπες θεσμικές παρεμβάσεις θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τον Δεκέμβριο 2016.

Αναμόρφωση της Εθνικής Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας

Τροποποίηση – συμπλήρωση του ν. 3144/2003, σύμφωνα με το οποίο συνιστάται η Εθνική Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας:

Σκοπός της Επιτροπής είναι:

- Η προώθηση του Κοινωνικού Διαλόγου για την καταπολέμηση της φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού
- Η προετοιμασία των προτάσεων πολιτικής, ο καθορισμός των προτεραιοτήτων, η προετοιμασία και παρακολούθηση του ΕΠΜ
- Η συζήτηση και ο συγκερασμός των εκροών των περιφερειακών και δημοτικών επιτροπών διαβούλευσης, σε ό,τι αφορά τις πολιτικές για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η Επιτροπή θα συνεδριάζει 1 φορά ετησίως, ενώ ανά διετία θα διοργανώνει την «Ημέρα διαλόγου για την καταπολέμηση της φτώχειας».

Η γραμματειακή Υποστήριξη της ΕΕΚΠ γίνεται από το υφιστάμενο Τμήμα Ι της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής, όπως ορίζεται στην παρ. αζ του άρθρου 17 του ΠΔ113/29.08.2014.

Το Τμήμα Ι θα προετοιμάζει Σχέδιο Συμπερασμάτων των συνεδριάσεων της Επιτροπής, το οποίο θα υποβάλλεται στη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου, προκειμένου να τροφοδοτήσουν την ετήσια Έκθεση που η Διεύθυνση υποβάλλει στο ΚΥΣΚΟΙΠ.

Χρόνος υλοποίησης: Τέλος Νοεμβρίου 2016. Η νομοθετική ρύθμιση εκπονείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ

Θεσμοθέτηση τρόπου λειτουργίας Δημοτικών Επιτροπών Διαβούλευσης Ειδικής Σύνθεσης.

Συγκεκριμένο άρθρο που θα συμπεριληφθεί στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του ΕΜ θα περιγράφει τον τρόπο, χρόνο και ειδικότερα θέματα λειτουργίας των Επιτροπών αυτών

Χρόνος υλοποίησης: τρεις (3) μήνες. Η νομοθετική ρύθμιση εκπονείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ

Θεσμοθέτηση τρόπου λειτουργίας Περιφερειακών Επιτροπών Διαβούλευσης Ειδικής Σύνθεσης.

Συγκεκριμένο άρθρο που θα συμπεριληφθεί στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του ΕΜ θα περιγράφει τον τρόπο, χρόνο και ειδικότερα θέματα λειτουργίας των Επιτροπών αυτών

Χρόνος υλοποίησης: τρεις (3) μήνες. Η νομοθετική ρύθμιση εκπονείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ

Κατάρτιση Κανονισμού Λειτουργίας του ΕΜ

Ο Κανονισμός Λειτουργίας του ΕΜ, ο οποίος θα προσδιορίζει τον τρόπο λειτουργίας και συνεργασίας των επιμέρους οργάνων του ΕΜ, την οργάνωσή τους, τις διαδικασίες ελέγχου και παρακολούθησης του έργου τους, ζητήματα δεοντολογίας, καθώς και τη διοικητική, οικονομική και τεχνική υποστήριξή του.

Χρόνος υλοποίησης: Τέλος Νοεμβρίου 2016.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ

11.2. Σχεδιασμός και ανάπτυξη της απαιτούμενης υλικοτεχνικής και ψηφιακής υποδομής

Η δράση αποσκοπεί στη συγγραφή λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών για την υλικοτεχνική υποδομή του ΕΜ και για το ολοκληρωμένο γεωπληροφοριακό σύστημα.

11.2.1. Εγκατάσταση του ΕΜ

Η δράση αφορά την εξεύρεση χώρων και εξοπλισμού για τη χωρική εγκατάσταση του ΕΜ. Ο ΕΜ θα εγκατασταθεί σε υφιστάμενους χώρους του ΥΠΕΚΑΑ.

Χρόνος υλοποίησης: τρεις (3) μήνες

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ

11.2.2. Σχεδιασμός και ανάπτυξη του ψηφιακού πυλώνα του ΕΜ

11.2.2.1. Ενέργεια σχεδιασμού

Η ενέργεια αποσκοπεί στη συγγραφή λεπτομερών τεχνικών προδιαγραφών για τον ψηφιακό πυλώνα του ΕΜ (μελέτη εφαρμογής) καθώς και τον προσδιορισμό της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής. Ο σχεδιασμός θα γίνει με ευθύνη του ΥΠΕΚΑΑ. Κατά την εκπόνηση της μελέτης εφαρμογής θα καθοριστούν οι τεχνικές προδιαγραφές του συστήματος. Συγκεκριμένα:

- i) Τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του ψηφιακού πυλώνα του ΕΜ
  - (1) Τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Μητρώου ωφελουμένων,
  - (2) Τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Μητρώου φορέων
  - (3) Τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του Μητρώου προγραμμάτων
  - (4) Τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του υποσυστήματος επιτελικών αναφορών και υποστήριξης αποφάσεων(MIS)
  - (5) Τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις του υποσυστήματος GIS
  - (6) Τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις της πλατφόρμας διαλόγου
- ii) Μελέτη διαλειτουργικότητας με άλλα συστήματα
- iii) Εκπόνηση πολιτικής ασφάλειας

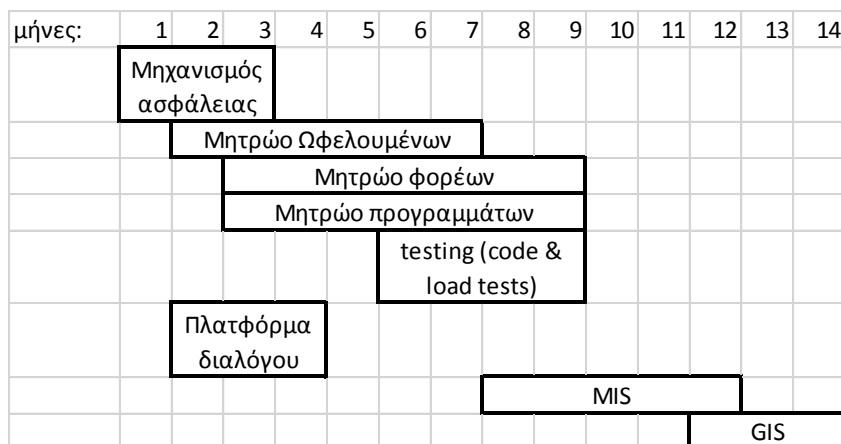
11.2.2.2. Υλοποίηση Ψηφιακού πυλώνα του ΕΜ

Η ενέργεια αποσκοπεί στην ανάπτυξη του λογισμικού που απαιτείται για την λειτουργία του ΕΜ, δηλαδή το σύστημα που θα αποτελέσει τον ψηφιακό πυλώνα. Παρακάτω φαίνεται το χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης του κάθε πακέτου εργασίας

Χρόνος υλοποίησης: Η ανάπτυξη του λογισμικού έχει ήδη αρχίσει από την 1/1/2016 με το έργο Μητρώο Ωφελούμενων.

Μέχρι 31/12/2016 θα έχει ολοκληρωθεί και θα λειτουργεί το όλο σύστημα .

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ και ΗΔΙΚΑ

Σημ.: ο μήνας 1 αντιστοιχεί στον Ιανουάριο 2016

11.2.2.3. Συντήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη

Όπως όλα τα πληροφοριακά συστήματα, ο ψηφιακός πυλώνας του ΕΜ απαιτεί συντήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη ώστε να προσαρμόζεται στις συνεχείς αλλαγές του επιχειρησιακού περιβάλλοντος.

Ο ψηφιακός πυλώνας του ΕΜ θα πρέπει να καλυφθεί από συμβόλαιο συντήρησης που υπολογίζεται ετησίως στο 20-25% του αρχικού κόστους επένδυσης.

Επίσης θα πρέπει να προβλεφθεί pool ανθρωπομηνών για την κάλυψη της προδιαγραφής νέων αναγκών και ανάπτυξης των νέων λειτουργιών που θα ζητηθούν. Θεωρούμε ότι σε ετήσια βάση θα απαιτηθεί ένα επιπλέον 30% της αρχικής ανθρωποπροσπάθειας για ένα διάστημα τριών ετών μετά την παράδοση της πρώτης έκδοσης.

11.3. Οργάνωση και στελέχωση του Εθνικού Μηχανισμού

Η δράση περιλαμβάνει το σύνολο των απαιτούμενων μέτρων που είναι αναγκαία για την οργάνωση και στελέχωση του Μηχανισμού. Πιο συγκεκριμένα αφορά στη στελέχωση των Κέντρων Κοινότητας στους Δήμους και των Διευθύνσεων Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών που θα αποτελέσουν τον κεντρικό πυρήνα των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων στις Περιφέρειες. Σε κεντρικό επίπεδο αφορά στην ανάθεση των σχετικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων, καθώς και στη στελέχωση της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής του ΥΠΕΚΑΑ με το απαραίτητο προσωπικό.

11.3.1. Στελέχωση των Διευθύνσεων Κοινωνικής Προστασίας των Δήμων και των Κέντρων Κοινότητας

Α) Η στελέχωση των Διευθύνσεων Κοινωνικής Προστασίας των Δήμων θα γίνει με Πράξη διάθεσης 2 υπαλλήλων που θα εργαστούν αποκλειστικά για τις ανάγκες του ΕΜ. Ως χρόνος υλοποίησης ορίζεται ο Νοέμβριος τ.ε. και φορέας υλοποίησης θα είναι οι Δήμοι της χώρας.

Β) Η στελέχωση των Κέντρων Κοινότητας βρίσκεται σε εξέλιξη, ανεξάρτητα από την υλοποίηση του Μηχανισμού, με πρόσκληση που έχουν απευθύνει οι Περιφέρειες στους δικαιούχους Δήμους.

Τα Κέντρα Κοινότητας είναι δομή που εντάσσεται ως συγχρηματοδοτούμενη δράση στα ΠΕΠ των 13 Περιφερειών και έχουν εγκριθεί, βάσει εθνικού σχεδιασμού που έκανε το Υπουργείο μας, και μετά από διαβούλευση με τις Περιφέρειες και την ΕΕ.

Επομένως, ως συγχρηματοδοτούμενη δράση, η υλοποίησή τους και η λειτουργία τους ακολουθεί τα στάδια όλων των δράσεων αυτού του είδους.

Συγκεκριμένα: Μετά το θετικό αποτέλεσμα της διαβούλευσης με την ΕΕ, κατατέθηκαν στις 13 Περιφέρειες τα Τεχνικά Δελτία της συγκεκριμένης Πράξης. Οι Περιφέρειες ετοιμάζουν τα απαραίτητα έντυπα εξειδίκευσης και υποβάλλονται για έγκριση στις Επιτροπές Παρακολούθησης των ΠΕΠ, με γραπτή διαδικασία. Παράλληλα, ετοιμάζονται αυτή τη στιγμή από την ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία με το Υπουργείο τα πρότυπα προσκλήσεων που θα αποσταλούν εντός του επομένου διαστήματος από την ΕΥΣΕΚΤ στα ΠΕΠ. Μετά από την διαδικασία διαβούλευσης με τις Περιφέρειες, οριστικοποιείται η πρόσκληση και οι ΕΥΔ των Περιφερειών τη δημοσιεύουν καλώντας τους δυνητικούς δικαιούχους (δηλαδή τους Δήμους) να υποβάλουν αίτημα χρηματοδότησης, με τον τρόπο που απαιτείται για κάθε πρόγραμμα ΕΣΠΑ (Αναλυτικό τεχνικό Δελτίο, με σχεδιασμό της δράσης, αναλυτικό προϋπολογισμό του έργου και των πιθανών υποέργων, αποδεικτικά της διοικητικής και διαχειριστικής ικανότητας του φορέα κ.λπ.).

Στη συνέχεια, οι ενδιαφερόμενοι Δήμοι υποβάλλουν τις προτάσεις τους και επιλέγονται όσοι δικαιούνται και μπορούν να υλοποιήσουν την πράξη. Μετά από αυτό, οι Δήμοι προχωρούν στην προκήρυξη των θέσεων εργασίας των Κέντρων Κοινότητας, με όρους ΑΣΕΠ, στη βάση πίνακα κριτηρίων και μοριοδότησης που είναι κοινός για όλους και έχει περιληφθεί ως μέρος του Οδηγού Λειτουργίας των ΚΚ και ως παράρτημα στο υπόδειγμα της πρόσκλησης των Περιφερειών.

Χρόνος υλοποίησης: Λόγω της εφαρμοζόμενης διαδικασίας (πρόσκληση Περιφερειών, υποβολή προτάσεων Δήμων, επιλεξιμότητα, πρόσληψη προσωπικού) οι πραγματικοί χρόνοι έναρξης λειτουργίας του κάθε Κέντρου Κοινότητας διαφέρουν. Η έναρξη λειτουργίας του μεγαλύτερου αριθμού των Κέντρων Κοινότητας από 01.11.2016 αποτελεί πρόβλεψη του Υπουργείου.

Φορέας υλοποίησης: Δήμοι

11.3.2. Στελέχωση των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων

Η στελέχωση των Περιφερειακών Παρατηρητηρίων προβλέπεται να γίνει με Πράξη διάθεσης 3-5 υπαλλήλων που θα εργαστούν αποκλειστικά για τις ανάγκες του ΕΜ. Εάν ωστόσο, δεν καλυφθούν οι ανάγκες, η στελέχωση θα συμπληρωθεί με συμβάσεις έργου από εξωτερικούς συνεργάτες.

Χρόνος υλοποίησης: τρία (3) έτη

Φορέας υλοποίησης: Περιφέρειες

11.3.3. Στελέχωση του κεντρικού πυρήνα του ΕΜ

Η στελέχωση του κεντρικού πυρήνα του ΕΜ θα υλοποιηθεί από το ΥΠΕΚΑΑ με πρόσκληση που θα απευθύνει η Γενική Γραμματεία Πρόνοιας (ΓΓΠ) προς τους υπαλλήλους του ΥΠΕΚΑΑ, προς τους υπαλλήλους των άλλων Υπουργείων, τα στελέχη

της ΜΟΔ και προς εξωτερικούς συμβούλους. Παράλληλα, προβλέπεται στελέχωση με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου από 15 εξωτερικούς συνεργάτες.

Χρόνος υλοποίησης: Η δημοσίευση της πρόσκλησης της ΓΓΠ θα γίνει τον Νοέμβριο τ.ε. ενώ η στελέχωση με εξωτερικούς συνεργάτες θα διαρκέσει πέντε (5) έτη.

Φορέας υλοποίησης : ΥΠΕΚΚΑ - Γενική Γραμματεία Πρόνοιας

11.4. Εκπαίδευση των στελεχών του ΕΜ και των εμπλεκόμενων φορέων

Η διαδικασία ενημέρωσης και εκπαίδευσης θα γίνει κατά στάδια, μετά την έγκριση του ΕΜ και παράλληλα με τις θεσμικές παρεμβάσεις του σημείου 10.1. Σκοπός είναι η δημιουργία ενός σώματος πολιτικών και διοικητικών στελεχών που θα αναλάβουν τη λειτουργία του ΕΜ. Υπεύθυνος φορέας αυτής της διαδικασίας θα είναι το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ).

Το ΥΠΕΚΑΑ έχει υποβάλει στο ΕΚΔΔΑ το σχετικό αίτημα, ώστε το έργο να συμπεριληφθεί στον σχεδιασμό του Β' εξαμήνου 2016. Έχουν ήδη εκπαιδευτεί τα στελέχη των 30 Δήμων που συμμετέχουν στην πρώτη φάση της σταδιακής εφαρμογής του Εισοδήματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης (GMI), κι έπειτα θα εκπαιδευτούν τα στελέχη των Κέντρων Κοινότητας όλων των Δήμων της χώρας. Το προσωπικό που θα προσληφθεί, θα εκπαιδευτεί στην υποδοχή, καταγραφή και διασύνδεση των ωφελουμένων. Με ειδική πιστοποίησή του θα μπορεί να κάνει χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Καταγραφής και Διασύνδεσης των ωφελούμενων, το οποίο σχεδιάζεται ως τμήμα του Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος του Μηχανισμού παρακολούθησης, θα έχει πρόσβαση και θα συνεισφέρει στην εισαγωγή στοιχείων στα τρία Μητρώα του Μηχανισμού (ωφελούμενων, φορέων, προγραμμάτων).

Στη συνέχεια, θα υπάρξει ενημέρωση των ανώτερων πολιτικών και διοικητικών στελεχών του ΕΜ και εκπαίδευση όλων των στελεχών σε όλες τις βαθμίδες του ΕΜ. Το σύνολο των στελεχών που θα εκπαιδευτούν θα είναι περίπου 1600 άτομα.

Θα συγκροτηθεί ομάδα στελεχών του ΕΜ, η οποία θα αναλάβει την κατά διαστήματα ενημέρωση των εμπλεκόμενων στελεχών για εξελίξεις και αναπροσαρμογές που θα παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του ΕΜ.

Αναλυτικότερα, στον πρώτο εκπαιδευτικό κύκλο, οι συμμετέχοντες θα είναι υπάλληλοι του ΥΠΕΚΑΑ, των συναρμόδιων Υπουργείων και των εποπτευόμενων φορέων (ΟΑΕΔ, ΕΙΕΑΔ, ΗΔΙΚΑ, ΕΚΚΑ). Στον δεύτερο οι συμμετέχοντες θα είναι υπάλληλοι των Περιφερειών και των ΕΥΔ ΠΕΠ, ενώ στον τρίτο, οι συμμετέχοντες θα είναι υπάλληλοι των Δήμων και των Κέντρων Κοινότητας. Παράλληλα, προβλέπεται η διοργάνωση 2 ημερίδων ενημέρωσης (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, των 200 ατόμων έκαστη)) της πολιτικής ηγεσίας των συναρμόδιων Υπουργείων, των αιρετών των Περιφερειών και των Δήμων της χώρας.

Χρόνος υλοποίησης: α) εκπαίδευση στελεχών για την πρώτη φάση του (ΚΕΑ- GMI): Ιούνιος-Ιούλιος 2016, η οποία και ολοκληρώθηκε β) ενημέρωση ανώτερων στελεχών και εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες του ΕΜ: Νοέμβριος 2016-Ιανουάριος 2017.

Φορέας υλοποίησης: ΕΚΔΔΑ και ΥΠΕΚΑΑ

11.5 Κωδικοποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου και σχεδιασμός του νέου νόμου-πλαίσιο για το Εθνικό Ενιαίο Σύστημα Αλληλεγγύης (ΕΘΕΣΑ)

Μεταρρυθμιστική νομοθετική διαδικασία (επεξεργασία προτάσεων) για την υιοθέτηση και εφαρμογή ενός ενιαίου, απλουστευμένου και αποτελεσματικότερου νομοθετικού πλαισίου που θα διέπει όλο το πλέγμα πολιτικής και μέτρων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης.

Έχει καταρχήν εγκριθεί και βρισκόμαστε στη φάση της υποβολής της πρότασης για χρηματοδότηση, από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση του Δημόσιου Τομέα», πράξη κωδικοποίησης του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου στον τομέα της κοινωνικής προστασίας και πρόνοιας και νομοθετικής μεταρρύθμισης προς υιοθέτηση ενός ενιαίου θεσμικού πλαισίου που θα διέπει τις παροχές κοινωνικής προστασίας κάθε είδους και προέλευσης. Επίσης, έχουν συγκροτηθεί επιτροπές-ομάδες εργασίας που επεξεργάζονται τις επιμέρους πτυχές του έργου.

Στόχος είναι η δημιουργία ενός Ενιαίου Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης που θα αναπτύσσεται σε τρία επίπεδα, (πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο), και θα καλύπτει όλες τις ανάγκες με κεντρικό σχεδιασμό και εποπτεία, στο οποίο θα εντάσσονται όλοι οι φορείς, κάθε νομικού καθεστώτος, ώστε να επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας, συντονισμός όλων των μέσων και πόρων, πλήρης και αποτελεσματική αξιοποίησή τους, εξάλειψη της σπατάλης και της ανεξέλεγκτης και αδιαφανούς λειτουργίας φορέων και οργανώσεων και, εν τέλει, παροχή της κοινωνικής προστασίας σε όσους την έχουν πραγματική ανάγκη, με τους καλύτερους όρους.

Χρόνος υλοποίησης: Τον Νοέμβριο τ.ε. προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί η κωδικοποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου και τον Δεκέμβριο θα έχει ολοκληρωθεί η σύνταξη του νόμου πλαισίου για το ΕΘΕΣΑ.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ,

11.6 Ενημέρωση και Ευαισθητοποίηση πολιτών

Καμπάνια ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με συνεντεύξεις τύπου, έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων, διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων. Μετά την έγκριση του ΕΜ και την ολοκλήρωση των αναγκαίων θεσμικών παρεμβάσεων (τέλος 2016), το ΥΠΕΚΑΑ θα πραγματοποιήσει την πρώτη φάση των ενημερωτικών εκδηλώσεων. Κατόπιν, θα υπάρχουν περιοδικές ενημερωτικές παρεμβάσεις στο επίπεδο του α' και β' βαθμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ειδικότερα, προβλέπεται η έκδοση ενημερωτικών 200.000 ενημερωτικών φυλλαδίων με στόχο την ενημέρωση των πολιτών για τον ΕΜ και τις υπηρεσίες που μπορεί να απολαύσει μέσω των οργάνων του, σε τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο. Τα φυλλάδια θα διατεθούν σε Δήμους, Περιφέρειες, ΟΑΕΔ, ΚΠΑ και ΥΠΕΚΑΑ. Συμπληρωματικά της ενέργειας αυτής θα παραχθεί και αναμεταδοθεί ραδιοφωνικό μήνυμα (σε δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς) από διαφημιστική εταιρεία, με στόχο και πάλι, την ενημέρωση των πολιτών για τον ΕΜ και τις υπηρεσίες που μπορεί να απολαύσει. Το ραδιόφωνο, ως μέσο ενημέρωσης για τον πολίτη, θα καλύψει πανελλαδικά τον πληθυσμό και η ενημέρωση θα λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά. Αναφορικά δε με την διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων,

σχεδιάζεται η πρώτη ημερίδα να πραγματοποιηθεί με τη συμμετοχή υπαλλήλων και στελεχών της κεντρικής διοίκησης των Υπουργείων και των εποπτευόμενων φορέων του ΥΠΕΚΑΑ, συναρμόδιων Υπουργείων, καθώς και φορέων της κοινωνίας των πολιτών και των κοινωνικών εταίρων. Στη δεύτερη θα προσκληθούν αντίστοιχοι υπάλληλοι των Περιφερειών και Δήμων της χώρας και αντιστοιχοί φορείς της αυτοδιοίκησης.

Χρόνος υλοποίησης: έναρξη αμέσως μετά την υλοποίηση των θεσμικών παρεμβάσεων – Δεκέμβριος 2016 – Μάρτιος 2017

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ

11.7 Έρευνες / Μεταφορά τεχνογνωσίας / Μητρώο Ερευνητών

Η δράση περιλαμβάνει την υλοποίηση ερευνών χαρτογράφησης, μελετών τεκμηρίωσης, καθώς και εξειδικευμένων ερευνών πεδίου. Παράλληλα, περιλαμβάνει την διενέργεια ταξιδιών τόσο στο εσωτερικό για την επιτόπια παρακολούθηση των παρεμβάσεων, όσο και στο εξωτερικό για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την εκπροσώπηση του ΕΜ στα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα.

Επιπρόσθετα, η δράση έχει στόχο τη διεύρυνση της συνεργασίας του ΕΜ με την επιστημονική κοινότητα στα διάφορα πεδία ενδιαφέροντος που πρόκειται να αναπτυχθούν. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής θα κληθούν ερευνητικοί φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και ανεξάρτητοι ερευνητές, οι οποίοι επιθυμούν να ενταχθούν στο μητρώο από όπου μπορεί να γίνεται η επιλογή εξωτερικών συνεργατών ή εμπειρογνομόνων για επιμέρους έργα που θα αφορούν ειδικές αξιολογήσεις, μελέτες ή έρευνες.

Χρόνος υλοποίησης: 3 (τρία) έτη

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ

11.8 Σύστημα και Δράσεις Αξιολόγησης

Η δράση περιλαμβάνει, αφενός την εξειδίκευση του συστήματος δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν ανά επιχειρησιακό άξονα, προτεραιότητα πολιτικής και μέτρο πολιτικής της ΕΣΚΕ, αφετέρου την εκ των προτέρων (ex ante), συνεχή (on going) και εκ των υστέρων (ex post) αξιολόγηση. Εξυπηρετεί δε, τις ανάγκες λειτουργίας του Τμήματος Αξιολόγησης του Κεντρικού Πυρήνα του ΕΜ μέσω της συμπληρωματικής εκπόνησης μελετών. Ειδικότερα, επιδιώκεται η υιοθέτηση κατάλληλων, συγκρίσιμων και μετρήσιμων δεικτών, ανά είδος δράσης - παρέμβασης, μέσω ενός αυστηρού πλαισίου ορισμού του τρόπου προσδιορισμού των τιμών του κάθε δείκτη, επιτρέποντας έτσι τη σαφή διάκριση μεταξύ των αποτελεσμάτων κάθε δράσης - παρέμβασης με τους επιδιωκόμενους στόχους. Παράλληλα, επιχειρείται μέσω της αξιολόγησης, να προσδιοριστεί η σχετικότητα, η αποτελεσματικότητα, η αποδοτικότητα και βιωσιμότητα των παρεμβάσεων, προκειμένου να εξακριβωθεί η συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων της Εθνικής Στρατηγικής (ΕΣΚΕ).

Χρόνος υλοποίησης: 2 (δύο) έτη

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ

11.9 Εφαρμογή του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος

Η δράση περιλαμβάνει την σύσταση και λειτουργία Front Desk για τις ανάγκες υποστήριξης του Τμήματος ΚΕΑ. Επίσης, περιλαμβάνει τον σχεδιασμό του πληροφοριακού συστήματος, την λειτουργία, παρακολούθηση και συντήρησή του. Η λειτουργία του Front Desk προβλέπεται μέχρι το τέλος του 2020. Κατά τα έτη αυτά αναμένεται να παρουσιαστούν οι μεγαλύτερες ανάγκες ενημέρωσης και πληροφόρησης των ΚΕΠ και των Δήμων της χώρας σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος. Έπειτα, η αποκτηθείσα εμπειρία όλων των εμπλεκόμενων, θα ελαχιστοποιήσει την ανάγκη ύπαρξης του Γραφείου και τις ανάγκες του θα καλύψει ο Κεντρικός Πυρήνας του ΕΜ. Αξίζει να σημειωθεί πως, στο πλαίσιο της πρώτης φάσης υλοποίησης του προγράμματος Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης, έχει αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα, μέσω του οποίου γίνεται ταυτόχρονος έλεγχος των υποβαλλόμενων αιτήσεων, της κατάστασης αυτών, καθορίζεται η επιλεξιμότητα για το πρόγραμμα, εκκινεί η διαδικασία πληρωμών των δικαιούχων, γίνονται εκ των υστέρων έλεγχοι, παρέχονται στατιστικά στοιχεία, εκθέσεις παρακολούθησης κτλ. Η επέκταση του πληροφοριακού συστήματος του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης αποτελεί στόχο της αιτούμενης χρηματοδότησης, ώστε να συμπεριληφθούν και τα υπόλοιπα μεγάλα προνοιακά προγράμματα, όπως τα οικογενειακά και τα αναπηρικά, προκειμένου να υπάρξει, αφενός πλήρης εκσυγχρονισμός και διαφάνεια στην διαδικασία απόδοσης των συγκεκριμένων επιδομάτων και αφετέρου, να τροφοδοτείται ο Μηχανισμός με αξιόπιστα στοιχεία.

Ολοκληρώθηκε το θεσμικό πλαίσιο: Νόμος 4389/2016, αρ235, παρ.1-5 ΚΥΑ Δ23/οι.30299/2377 η οποία καθορίζει τους όρους και προϋποθέσεις εφαρμογής του ΚΕΑ.

Επιπλέον, ολοκληρώθηκε η εκπαίδευση των υπαλλήλων των κοινωνικών υπηρεσιών των Δήμων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα (πραγματοποιήθηκαν 3 τριήμερα σεμινάρια, δύο στην Αθήνα και ένα στη Θεσσαλονίκη) και η υποβολή αιτήσεων ξεκίνησε 14 Ιουλίου 2016.)

Χρόνος υλοποίησης: τέσσερα (4) έτη θα απαιτηθούν για την λειτουργία του Front Desk ενώ η ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση του πληροφοριακού συστήματος θα διαρκέσει πέντε (5) έτη.

Φορέας υλοποίησης: ΥΠΕΚΑΑ - ΗΔΙΚΑ

ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΙΣΡΟΩΝ-ΕΚΡΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ

ΔΗΜΟΙ	ΕΙΣΡΟΕΣ	ΑΠΟ	ΧΡΟΝΟΣ	ΕΚΡΟΕΣ	ΠΡΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ
Κέντρα Κοινότητας	Πρωτογενή στοιχεία ωφελούμενων	Δημότες	Συνεχώς	1.Τήρηση, επικαιροποίηση βάσης δεδομένων, στοιχείων εξυπηρετούμενων, των αναγκών τους και των υπηρεσιών που έλαβαν ή επιθυμούν να λάβουν	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου και ΕΜ	on line
Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας	1.Στοιχεία εξυπηρετούμενων, αναγκών τους, υπηρεσιών που έλαβαν ή επιθυμούν να λάβουν	Κέντρα κοινότητας	on line	2.Χάρτης χωρικών παρεμβάσεων	ΕΜ	ετησίως
	2.Προτάσεις πολιτών	Ηλεκτρονική διαβούλευση	ετησίως	3.Εισηγητική έκθεση για τη χάραξη πολιτικής και τη λήψη μέτρων για την κοινωνική ένταξη	Δημοτικά συμβούλια και περιφέρειες	ετησίως
	3. Απολογιστικά στοιχεία	ΕΜ TAXIS ΕΣΠΑ	on line	4.Ενημερωτικό σημείωμα απολογισμού για το προηγούμενο έτος	Περιφέρειες	ετησίως
	4.Κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής	ΕΜ	ετησίως	5.Επικαιροποίηση βάσης δεδομένων για ωφελούμενους του ΚΕΑ	ΕΜ	ανά εξάμηνο
	5.Προτάσεις μελών - συμμετεχόντων στην Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης	Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης	ετησίως	6.Επικαιροποίηση των στοιχείων που αφορούν την υλοποίηση προγραμμάτων	ΕΜ	on line

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΕΙΣΡΟΕΣ	ΑΠΟ	ΧΡΟΝΟΣ	ΕΚΡΟΕΣ	ΠΡΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ
Δ/ΝΣΗ Κοινωνικής Μέριμνας	1)Εισηγητική Έκθεση για τη χάραξη πολιτικών και τη λήψη μέτρων για την κοινωνική ένταξη	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Δήμων	ετησίως	1)Ενημερωτικό Σημείωμα απολογισμού για το προηγούμενο έτος	ΕΜ	ετησίως
	2)Ενημερωτικό σημείωμα απολογισμού για το προηγούμενο έτος	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Δήμων	ετησίως	2) Εισηγητική Έκθεση για τη χάραξη πολιτικών και τη λήψη μέτρων για την κοινωνική ένταξη	Περιφερειακά Συμβούλια (κατόπιν έγκρισης) και ΕΜ	ετησίως
	3) Κατευθυντήριες γραμμές άσκησης πολιτικής στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης	ΚΥΣΚΟΙΠ	ετησίως	Επικαιροποίηση ΠΕΣΚΕ	ΕΜ κατόπιν έγκρισης	ετησίως
	4) Έκθεση για την πορεία υλοποίησης της ΕΣΚΕ	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας ΥΠΕΚΑΑ	ετησίως			
	5) Προτάσεις μελών - συμμετεχόντων στην Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης	Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης	ετησίως			
	6) προτάσεις πολιτών	ηλεκτρονική διαβούλευση				
Περιφερειακά Παρατηρητήρια	1)Εισηγητική Έκθεση για τη χάραξη πολιτικών και τη λήψη μέτρων για την κοινωνική ένταξη	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Δήμων	ετησίως	Επικαιροποίηση βάσης δεδομένων με στοιχεία που αφορούν στην υλοποίηση προγραμμάτων	ΕΜ	on line
	2)Ενημερωτικό σημείωμα απολογισμού για το προηγούμενο έτος	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Δήμων	ετησίως			
	3) Κατευθυντήριες γραμμές άσκησης πολιτικής στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης	ΚΥΣΚΟΙΠ	ετησίως			
	4) Έκθεση για την πορεία υλοποίησης της ΕΣΚΕ	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας ΥΠΕΚΑΑ	ετησίως			

ΣΥΝΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ	ΕΙΣΡΟΕΣ	ΑΠΟ	ΧΡΟΝΟΣ	ΕΚΡΟΕΣ	ΠΡΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ
	1) κατευθυντήριες γραμμές άσκησης πολιτικής στο πεδίο αρμοδιότητας τους έτσι όπως διατυπώθηκαν στο ΚΥΣΚΟΙΠ	ΕΜ	ετησίως	1)τήρηση και επικαιροποίηση στοιχείων ωφελούμενων στοιχείων δράσεων - προγραμμάτων στοιχείων φορέων αρμοδιότητας τους	ΕΜ	συνεχής On line
	2) στοιχεία παρακολούθησης των υλοποιούμενων δράσεων πολιτικής και στοιχεία ωφελούμενων ανά κατηγορία προστασίας αρμοδιότητας τους	α) από αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου τους και υπηρεσίες άλλων υπουργείων με συναφείς αρμοδιότητες	συνεχής	2) Αναφορά προόδου των υλοποιούμενων μέτρων πολιτικής κατά τον προηγούμενο χρόνο, αξιολόγησης της πορείας της εφαρμογής και του τρόπου υλοποίησης τους, καθώς και προτάσεις σχεδιασμού και ανάπτυξης νέων μέτρων	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας ΥΠΕΚΑΑ	ετησίως
		β) από τα διαπιστευμένα σημεία επαφής του υπουργείου τους	ΕΜ			

ΟΑΕΔ	ΕΙΣΡΟΕΣ	ΑΠΟ	ΧΡΟΝΟΣ	ΕΚΡΟΕΣ	ΠΡΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ
	Κατευθυντήριες γραμμές άσκησης πολιτικής στο πεδίο αρμοδιότητας του όπως διατυπώνονται από το ΚΥΣΚΟΙΠ	ΕΜ	ετησίως	1)εισηγητική έκθεση για τη χαράξη πολιτικής και τη λήψη μέτρων στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης	ΕΜ - Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας	ετησίως
	Μέτρα Πολιτικής όπως καθορίζονται από τον αρμόδιο Αναπληρωτή Υπουργό Απασχόλησης	Αρμόδιος Υπουργός Απασχόλησης	Συνεχής	2)ενημερωτικό σημείωμα απολογισμού για το προηγούμενο έτος	ΕΜ - Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας	ετησίως
	Υπουργικές Αποφάσεις για την υλοποίηση προγραμμάτων	Αρμόδιος Υπουργός Απασχόλησης και αρμόδιες Δ/νσεις του ΥΠΕΚΑΑ	Συνεχής	3)τήρηση βάσης δεδομένων με στοιχεία ωφελούμενων, δράσεων - προγραμμάτων, φορέων αρμοδιότητας του.	ΕΜ	on line
	στατιστικά στοιχεία, όπως αυτά που τηρούνται στη βάση δεδομένων του Μηχανισμού	ΕΜ	on line			

ΕΚΚΑ	ΕΙΣΡΟΕΣ	ΑΠΌ	ΧΡΟΝΟΣ	ΕΚΡΟΕΣ	ΠΡΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ
	Κατευθυντήριες γραμμές άσκησης πολιτικής στο πεδίο αρμοδιότητας τους έτσι όπως διατυπώθηκαν από το ΚΥΣΚΟΙΠ	ΕΜ	ετησίως	1) Τήρηση και επικαιροποίηση στοιχείων ωφελούμενων στοιχείων δράσεων - προγραμμάτων στοιχείων φορέων αρμοδιότητας τους	ΕΜ	συνεχής On line
	Στοιχεία για τους ΡΟΜΑ	κέντρα Ρομά των Κ.Κ.	on line	2) Αναφορά προόδου των υλοποιούμενων μέτρων πολιτικής κατά τον προηγούμενο χρόνο, αξιολόγηση της πορείας της εφαρμογής και του τρόπου υλοποίησης τους καθώς και προτάσεις σχεδιασμού και ανάπτυξης νέων μέτρων	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας ΥΠΕΚΑΑ	ετησίως
ΕΙΕΑΔ	ΕΙΣΡΟΕΣ	ΑΠΌ	ΧΡΟΝΟΣ	ΕΚΡΟΕΣ	ΠΡΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ
	Στοιχεία ωφελούμενων στοιχεία προγραμμάτων - δράσεων φορέων	ΕΜ	on line	1) Τήρηση και επικαιροποίηση στοιχείων ωφελούμενων στοιχείων δράσεων - προγραμμάτων στοιχείων φορέων αρμοδιότητας τους	ΕΜ	συνεχής On line
	Κατευθυντήριες γραμμές άσκησης πολιτικής στο πεδίο αρμοδιότητων όπως διατυπώθηκαν από το ΚΥΣΚΟΙΠ	ΕΜ	Ετησίως	2) Αναφορά προόδου των υλοποιούμενων μέτρων πολιτικής κατά τον προηγούμενο χρόνο, αξιολόγηση της πορείας της εφαρμογής και του τρόπου υλοποίησης τους καθώς και προτάσεις σχεδιασμού και ανάπτυξης νέων μέτρων	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας ΥΠΕΚΑΑ	ετησίως

Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας και Ένταξης	ΕΙΣΡΟΕΣ	ΑΠΟ	ΧΡΟΝΟΣ	ΕΚΡΟΕΣ	ΠΡΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ
	1.Χάρτης χωρικών παρεμβάσεων	Δήμους	ετησίως	Έκθεση για την υλοποίηση της ΕΣΚΕ, εστιασμένη στην αποτελεσματικότητα - αποδοτικότητα της εφαρμοζόμενης πολιτικής κοινωνικής ένταξης	ΚΥΣΚΟΙΠ (με σύμφωνη γνώμη πολιτικής ηγεσίας)	ετησίως
	2.Εισηγητική έκθεση για τη χάραξη πολιτικής και την λήψη μέτρων για την κοινωνική ένταξη	Περιφέρειες - συναρμόδια υπουργεία - ΕΚΚΑ-ΕΙΕΑΔ-ΟΑΕΔ	ετησίως	Εισηγητική έκθεση που θα περιλαμβάνει μέτρα και κατευθυντήριες γραμμές για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης κυρίως ευπαθών ομάδων του πληθυσμού	ΚΥΣΚΟΙΠ (με σύμφωνη γνώμη πολιτικής ηγεσίας)	ετησίως
	3.Ενημερωτικό σημείωμα απολογισμού για το προηγούμενο έτος	Περιφέρειες - συναρμόδια υπουργεία - ΕΚΚΑ-ΕΙΕΑΔ-ΟΑΕΔ	ετησίως			
	4.Βάση δεδομένων ΕΜ με στοιχεία ωφελούμενων και προγραμμάτων, δράσεων και φορέων	ΕΜ	on line			
	5.Προτάσεις πολιτικής	Εθνική επιτροπή Διαβούλευσης	ετησίως			
	6.Προτάσεις πολιτών -φορέων	Πλατφόρμα	ετησίως			
	7.Κατευθυντήριες γραμμές άσκησης πολιτικής όπως διατυπώνονται από το ΚΥΣΚΟΙΠ	ΚΥΣΚΟΙΠ	ετησίως			

ΚΥΣΚΟΙΠ	ΕΙΣΡΟΕΣ	ΑΠΌ	ΧΡΟΝΟΣ	ΕΚΡΟΕΣ	ΠΡΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ
	1) εισηγητική έκθεση που θα περιλαμβάνει μέτρα και κατευθυντήριες γραμμές για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης ευπαθών κυρίως ομάδων του πληθυσμού	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας ΥΠΕΚΑΑ	ετησίως	Κατευθυντήριες γραμμές άσκησης πολιτικής στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής	ετησίως
	2) Έκθεση για την υλοποίηση της ΕΣΚΕ, εστιασμένη στην αποτελεσματικότητα-αποδοτικότητα της εφαρμοζόμενης κοινωνικής ένταξης	Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας ΥΠΕΚΑΑ	ετησίως	Έκθεση για την πορεία υλοποίησης της ΕΣΚΕ	Βουλή των Ελλήνων	ετησίως

Παράρτημα 1

Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

1. Αυτοτελή τμήματα υπαγόμενα απευθείας στον Υπουργό

Τμήμα Στρατηγικού Σχεδιασμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Πολιτικών Εργασίας (ΕΡΓΑΝΗ) και Κοινωνικής Προστασίας.

Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Πολιτικών Εργασίας(ΕΡΓΑΝΗ) και Κοινωνικής Προστασίας είναι:

α) Η στατιστική καταγραφή και η ανάλυση των βασικών τάσεων και προοπτικών της ελληνικής αγοράς εργασίας και της κοινωνικής κατάστασης, το σύστημα διάγνωσης αναγκών της αγοράς εργασίας και η σύγκριση αυτών με τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των κεντρικά σχεδιαζόμενων πολιτικών.

β) Η παρακολούθηση των Ευρωπαϊκών Στρατηγικών για την Απασχόληση και την Κοινωνική Ένταξη και η παροχή επιστημονικής υποστήριξης στη διαδικασία προετοιμασίας κειμένων πολιτικής για θέματα προώθησης της απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας και ιδιαίτερα του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων και της Εθνικής Κοινωνικής Έκθεσης.

γ) Η εκπόνηση μελετών για την αξιολόγηση πολιτικών εργασίας που εφαρμόζει το Υπουργείο.

δ) Η συμμετοχή, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις, στην προετοιμασία και τήρηση των φακέλων της ελληνικής συμμετοχής στα Συμβούλια Υπουργών της Ε.Ε. για θέματα απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων.

ε) Η συμμετοχή στις Ελληνικές, Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας, σχετικές με τα αντικείμενα της αρμοδιότητας του Τμήματος.

στ) Η διαχείριση και διάχυση της γνώσης και της τεχνογνωσίας σε θέματα απασχόλησης μέσω της δημιουργίας ηλεκτρονικής βάσης τεκμηρίωσης μελετών, ερευνών και εκδόσεων.

ζ) Ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση της εφαρμογής των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής σε θέματα εργασίας κοινωνικής προστασίας και απασχόληση

Τμήμα Στρατηγικού Σχεδιασμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Πολιτικών Ασφάλισης (ΗΛΙΟΣ) και Προνοιακών Παροχών.

Οι αρμοδιότητες του Τμήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Πολιτικών Ασφάλισης (ΗΛΙΟΣ) και Προνοιακών Παροχών είναι :

α) Η καταγραφή και ανάλυση των βασικών τάσεων και προοπτικών της κοινωνικής ασφάλισης και των προνοιακών παροχών στην Ελλάδα και η σύγκριση αυτών με τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των κεντρικά σχεδιαζόμενων πολιτικών.

β) Η παροχή επιστημονικής υποστήριξης στη διαδικασία προετοιμασίας κειμένων πολιτικής για θέματα κοινωνικής ασφάλισης και προνοιακών παροχών.

γ) Η εκπόνηση μελετών για την αξιολόγηση πολιτικών κοινωνικής ασφάλισης και προνοιακών παροχών που εφαρμόζει το Υπουργείο.

δ) Η συμμετοχή, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις, στην προετοιμασία και τήρηση των φακέλων της ελληνικής συμμετοχής στα Συμβούλια Υπουργών της Ε.Ε. για θέματα κοινωνικής ασφάλισης και προνοιακών παροχών.

ε) Η διαχείριση και διάχυση της γνώσης και της τεχνογνωσίας σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και προνοιακών παροχών, μέσω της δημιουργίας ηλεκτρονικής βάσης τεκμηρίωσης μελετών, ερευνών και εκδόσεων.

στ) Ο σχεδιασμός και η παρακολούθηση της εφαρμογής των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής (σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας).

Γενικός Γραμματέας Εργασίας.

Γενική Διεύθυνση Εργασίας και Ένταξης στην Απασχόληση.

Στρατηγικός σκοπός της Γενικής Διεύθυνσης Εργασίας και Ένταξης στην Απασχόληση είναι ο σχεδιασμός, η προώθηση, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση πολιτικών στους τομείς:

α) της εργασίας και απασχόλησης, ιδίως για την καταπολέμηση της ανεργίας και τη διασφάλιση εγγυημένης διαβίωσης, β) της κοινωνικής ένταξης, προστασίας και κοινωνικής συνοχής, ιδίως με την προώθηση δράσεων και μέτρων για ανέργους, ευάλωτες και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και άτομα που απειλούνται από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό καθώς και δράσεων και μέτρων για την προώθηση της ένταξης και την καταπολέμηση των διακρίσεων έναντι ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση στην αγορά εργασίας, γ) της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας, δ) των όρων εργασίας και αμοιβής καθώς και ε) της ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Στην Γενική Δ/ση Εργασίας και Ένταξης στην Απασχόληση υπάγεται η Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής. Στη Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής έχει ανατεθεί α) ο επιτελικός ρόλος του σχεδιασμού, του συντονισμού, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης όλων των πολιτικών που συνιστούν την εθνική πολιτική για την κοινωνική ένταξη και προστασία και την κοινωνική συνοχή και των αναγκαίων ενεργειών για την αποτελεσματική εφαρμογή τους. Η ως άνω Διεύθυνση, πλέον των ανωτέρω, μεριμνά για την κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, ως μέσο ένταξης στην απασχόληση και εισηγείται στην Εθνική Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας την Εθνική Στρατηγική για την πρόληψη και καταπολέμηση των συνθηκών αποκλεισμού, με στόχο την προώθηση της εργασιακής και κοινωνικής ένταξης. β) Η λειτουργία του μηχανισμού για την παρακολούθηση και την εφαρμογή των πολιτικών κοινωνικής ένταξης, προστασίας και κοινωνικής συνοχής, ως επιτελικός φορέας.

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες:

α) Τμήμα Κοινωνικής Ένταξης, Κοινωνικής Συνοχής και Ισότητας Ευκαιριών.

β) Τμήμα για την Κοινωνική Προστασία και Αποκατάσταση Ατόμων Ειδικών Κατηγοριών.

γ) Τμήμα Σχεδιασμού, Συντονισμού, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Πολιτικών για την Κοινωνική Οικονομία.

δ) Τμήμα Μητρώου Κοινωνικής Οικονομίας.

Γενική Γραμματεία Πρόνοιας

Στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η Γενική Γραμματεία Πρόνοιας είναι ο κύριος φορέας άσκησης των βασικότερων πολιτικών κοινωνικής πρόνοιας. Στρατηγικός σκοπός της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας είναι να σχεδιάζει, προγραμματίζει, οργανώνει, ελέγχει και αξιολογεί πολιτικές και δράσεις για την οικογένεια, την αναπηρία και τις λοιπές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες του πληθυσμού. Έχει την ευθύνη εξειδίκευσης και εφαρμογής ενός συνολικού αποτελεσματικού δίκαιου και βιώσιμου μοντέλου κοινωνικής πρόνοιας. Για το σκοπό η ΓΓΠ συγκροτείται από τις ακόλουθες δ/νσεις:

α) Δ/ση Προστασίας Οικογένειας

β) Δ/ση Κοινωνικής Αντίληψης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

γ) Δ/ση Προστασίας ΑμεΑ

Διεύθυνση Προστασίας της Οικογένειας: Ο επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Προστασίας Οικογένειας είναι, ο σχεδιασμός δράσεων, η οργάνωση, η εφαρμογή προγραμμάτων για θέματα προστασίας οικογένειας (παιδιά, έφηβοι, ενήλικες, άτομα τρίτης και τέταρτης ηλικίας), καθώς και η παρακολούθηση και αξιολόγηση αυτών.

Διεύθυνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης: Ο επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης είναι: α) Ο σχεδιασμός, η παρακολούθηση, ο συντονισμός και ο έλεγχος εφαρμογής προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας για τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και για άτομα ή ομάδες ατόμων που περιέρχονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, β) Η προώθηση και αξιοποίηση του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης στο χώρο της κοινωνικής προστασίας. γ) Η λήψη μέτρων κοινωνικής πρόνοιας και η παρακολούθηση εφαρμογής τους με στόχο την ορθολογική αξιοποίηση των κοινωνικών πόρων.

Η **Διεύθυνση Προστασίας ΑμεΑ** είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής στον τομέα της προστασίας των Ατόμων με Αναπηρίες και της εξασφάλισης των προϋποθέσεων της ισότιμης ένταξης τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας. Ειδικότερα είναι αρμόδια: για την καταγραφή των αναγκών, τη μελέτη και τον σχεδιασμό νέων μορφών και μεθόδων κοινωνικής φροντίδας μέσω της εφαρμογής προγραμμάτων ανοικτής κοινωνικής φροντίδας και αποκατάστασης και του καθορισμού των όρων και προϋποθέσεων σύστασης και λειτουργίας δομών παροχής υπηρεσιών ανοικτής και κλειστής φροντίδας και την εποπτεία αυτών.

Εποπτευόμενοι φορείς

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)

Στόχος του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι ο συντονισμός του δικτύου που παρέχει υπηρεσίες κοινωνικής υποστήριξης σε άτομα, οικογένειες, ομάδες που αντιμετωπίζουν σοβαρή κοινωνική συναισθηματική κρίση και έχουν ανάγκη από άμεση ψυχοκοινωνική υποστήριξη.

Στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης ανατέθηκε η αρμοδιότητα οργάνωσης και λειτουργίας του Εθνικού Χάρτη Πρόνοιας για την ηλεκτρονική ενημέρωση και εξυπηρέτηση των πολιτών και για τη διευκόλυνση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης των φορέων του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας.

Το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι το εθνικό σημείο επαφής για την κοινωνική ένταξη των Ρομά.

Οργανισμός Απασχόλησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΟΑΕΔ)

Ο ΟΑΕΔ,εδράζεται σε τρεις πυλώνες λειτουργίας: α) την προώθηση στην απασχόληση, β) την ασφάλιση της ανεργίας και την κοινωνική προστασία της μητρότητας και της οικογένειας, και γ) την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Αναφορικά με τον πρώτο πυλώνα του ΟΑΕΔ:

Γενική Δ/ση Εργατικού Δυναμικού

Υπηρεσία Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων, καταρτίζει προγράμματα για την ένταξη στην απασχόληση κοινωνικών ομάδων όπως άτομα με αναπηρία, αποφυλακισμένοι, νεαρά παραβατικά άτομα κ.λπ. Σκοπός των εν λόγω προγραμμάτων είναι είναι η προώθηση στην απασχόληση ανέργων ατόμων που ανήκουν στις ΕΚΟ, η στήριξη για την κοινωνικο-οικονομική ενσωμάτωση των ομάδων αυτών και η εξάλειψη των εμποδίων ένταξης στην αγορά εργασίας καθώς και η διασφάλιση ίσων ευκαιριών, μέσω της οικονομικής ενίσχυσης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Σε περιφερειακό επίπεδο λειτουργούν και **6 Γραφεία Εργασίας Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων** (Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Λάρισας, Βόλου, Πάτρας και Ηρακλείου Κρήτης) τα οποία έχουν ως στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας των ομάδων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό.

Ειδικότερα για την ένταξη των Αμεα στην εργασία εφαρμόζει το νομοθετικό πλαίσιο που αφορά αναγκαστικές τοποθετήσεις ατόμων με αναπηρία στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Αναφορικά με τον δεύτερο πυλώνα ο ΟΑΕΔ ασκεί επιδοματική πολιτική που αφορά σε παροχές ανεργίας, μητρότητας, οικογενειακά επιδόματα, ειδικό εποχικό βοήθημα, ειδικό επίδομα σε όσους εξέτησαν ποινή στερητική της ελευθερίας.

Επιπλέον, εφαρμόζει προγράμματα όπως: το Πρόγραμμα Κοινωνικού Τουρισμού, σκοπός του οποίου είναι η πνευματική, πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού και των οικογενειών αυτού με την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών, το Πρόγραμμα διαμονής παιδιών σε κατασκηνώσεις καθώς και το Πρόγραμμα λειτουργίας Βρεφονηπιακών Σταθμών που στοχεύει να συμβάλλει στο επιτελούμενο έργο στο χώρο της προσχολικής αγωγής καλύπτοντας κατά το δυνατόν τις ανάγκες των δικαιούχων των παροχών του Οργανισμού Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.) Παράλληλα στοχεύει να συμβάλλει στην διασφάλιση της ευρύτερης συμμετοχής της γυναίκας στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας. Από τους Βρεφονηπιακούς Σταθμούς του ΟΑΕΔ οι εννέα(9) βρίσκονται στα όρια του Ν. Αττικής και δέκα έξι(16) στη Περιφέρεια , κυρίως σε Δήμους με μεγάλο εργατικό δυναμικό.

Παράρτημα 2

Τα συναρμόδια Υπουργεία

1. Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης

Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχει ως επιχειρησιακό στόχο την ορθολογική κατανομή των κεντρικών αυτοτελών πόρων και λοιπών εσόδων και επιχορηγήσεων στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και στα πάσης φύσεως νομικά τους πρόσωπα, καθώς το σχεδιασμό, την εκτέλεση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων αναπτυξιακού χαρακτήρα της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης συγκροτείται από τα ακόλουθα Τμήματα: α. Τμήμα Επιχορηγήσεων Τοπικής Αυτοδιοίκησης β. Τμήμα Αναπτυξιακών Προγράμματος' και Κρατικών Ενισχύσεων, γ. Τμήμα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΟΤΑ Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ειδικότερα, το Τμήμα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΟΤΑ είναι αρμόδιο για: α). Τη σύνταξη και επικαιροποίηση οδηγού κατάρτισης επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των αντίστοιχων ετήσιων προγραμμάτων δράσης. β). Τη συνδρομή προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού σε θέματα κατάρτισης και παρακολούθησης της εκτέλεσης των επιχειρησιακών τους προγραμμάτων. γ). Τη συγκέντρωση, ανάλυση και αξιολόγηση των επι- χειρησιακών προγραμμάτων αυτών, την παρακολούθηση της εκτέλεσης τους μέσω κατάλληλα σχεδιασμένων τεχνολογικών συστημάτων και δεικτών παρακολούθη- σης των ποσοτικών και ποιοτικών αποτελέσματος των παρεμβάσεων, καθώς και την εξαγωγή στατιστικών και άλλων συμπερασμάτων, χρήσιμων στη χάραξη της ανα- πτυξιακής, κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής στο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης. δ). Την εισήγηση και επεξεργασία μέτρων που διασφαλίζουν τη συνέπεια της δράσης τους με τον προγραμματισμό.

Αναπληρωτής Υπουργός Μετανάστευσης

Γενική Γραμματεία Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής.

Η Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας και Μεταναστευτικής Πολιτικής έχει ως στρατηγικό σκοπό το σχεδιασμό και την εφαρμογή δημόσιων πολιτικών για θέματα που αφορούν στην κτήση και απώλεια της ελληνικής ιθαγένειας, καθώς και για θέματα που άπτονται της εισόδου, διαμονής και κοινωνικής ένταξης πολιτών τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια.

Η Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας και Μεταναστευτικής Πολιτικής συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες: α. Τη Διεύθυνση Ιθαγένειας. β. Τη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής. γ. Το Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης.

Διεύθυνση Ιθαγένειας: Η Διεύθυνση Ιθαγένειας έχει ως επιχειρησιακό στόχο το σχεδιασμό και τη διαχείριση των θεμάτων που αφορούν στην κτήση, αποβολή, απώλεια, αποποίηση και ανάκτηση της ελληνικής ιθαγένειας, καθώς και την παροχή οδηγιών προς τις συναρμόδιες υπηρεσίες και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής, από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας, της νομοθεσίας που διέπει την κτήση της ιθαγένειας.

Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής: Η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής έχει ως επιχειρησιακό στόχο το σχεδιασμό και την εφαρμογή της μεταναστευτικής πολιτικής και τη διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τη νόμιμη είσοδο, διαμονή και ομαλή ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, καθώς και το συντονισμό και την εποπτεία των αρμοδίων υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής

Η Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής (Υ.Π.Υ.) είναι αυτοτελής υπηρεσία που υπάγεται απευθείας στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης - τομέας Μεταναστευτικής Πολιτικής. Αποστολή της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής είναι η αποτελεσματική διαχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών που εισέρχονται παράτυπα στην χώρα, σε συνθήκες σεβασμού της αξιοπρέπειάς τους, με την υπαγωγή τους σε διαδικασίες πρώτης υποδοχής.

Γενική Γραμματεία Ισότητας των φύλων.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, ακολουθώντας τη διεθνή εμπειρία και έχοντας ως σκοπό την πραγματοποίηση της νομικής και ουσιαστικής ισότητας ανδρών και γυναικών στην Ελλάδα, αφενός αναπτύσσει αυτόνομες πολιτικές ισότητας των φύλων σε όλα τα πεδία πολιτικής, αφετέρου παρεμβαίνει οριζόντια σε όλο το εύρος της δημόσιας πολιτικής (αναπτύσσοντας θεσμικές συνεργασίες), ώστε να αντιμετωπιστούν οι έμφυλες διακρίσεις σε κάθε πεδίο άσκησης πολιτικής.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων αποτελείται από τις κάτωθι Διευθύνσεις: α) τη Διεύθυνση Ανάπτυξης και Υποστήριξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων, β) τη Διεύθυνση Υπηρεσιών προς Πολίτες και Φορείς.

2. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΥΔΔΑΔ) έχει ως αποστολή την εξασφάλιση της έγκαιρης και αποτελεσματικής απονομής Δικαιοσύνης, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή αποτελεσματικής αντεγκληματικής πολιτικής και την προώθηση πολιτικών που σκοπούν στην καθιέρωση της αρχής της διαφάνειας και την προαγωγή της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Γενική Γραμματεία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Γενική Δ/νση Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Η Γενική Διεύθυνση έχει ως στρατηγικό σκοπό την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση της απονομής της Δικαιοσύνης, την τήρηση των κανόνων της καλής νομοθέτησης, την ανάπτυξη της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας και την τήρηση των διεθνών κανόνων δικαίου και των κανόνων για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες: α) Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης β) Διεύθυνση Νομοθετικού Έργου, Διεθνών Σχέσεων και Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας.

Παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος για υποθέσεις: α) ποινικές και β) αστικού και εμπορικού χαρακτήρα

Αρμόδια αρχή για την παραλαβή αιτήσεων προσώπων που έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα για την παροχή νομικής βοήθειας από άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2003/8/ΕΚ του Συμβουλίου, είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων - Τμήμα Διεθνούς Δικαστικής Συνεργασίας σε Αστικές και Ποινικές Υποθέσεις. Η αρμόδια αρχή παρέχει συνδρομή στον αιτούντα, ώστε η αίτηση να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που γνωρίζει ότι απαιτούνται για να κριθεί η αίτηση και παρέχει δίχως δαπάνη του αιτούντος, εφόσον ζητηθεί, κάθε απαραίτητη μετάφραση της αίτησης και των δικαιολογητικών εγγράφων. Η αίτηση διαβιβάζεται

στην αρχή του αλλοδαπού κράτους εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της, δεόντως συμπληρωμένη, και με μεταφρασμένα τα δικαιολογητικά έγγραφα.

Ο σχεδιασμός της συγκεκριμένης πολιτικής ανήκει απευθείας στον Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο οποίος γίνεται ad hoc μέσω του νομοθετικού του έργου.

Γενικός Γραμματέας Αντεγκληματικής Πολιτικής

Γενική Δ/ση Αντεγκληματικής και Σωφρονιστικής Πολιτικής

Η Γενική Διεύθυνση έχει ως στρατηγικό σκοπό το σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση της αντεγκληματικής και σωφρονιστικής πολιτικής, καθώς και την κοινωνική επανένταξη των πολιτών που εκδήλωσαν παραβατική συμπεριφορά και εξέτισαν ποινές στερητι- κές της ελευθερίας. Ειδικότερα είναι αρμόδια για την εκπόνηση και την υλοποίηση δράσεων για την εφαρμογή του στρατηγικού προγραμματισμού της Αντεγκληματικής Πολιτικής στους τομείς Πρόληψης, Σωφρονιστικής Μεταχείρισης και Μετασωφρονιστικής Μέριμνας. Την συνεργασία και τη δικτύωση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με οργανισμούς και υπηρεσίες, Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ερευνητικά και εκπαιδευτικά κέντρα, κοινωνικούς, επιστημονικούς και παραγωγικούς φορείς, καθώς επίσης με μη κυβερνητικές οργανώσεις που ασχολούνται με την πρόληψη και την αντιμετώπιση της θυματοποίησης, της εγκληματικότητας και της μετασωφρονιστικής μέριμνας, με σκοπό την ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας στους ανωτέρω τομείς. Την συλλογή, στατιστική επεξεργασία και αξιοποίηση στοιχείων ανηλίκων και ενηλίκων κρατουμένων, αποφυλακισμένων και των ανηλίκων παραβατών που απασχολούν τις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, τις Ε.Π.Α. και την «ΕΠΑΝΟΔΟ». Την έγκριση και την παρακολούθηση της υλοποίησης δράσεων πρόληψης της εγκληματικότητας- παραβατικότητας που εφαρμόζονται από τους εποπτευόμενους φορείς με σκοπό τη δημιουργική ένταξη του παραβατικού ή του εν γένει ευρισκομένου σε ηθικό κίνδυνο ατόμου, στην κοινωνία των πολιτών. Την συγκέντρωση διεθνών καλών πρακτικών και μελετών σε ζητήματα, που αφορούν το τρίπτυχο Πρόληψη- Σωφρονιστική Μεταχείριση - Μετασωφρονιστική Μέριμνα. Τον σχεδιασμό, την οργάνωση και η παρακολούθηση της εφαρμογής νέων θεραπευτικών, αναμορφωτικών ή εναλλακτικών της ποινής μέτρων, σε συνεργασία με τις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων και τις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής. Τον σχεδιασμό, την οργάνωση και την παρακολούθηση της εφαρμογής νέων θεραπευτικών, αναμορφωτικών ή εναλλακτικών της ποινής μέτρων, σε συνεργασία με τις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων και τις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής. ι) Η άσκηση εποπτείας στην «Επάνοδο» (ΝΠΙΔ) και η συνεργασία, στο πλαίσιο εφαρμογής από το εν θέματι Ν.Π.Ι.Δ., των σχεδιαζόμενων και εγκριθέντων από την αρμόδια Γενική Διεύθυνση του ΥΔΔΑΔ πολιτικών μετασωφρονιστικής μέριμνας.

Η Γενική Διεύθυνση Αντεγκληματικής και Σωφρονιστικής Πολιτικής, συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες: α. Διεύθυνση Αντεγκληματικής Πολιτικής β. Διεύθυνση Οργάνωσης Και Λειτουργίας Καταστημάτων Κράτησης.

3. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

Διεύθυνση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης είναι η κατάρτιση των Αναλυτικών και Ωρολογίων Προγραμμάτων Σπουδών, η εποπτεία Σχολείων Α/θμιας Εκπαίδευσης, η διασφάλιση της ποιότητας και τα Μαθητικά Θέματα.

Ειδικότερα το Τμήμα Σπουδών και Εφαρμογής Προγραμμάτων είναι αρμόδιο, μεταξύ άλλων, για: α) τη ρύθμιση κάθε θέματος που αφορά στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας, την ίδρυση και λειτουργία Τάξεων Υποδοχής και Ενισχυτικών Φροντιστηριακών Τμημάτων, στην υλοποίηση προγραμμάτων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και Ενισχυτικής Διδασκαλίας στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και στη συ- γκέντρωση και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων για όλα τα παραπάνω,β) την κατάρτιση αποφάσεων που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία όλων των τύπων των Σχολείων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων και των Σχολικών Μονάδων που εφαρμόζουν Ολοήμερο Πρόγραμμα καθώς και των Σχολείων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης,γ) τον σχεδιασμό, την προώθηση, υποστήριξη και αξιολόγηση της εφαρμογής καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων. Το σχεδιασμό και οργάνωση δράσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού, για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην εκπαίδευση, καθώς και δράσεων για την υποστήριξη μαθητών που προέρχονται από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Διεύθυνση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι η κατάρτιση των Αναλυτικών και Ωρολογίων Προγραμμάτων Σπουδών, η εποπτεία Σχολείων Β/θμιας Εκπαίδευσης, η διασφάλιση της ποιότητας και τα Μαθητικά Θέματα.

Η Διεύθυνση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ), λειτουργία τάξεων υποδοχής και στη δημιουργία φροντιστηριακών τμημάτων και υλοποίηση Προγραμμάτων Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης στα Σχολεία Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης είναι η κατάρτιση Αναλυτικών και Ωρολογίων Προγραμμάτων Σπουδών, Υποστηρικτικών Μέσων και Υπηρεσιών Ειδικής Εκπαίδευσης καθώς και η προστασία των Δικαιωμάτων των μαθητών με αναπηρία.

Η Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες: α) Τμήμα Α' Σπουδών, Υποστηρικτικών Μέσων και Υπηρεσιών Ειδικής Εκπαίδευσης και προστασίας Δικαιωμάτων μαθητών με αναπηρία β) Τμήμα Β' Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

Διεύθυνση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης είναι η εφαρμογή Προγραμμάτων Σπουδών και καινοτόμων εκπαιδευτικών δράσεων για θέματα που αφορούν την Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση, καθώς και η διασύνδεση των μαθητών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, την Ποιότητα της Εκπαίδευσης και τα Μαθητικά Θέματα. 2. Η Διεύθυνση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης συγκρο- τείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες: α) Τμήμα Α' Σπουδών και Εφαρμογής Προγραμμάτων Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης β) Τμήμα Β' Μαθητικής Μέριμνας και Σχολικής Ζωής τη ρύθμιση κάθε θέματος που αφορά στη λειτουργία των Τάξεων Υποδοχής, στη δημιουργία φροντιστηριακών τμημάτων, στην υλοποίηση προγραμμάτων ενι- σχυτικής διδασκαλίας στα σχολεία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης, τις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ) και στη συγκέντρωση και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων για όλα τα παραπάνω,την επαφή των μαθητών με θέματα διατροφής, κυκλοφοριακής αγωγής, υγιεινής, διαπροσωπικών σχέσεων, ψυχικής υγείας, σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων σεξουαλικής αγωγής, εθελοντισμού, πρόληψης και αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων,

κοινωνικού αποκλεισμού, καταστάσεων διαμονής και εργασίας, περιβάλλοντος και υγείας, κατανάλωσης και υγείας, ισότητας των δύο φύλων, αγωγής καταναλωτή και συμβουλευτικών σταθμών νέων.

Αυτοτελής Διεύθυνση Παιδείας Ομογενών, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων.

Επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Παιδείας Ομογενών, Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων είναι η παιδαγωγική, επιστημονική και διοικητική υποστήριξη της εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής για όλα τα θέματα της Παιδείας των Ομογενών, της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, των Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων και η προώθηση της Ελληνικής Παιδείας στο εξωτερικό.

Γενική Γραμματεία Δια βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς.

Διεύθυνση Νέας Γενιάς : Ο επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Νέας Γενιάς είναι η προώθηση πρωτοβουλιών και δράσεων καθώς και η κατάρτιση και υλοποίηση προγραμμάτων που αφορούν στη νεολαία. Η Διεύθυνση Νέας Γενιάς συγκροτείται από τις ακό- λουθες οργανικές μονάδες: α) Τμήμα Αναπτυξιακών Πρωτοβουλιών Απασχόλησης β) Τμήμα Πολιτισμού και Κοινωνικής Συμμετοχής γ) Τμήμα Εθελοντισμού και Ελευθέρου Χρόνου.

Ειδικότερα είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για τα θέματα α) Πολιτισμού, Παιδείας, Πολιτικής και Κοινωνικής Συμμετοχής των νέων, Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής και Οικολογίας, β) τα εκπαιδευτικά προγράμματα, την ποιότητα της εκπαιδευτικής σχέσης, την προώθηση μορφωτικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, την μέριμνα και την στήριξη των σπουδαστών και των νέων μεταναστών, γ) την μελέτη, έρευνα και διατύπωση προτάσεων για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων και τη χορήγηση διευκολύνσεων στους εργαζόμενους μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές, δ) τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την επαγγελματική εκπαίδευση και συνεχή επιμόρφωση, τις παροχές για την διευκόλυνση των σπουδάζοντων, τις δυνατότητες πολιτικής και κοινωνικής συμμετοχής των νέων, ε) την κοινωνική συμπεριφορά και επικοινωνία των νέων, καθώς και τις μεθόδους και τρόπους αντιμετώπισης της αντικοινωνικότητας, των ειδικών προβλημάτων αυτής και της παραβατικής συμπεριφοράς των νέων.

4. Υπουργείο Πολιτισμού

Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Η ανωτέρω δ/νση αρμόδια, μεταξύ άλλων, είναι για τη διαμόρφωση και επικαιροποίηση της πολιτικής για την επιβολή και το ύψος των τελών εισόδου σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία και ελεύθερης επίσκεψης στους αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία. Είναι υπεύθυνη, μεταξύ άλλων, για τον επανακαθορισμό της τιμολογιακής πολιτικής των εισιτηρίων σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, λαμβάνοντας μέριμνα για ευάλωτες κοινωνικά κατηγορίες του πληθυσμού, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης στρατηγικής διαχείρισης του πολιτιστικού αγαθού με στόχο ανοιχτούς αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία. Την προαγωγή της επιστημονικής αποτύπωσης, καταγραφής και τεκμηρίωσης των πολιτισμικών χαρακτηριστικών διαφόρων κοινωνικών ομάδων, π.χ. Ελλήνων αθιγγάνων, προσφύγων, μεταναστών, παλιννοστούντων ή άλλων ομάδων με ιδιαίτερα θρησκευτικά, γλωσσικά ή εθνοτικά χαρακτηριστικά που διαβιούν στην ελληνική επικράτεια, με σκοπό την ομαλή κοινωνική τους ένταξη μέσω δράσεων πολιτιστικής ανάπτυξης, ειδικά σχεδιασμένων γι' αυτές, σε συνεργασία με συναρμόδια Υπουργεία.

5. Υπουργείο Οικονομικών

Αποστολή του Υπουργείου Οικονομικών, μεταξύ άλλων, είναι η δίκαιη και αποδοτική κατανομή των δημόσιων πόρων, η χάραξη και η άσκηση φορολογικής πολιτικής, η δημοσιονομική βιωσιμότητα και η οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Γεν. Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης. Η ανωτέρω Γενική Δ/νση είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων για τις φοροελαφρύνσεις και τις φοροαπαλλαγές. Στην Δ/νση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας, το Τμήμα Φόρου Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων κατά την κατάρτιση των φορολογικών νομοσχεδίων εισηγείται ρυθμίσεις ευνοϊκές φορολογικές διατάξεις για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (πχ εξαίρεση ανέργων από την καταβολή εισφορά αλληλεγγύης, φοροελαφρύνσεις λόγω αναπηρίας).

Επιπροσθέτως η Δ/νση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας το Τμήμα ΦΠΑ εισηγείται πχ μειωμένος συντελεστής για ΑΜΕΑ. Ενώ το Τμήμα Τελών και Ειδικών Φορολογιών εισηγείται πχ μειωμένα τέλη κυκλοφορίας για ΑΜΕΑ.

Ακολουθώς, Δ/νση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου :

-Τμήμα Φορολογίας Ακίνητης Περιουσίας εισηγείται πχ εκπτώσεις πληρωμής ΕΝΦΙΑ σε περιπτώσεις οικονομικής αδυναμίας, υπό προϋποθέσεις.

-Τμήμα Φορολογίας Μεταβίβασης Κεφαλαίου εισηγείται πχ φοροελάφρυνση στον φόρο κληρονομιάς, γονικής παροχής, δωρεάς λόγω αναπηρίας.

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων

Γεν. Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης: Η Δ/νση Δασμολογικών Θεμάτων και Τελωνειακών Οικονομικών Καθεστώτων εισηγείται πχ απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης επιβατικού αυτοκινήτου για ΑΜΕΑ, Δ/νση Εισπράξεων (πχ ευνοϊκές ρυθμίσεις ως προς τις κατασχέσεις για ΑΜΕΑ).

Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής

Γεν. Διεύθυνση Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού

Η Δ/νση Εισοδηματικής Πολιτικής και ειδικότερα το Τμήμα Συνταξιοδοτικής Πολιτικής (πχ εξαιρέσεις από τις περικοπές των συντάξεων για ΑΜΕΑ ανάλογα με το ποσοστό αναπηρίας)

Στη Δ/νση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης συγκεντρώνονται τα ποσοτικά στοιχεία για τα κοινωνικά επιδόματα φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Στον προϋπολογισμό του ΥΠΟΙΚ έχει παραμείνει να εγγραφεται μόνο το επίδομα θέρμανσης. Η εισοδηματική ενίσχυση νοικοκυριών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών με χαμηλά εισοδήματα, έχει περάσει από το ΥΠΟΙΚ στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

Πέραν των παραπάνω, η Δ/νση Οικονομικού Συντονισμού και Μακροοικονομικών Προβλέψεων έχει συνεισφορά στην επιχειρηματολογία της χώρας από πλευράς ΥΠΟΙΚ σχετικά με την εφαρμογή Διεθνών Συμβάσεων στους τομείς της αγοράς εργασίας, της κοινωνικής ασφάλειας και των ευπαθών ομάδων πληθυσμού και να παράσχει στοιχεία κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής για τη συμπλήρωση σχετικών ερωτηματολογίων της ΕΕ, του ΟΟΣΑ, της ΔΟΕ, του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΗΕ.

6. Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού

Το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού διαρθρώνεται σε τρεις Γραμματείες: τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή, τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας και τη Γενική Γραμματεία Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης.

Στην **Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή**, Γενική Δ/νση Αγοράς η Δ/νση Θεσμικών Ρυθμίσεων και ειδικότερα το Τμήμα Λειτουργίας Εμπορίου, έχει ως αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, το νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει την άσκηση των εμπορικών δραστηριοτήτων εκτός καταστήματος και την οργάνωση των

λαϊκών αγορών και του υπαίθριου εμπορίου. Η άδεια επαγγελματία πωλητή λαϊκών αγορών και υπαίθριου εμπορίου χορογείται σε ανέργους με βάση κοινωνικά κριτήρια όπως η αναπηρία, η πολυτεκνία, η φυλετική καταγωγή (Ρομά) και η κοινωνική κατάσταση (εξαρτημένα, πρώην χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών).

Στην **Γενική Γραμματεία Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης**, η Δ/ση Τουριστικών Επενδύσεων και ειδικότερα το Τμήμα Ειδικών μορφών τουρισμού έχει, μεταξύ άλλων, την αρμοδιότητα για την την κατάρτιση, έγκριση και υλοποίηση προγραμμάτων τουρισμού για συγκεκριμένες κοινωνικές κατηγορίες, όπως π.χ. ενδεικτικά προγραμμάτων για άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ), προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού, προγραμμάτων εσωτερικού τουρισμού και προγράμματα των τουρισμού νέων. Η εν λόγω αρμοδιότητα υλοποιείται από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (ΕΟΤ).

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ)

Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) αποτελείται από τις ακόλουθες υπηρεσίες: α) Τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων. β) Το Αυτοτελές Τμήμα Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της Υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ) – Εθνικό Σημείο Επαφής. γ) Το Αυτοτελές Τμήμα Σχεδιασμού και Εκτέλεσης Επιθεωρήσεων Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Γενική Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων.

Στρατηγικός σκοπός της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων είναι η διαμόρφωση και εποπτεία του πλαισίου χρηματοδότησης της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας. Συγκεκριμένα στρατηγικός σκοπός της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων είναι: α. Ο συντονισμός του σχεδιασμού, των προτεραιοτήτων και της εφαρμογής των αναπτυξιακών πολιτικών, μέσω της διασφάλισης των πόρων του προϋπολογισμού δημοσίων Επενδύσεων για τη χρηματοδότηση Προγραμμάτων Ανάπτυξης, ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης. β. Η εποπτεία και ο συντονισμός του ελέγχου της οικονομικής παρακολούθησης της εκτέλεσης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων μέσω σχετικών επιθεωρήσεων. γ. Η διαμόρφωση και εποπτεία της επίτευξης των οικονομικών στόχων υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων δ. Η διαμόρφωση και εποπτεία της επίτευξης των οικονομικών στόχων υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων της επόμενης προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020. ε. Ο συντονισμός και η υλοποίηση των Μνημονίων Κατανόησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου στη χώρα, καθώς και η επίτευξη των στόχων αυτών. στ. Η εκπροσώπηση της χώρας έναντι διεθνών και άλλων οικονομικών Οργανισμών για τα θέματα προγραμματισμού, χρηματοδότησης και εκτέλεσης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

7. Υπουργείο Υγείας

Αποστολή του Υπουργείου Υγείας είναι η διατήρηση και προαγωγή της υγείας των πολιτών μέσω της πρόληψης και της ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες δημόσιας υγείας καθώς και η διασφάλιση παροχής υψηλής ποιότητας ιατρικών, φαρμακευτικών και νοσοκομειακών υπηρεσιών σε όλους τους πολίτες της χώρας, σύμφωνα με τα σύγχρονα πρότυπα και τις κατευθύνσεις των Ευρωπαϊκών Οδηγιών και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνων Πόρων και Διοικητικής Υποστήριξης

Διεύθυνση Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας :Η Διεύθυνση Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας έχει ως επιχειρησιακό στόχο τον καθορισμό του θεσμικού πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων και Φορέων Υγείας, του τρόπου παροχής υπηρεσιών δευτεροβάθμιας περίθαλψης, την άσκηση εποπτείας και ελέγχου αυτών καθώς και την προάσπιση των δικαιωμάτων των ασθενών.

Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας: Η Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας έχει ως επιχειρησιακό στόχο το σχεδιασμό και την εφαρμογή του Προγράμματος Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης «ΨΥΧΑΡΓΩΣ», το οποίο αποτελεί το Εθνικό Σχέδιο για την αλλαγή του τρόπου παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας, με μετάθεση του κέντρου βάρους από την παρεχόμενη ασυλικού τύπου περίθαλψη, στην κοινοτική φροντίδα.

Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας

Η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας έχει ως στρατηγικό σκοπό την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας του πληθυσμού της χώρας.

Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας: Η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας έχει ως επιχειρησιακό στόχο τη διαμόρφωση και την παρακολούθηση εφαρμογής πολιτικών για την προαγωγή και την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού: Η Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού έχει ως επιχειρησιακό στόχο τη διαμόρφωση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή ποσότητα και ποιότητα υπηρεσιών υγείας σε όλους τους πολίτες της χώρας. Ειδικότερα το Τμήμα Προγραμμάτων Υγείας και Αντιμετώπισης Ανισοτήτων έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) Την υποβολή προτάσεων προς τις αρμόδιες Διευθύνσεις για τους στρατηγικούς άξονες και τις προτεραιότητες της πολιτικής υγείας. β) Τη διαμόρφωση δεικτών μέτρησης των ανισοτήτων υγείας (health inequities). γ) Τη μέτρηση και αξιολόγηση των ανισοτήτων υγείας. δ) Τη συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας και το Εθνικό Συμβούλιο Δημόσιας Υγείας για τη διαμόρφωση πολιτικών υγείας.

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης: Η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης έχει ως επιχειρησιακό στόχο το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εποπτεία και τον έλεγχο της υλοποίησης όλων των απαιτούμενων θεσμικών και διοικητικών ενεργειών για την αποδοτική οργάνωση και εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών, των μονάδων και των προγραμμάτων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ)

Το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.) είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, κύριος σκοπός του μεταξύ άλλων, είναι η υποστήριξη ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (μετακινούμενων πληθυσμών & Trafficking), σε θέματα υγείας.

8. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ειδικότερα η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. (Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας) εφαρμόζει προγράμματα όπως το κοινωνικό οικιακό τιμολόγιο, το οποίο παρέχεται για την προστασία των ευπαθών ομάδων καταναλωτών και πιο συγκεκριμένα για άτομα χαμηλού εισοδήματος, γονείς με τρία προστατευόμενα τέκνα, μακροχρόνια άνεργους, ΑΜΕΑ και άτομα που χρήζουν μηχανικής υποστήριξης.

Επιπλέον, Το «Τιμολόγιο Υπηρεσιών Αλληλεγγύης» (Τ.Υ.Α.), που αφορά στην μειωμένη τιμή στην παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, εφαρμόζεται σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου προνοιακού χαρακτήρα, εκκλησιαστικά – φιλανθρωπικά ιδρύματα και ειδικά πιστοποιημένους, φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, και παρέχεται από όλους τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας.

9. Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, στην Γενική Γραμματεία του Υπουργείου υπάγεται η Γενική Διεύθυνση Μεταφορών. Ειδικότερα στην Δ/νση Μεταφορών, το Τμήμα Αστικών Μεταφορών είναι αρμόδιο, μεταξύ άλλων, για τη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου ασφάλειας, των τεχνικών προδιαγραφών, της

πιστοποίησης και ελέγχων στον τομέα των αστικών μέσων μεταφοράς σταθερής τροχιάς και υλοποίησης σχετικών μέτρων και δράσεων. Το εν λόγω τμήμα είναι αρμόδιο για θέματα τιμολογιακής πολιτικής. Η εφαρμογή της τιμολογιακής πολιτικής γίνεται από τον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Αττικής (ΟΑΣΑ). Στις αρμοδιότητες του ΟΑΣΑ περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός και ο συντονισμός και ο έλεγχος παροχής του συγκοινωνιακού έργου με όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς (επίγεια και υπόγεια) στην περιοχή αρμοδιότητάς του με ιδιαίτερη μέριμνα για την εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού, την ποιότητα ζωής και τις ανάγκες των Ατόμων με Αναπηρία.

10. Υπουργείο Αγροτικής πολιτικής και τροφίμων

Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Φυτικής Παραγωγής Διεύθυνση Συστημάτων καλλιέργειας

Η ανωτέρω δ/ση στο πλαίσιο των προγραμμάτων κοινωνικής αρωγής του Υπουργείου Αγροτικής πολιτικής και τροφίμων, υλοποιεί σχέδιο προώθησης της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στα σχολεία και ειδικότερα στα Δημόσια και Ιδιωτικά σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης των περιοχών της χώρας. Η υλοποίηση του **«Σχεδίου προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία»** έχει ως σκοπό τη βελτίωση των διατροφικών συνθηκών των παιδιών, τη μείωση των ποσοστών παιδικής παχυσαρκίας και την ανατροπή της φθίνουσας κατανάλωσης οπωροκηπευτικών.

Κεντρική Επιτροπή Κατασκηνώσεων.

Το Υπουργείο Αγροτικής Πολιτικής και τροφίμων υλοποιεί προγράμματα παιδικών κατασκηνώσεων που απευθύνονται στους αγρότες και στους υπαλλήλους του εν λόγω υπουργείου.

Παράρτημα 3

Οι Περιφέρειες

Ο Νόμος 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» επέφερε, σε σημαντικό βαθμό, την αποκέντρωση της κοινωνικής πολιτικής, η οποία προηγουμένως ασκείτο, κυρίως, σε κεντρικό επίπεδο. Σήμερα, η κοινωνική πολιτική στην Ελλάδα ασκείται και από τα τρία επίπεδα διακυβέρνησης. Οι Περιφέρειες και οι Δήμοι της χώρας, εβρισκόμενοι πιο κοντά στους πολίτες υλοποιούν τις νέες αρμοδιότητές τους σε μια περίοδο έντονων κοινωνικών ανισοτήτων και εμφάνισης πολλαπλών μορφών αποκλεισμού.

Ειδικότερα, οι βασικές αρμοδιότητες άσκησης κοινωνικής πολιτικής των περιφερειών, σύμφωνα με το άρθρο 186 του Νόμου είναι:

- Η συμμετοχή και η υλοποίηση σε προγράμματα δράσεων και πρωτοβουλιών προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων στο πλαίσιο των Εθνικών και Ευρωπαϊκών πολιτικών.
- Η έγκριση ή απόρριψη των ομαδικών απολύσεων που προγραμματίζονται από τον εργοδότη και η παράταση διαβουλεύσεων μεταξύ εργοδότη και εργαζομένων.
- Η άσκηση των αρμοδιοτήτων των Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Π.Ε.) της χώρας. Στις αρμοδιότητες αυτές συμπεριλαμβάνονται: Η χορήγηση και ανάκληση αδειών άσκησης επαγγελμάτων υγείας, καθώς και αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών κλινικών, ιδιωτικών προνοιακών επιχειρήσεων, ιατρείων, οδοντιατρείων, Μονάδων Ψυχικής Υγείας, εργαστηρίων και πάσης φύσεως χώρων άσκησης ιδιωτικού επαγγέλματος υγείας και πρόνοιας, η άσκηση αρμοδιοτήτων που αφορούν θέματα διακρατικών υιοθεσιών, η επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς και οδοντίατρους, κατά τις προβλέψεις της κείμενης νομοθεσίας, η υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγείας.
- Η ανάληψη χορηγούμενων οικονομικών ενισχύσεων σε φορείς κοινωνικής αντίληψης που εποπτεύονται από τη Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας που αποτελούν προϊόν των Ειδικών Κρατικών Λαχείων.
- Η χορήγηση αδειών διενέργειας εράνων, λαχειοφόρων και φιλανθρωπικών αγορών σε υπερτοπικό επίπεδο.
- Η διενέργεια κοινωνικών ερευνών για την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόνοιας, καθώς και θέματα άσκησης κοινωνικής εργασίας.
- Ο καθορισμός των προϋποθέσεων και τρόπου άσκησης του αντικειμένου της κοινωνικής εργασίας σε όλους τους τομείς εφαρμογής, καθώς και η εκπαίδευση σπουδαστών κοινωνικής εργασίας κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης.
- Η χορήγηση και η ανάκληση της άδειας άσκησης επαγγέλματος κοινωνικού λειτουργού.
- Η άσκηση αρμοδιοτήτων σχετικών με τον Κοινωνικό Σύμβουλο, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 2345/1995, καθώς και αρμοδιοτήτων ελέγχου του ιδρύματος ή της Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Μ.Φ.Η.) και των Φορέων παιδικής προστασίας, περιλαμβανομένης της σύνταξης σχετικών εκθέσεων και διατύπωσης αντίστοιχων προτάσεων.

- Η εφαρμογή προγραμμάτων προστασίας της μητέρας και των παιδιών προσχολικής ηλικίας.
- Η εξειδίκευση και κατάρτιση προγραμμάτων, προς υποστήριξη της δια βίου μάθησης, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων και του σχεδιασμού του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.
- Η εκπόνηση και εκτέλεση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, Νέας Γενιάς, εκπαίδευσης ενηλίκων, η λειτουργία των ΝΕΛΕ

Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι οι αρμοδιότητες των Περιφερειών σχετίζονται περισσότερο με ζητήματα απασχόλησης, υγείας και εκπαίδευσης και λιγότερο με ζητήματα άμεσης παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και διαχείρισης κοινωνικών δομών και υποδομών.

Η άσκηση των παραπάνω αρμοδιοτήτων έχει ανατεθεί στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας της εκάστοτε Περιφέρειας, στην οποία υπάγονται οι υπηρεσίες:

- Διεύθυνση Υγείας με Τμήματα Υπηρεσιών και Επαγγελματιών Υγείας, Δημόσιας Υγιεινής, Πρόληψης και Προαγωγής της Υγείας.
- Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας με Τμήματα Κοινωνικής Αρωγής, Κοινωνικών Υπηρεσιών, Κοινωνικής Εργασίας και Αθλητισμού και Πολιτισμού.

Παράλληλα, σε επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων ιδρύθηκαν και λειτουργούν Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας (με τα αντίστοιχα Τμήματα).

Στον ίδιο Νόμο 3852/2010, προβλέπεται η σύσταση της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης

Οι αρμοδιότητες της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης είναι:

- Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο σχετικά με τις βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας
- Γνωμοδοτεί ως προς θέματα γενικότερου περιφερειακού ενδιαφέροντος, που παραπέμπονται σε αυτή από το περιφερειακό συμβούλιο ή τον Περιφερειάρχη.
- Εξετάζει τα προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες της Περιφέρειας και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών.

Παράρτημα 4

Οι Δήμοι

Ο Νόμος 3852/2010 διέυρνε τις αρμοδιότητες των Δήμων σε θέματα κοινωνικής πολιτικής, οι οποίες τους είχαν ανατεθεί με τον Νόμο 3463/2006 (Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων).

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν. 3463, οι Δήμοι ήταν αρμόδιοι κυρίως για:

- Την εφαρμογή πολιτικών ή τη συμμετοχή σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας, με την ίδρυση και λειτουργία νομικών προσώπων και ιδρυμάτων όπως παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, κέντρων ανοικτής περίθαλψης και ημερήσιας φροντίδας, ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, γηροκομείων κ.λπ. και τη μελέτη και εφαρμογή σχετικών κοινωνικών προγραμμάτων.
- Την εφαρμογή πολιτικών ή τη συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα, που στοχεύουν στη μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων με την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή ψυχικής υγείας, όπως δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών.
- Τη μέριμνα για τη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών, με την παραχώρηση δημοτικών και κοινοτικών οικοπέδων σε αυτούς ή με την παροχή χρηματικών βοηθημάτων, ειδών διαβίωσης και περίθαλψης σε κατοίκους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης κατά τις προβλέψεις αυτού του Κώδικα.
- Τη σχεδίαση, την οργάνωση, το συντονισμό και την εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών για την πρόληψη της παραβατικότητας.
- Το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων ή τη συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- Την προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου και της Κοινότητας.
- Θέματα παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, όπως είναι η κατασκευή, διαχείριση και βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών του εθνικού συστήματος της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Παιδείας και ιδιαίτερα η συντήρηση, η καθαριότητα και η φύλαξη των σχολικών κτιρίων, η ίδρυση και λειτουργία βιβλιοθηκών, η ίδρυση και λειτουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών και η ίδρυση και λειτουργία πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής.

Με το άρθρο 94 του Ν. 3852/2010 οι παραπάνω αρμοδιότητες διευρύνθηκαν και συμπεριέλαβαν και τις ακόλουθες:

- Εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών και τήρηση κανόνων υγιεινής των δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων.
- Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία, που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς.
- Άσκηση ελέγχου και εποπτείας στα ιδρύματα παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί) και η ευθύνη λειτουργίας των παιδικών εξοχών.
- Εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, καθώς και η έγκριση του προϋπολογισμού τους, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επιχορηγήσεων, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς.
- Οικονομική ενίσχυση αυτοστεγαζόμενων, η μίσθωση ακινήτων, η ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και η επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.
- Διορισμός μελών διοικητικών συμβουλίων, η εποπτεία και η ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ).
- Χορήγηση της Κάρτας Αναπηρίας, μετά από σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας.
- Έκδοση πιστοποιητικών οικονομικής αδυναμίας.
- Καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανάκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βαριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας.
- Δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων λόγω απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους.
- Αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.
- Η υλοποίηση προγραμμάτων δημόσιας υγείας και λήψη μέτρων σε θέματα δημόσιας υγιεινής.
- Έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας.
- Χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.
- Χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών.
- Χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων, που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.
- Εκτέλεση προγραμμάτων δια βίου μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

- Απαλλοτρίωση οικοπέδων για τις ανάγκες της σχολικής στέγης, η ανέγερση σχολικών κτιρίων καθώς και η μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση δημόσιων σχολικών μονάδων.
- Μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης.

Ωστόσο, με προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας, μεταβιβάζονται στους Δήμους αρμοδιότητες που ασκούνται από τις Δ.Υ.Π.Ε. περιλαμβανομένων και αρμοδιοτήτων των Μονάδων Πρωτοβάθμιας Υγείας (Μ.Π.Υ.), καθώς και αρμοδιότητες τοπικού χαρακτήρα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Παράλληλα προς τα κλασικά όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης, λειτουργεί **Επιτροπή Διαβούλευσης και σε επίπεδο Δήμου** με πληθυσμό μεγαλύτερο από 10.000 κατοίκους. Σε μικρότερους Δήμους, η δημιουργία Επιτροπής Διαβούλευσης δεν απαγορεύεται, αλλά αποφασίζεται από το δημοτικό συμβούλιο.

Η συγκρότηση των **Δημοτικών Επιτροπών Διαβούλευσης** ορίζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του και εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών. Η σύνθεση της Δημοτικής Επιτροπής περιλαμβάνει εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας και συγκεκριμένα:

- α) των τοπικών εμπορικών και επαγγελματικών συλλόγων και οργανώσεων,
- β) των επιστημονικών συλλόγων και φορέων,
- γ) των τοπικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών,
- δ) των εργαζομένων στο δήμο και τα νομικά του πρόσωπα,
- ε) των ενώσεων και συλλόγων γονέων,
- στ) των αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων και φορέων,
- ζ) των εθελοντικών οργανώσεων και κινήσεων πολιτών,
- η) άλλων οργανώσεων και φορέων της κοινωνίας των πολιτών,
- θ) εκπροσώπους των τοπικών συμβουλίων νέων και
- ι) δημότες.

Ο συνολικός αριθμός των μελών της δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου, μπορεί να είναι από είκοσι πέντε (25) έως πενήντα (50) μέλη. Σε ποσοστό ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών εκπροσώπων φορέων ορίζονται επιπλέον μέλη, μετά από κλήρωση, δημότες εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους καθώς και όσοι είναι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους. Στη δημοτική επιτροπή διαβούλευσης **προεδρεύει ο Δήμαρχος ή ο Αντιδήμαρχος** που ορίζει ο Δήμαρχος με απόφασή του.

Στις συνεδριάσεις της επιτροπής καλούνται κατά περίπτωση και συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου και εκπρόσωποι αρμόδιων κρατικών αρχών, των τοπικών οργανώσεων πολιτικών κομμάτων, καθώς και οι επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων που εκπροσωπούνται στο δημοτικό συμβούλιο.

Αρμοδιότητες της Δημοτικής Επιτροπής Διαβούλευσης είναι οι παρακάτω:

- α) γνωμοδοτεί στο δημοτικό συμβούλιο σχετικά με τα **αναπτυξιακά προγράμματα** και τα **προγράμματα δράσης** του Δήμου, το **επιχειρησιακό πρόγραμμα** και το **τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου**,

β) γνωμοδοτεί για **θέματα γενικότερου τοπικού ενδιαφέροντος**, που παραπέμπονται σε αυτή από το δημοτικό συμβούλιο ή τον Δήμαρχο,
γ) εξετάζει τα τοπικά προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του Δήμου και **διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων** και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών,
δ) δύναται να διατυπώνει **παρατηρήσεις επί του περιεχομένου των κανονιστικού χαρακτήρα αποφάσεων** οι οποίες εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 79 του Κ.Δ.Κ..

Η διατύπωση γνώμης από τη δημοτική επιτροπή διαβούλευσης δεν αποκλείει την παράλληλη ηλεκτρονική διαβούλευση με τους πολίτες, μέσω διαδικτύου. Οι προτάσεις της ηλεκτρονικής διαβούλευσης συγκεντρώνονται και συστηματοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου και παρουσιάζονται από τον Πρόεδρο της δημοτικής επιτροπής διαβούλευσης κατά την αντίστοιχη συνεδρίασή της.

Η δημοτική επιτροπή διαβούλευσης συνεδριάζει δημόσια, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, υποχρεωτικά **μια φορά το χρόνο**, πριν από τη σύνταξη των προσχεδίων του προϋπολογισμού και του ετήσιου προγράμματος δράσης και τουλάχιστον **μία φορά κάθε τρεις (3) μήνες**, για άλλα θέματα που εισάγονται προς συζήτηση.

Το δημοτικό συμβούλιο μπορεί να ψηφίζει σχετικό **κανονισμό διαβούλευσης**, ο οποίος ρυθμίζει όλα τα θέματα τα σχετικά με τις διαδικασίες διαβούλευσης, τη συμμετοχή φορέων και πολιτών σε αυτή, καθώς και την παρουσίαση των πορισμάτων της.

Η Η κοινωνική πολιτική των Δήμων των Δήμων ασκείται κυρίως μέσω:

- των Τμημάτων ή Αυτοτελών Γραφείων Κοινωνικής Προστασίας, Παιδείας και Πολιτισμού που είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής, των πολιτικών ισότητας των φύλων καθώς και για την προστασία και προαγωγή της δημόσιας υγείας στην περιοχή του Δήμου, με τη λήψη των καταλλήλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων. Συγχρόνως το Γραφείο είναι αρμόδιο για την προώθηση και ρύθμιση ζητημάτων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, την προώθηση της Δια Βίου Μάθησης, καθώς και για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νέας Γενιάς. Οι μεγάλοι Δήμοι διαθέτουν Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας που περιλαμβάνει Τμήματα Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων, Προνοιακών Επιδομάτων, Κοινωνικής Αρωγής, Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας κ.α.
- των νέων ΝΠΔΔ τα οποία παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας, αλληλεγγύης και παιδείας. Τα ΝΠΔΔ διαθέτουν:
  - Διεύθυνση Προστασίας Τρίτης Ηλικίας και Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, Τμήμα ή Γραφείο Κοινωνικής ή/και Υγειονομικής Υπηρεσίας ΚΑΠΗ, Τμήμα ή Γραφείο Προγραμμάτων Φροντίδας Τρίτης Ηλικίας (π.χ. πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι», προγράμματα Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, κλπ), Τμήμα ή Γραφείο Γενικών Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας & Προγραμμάτων για Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες (π.χ. Δημοτικά Ιατρεία, Κέντρο Υποστήριξης Γυναικών, Προγράμματα Αιμοδοσίας, Προγράμματα προώθησης Εθελοντισμού, Προγράμματα και δράσεις κοινωνικής προστασίας για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες που απειλούνται ή βιώνουν κοινωνικό αποκλεισμό).

- Διεύθυνση Παιδικής Φροντίδας και Παιδείας που περιλαμβάνει ειδικότερα Τμήμα ή Γραφείο Υγείας (Ιατρικής) και Ψυχοκοινωνικής Στήριξης, Τμήμα ή Γραφείο Προσχολικής Αγωγής (γραφεία παιδικών Σταθμών), Τμήμα ή Γραφείο Προγραμμάτων για το Παιδί, την Οικογένεια και τη Νεολαία και Τμήμα ή Γραφείο Κέντρου Δια Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ).

Παράλληλα, καταγράφονται πολυάριθμες πρωτοβουλίες εταιρειών, ιδρυμάτων, συλλόγων, φιλανθρωπικών οργανώσεων, μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ), εθελοντικών ομάδων και άτυπων δικτύων, στο πεδίο της κοινωνικής αλληλεγγύης – φροντίδας – πρόνοιας, με σκοπό είτε την παροχή άμεσης κοινωνικής και υλικής βοήθειας, είτε την παροχή ευρύτερης στήριξης για την ανάδειξη των προβλημάτων ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και την άσκηση πίεσης/ επιρροής στο πολιτικό σύστημα. Στο πλαίσιο αυτό, λειτουργούν ποικίλες δομές και προγράμματα κοινωνικής αλληλεγγύης (πχ. ξενώνες, συμβουλευτικά κέντρα, κέντρα παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, κοινωνικά φροντιστήρια, παιδικούς σταθμούς, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, δομές ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης, συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες οικονομικής και ηθικής συμπαράστασης, δομές διανομής τροφίμων, κλπ.), για διάφορες κατηγορίες ευπαθών ομάδων του πληθυσμού όπως οι άστεγοι, οι ουσιοεξαρτημένοι, τα παιδιά, οι κακοποιημένες γυναίκες, οι αποφυλακισμένοι, οι οροθετικοί, οι άπορες οικογένειες, οι μετανάστες, πρόσφυγες κλπ

Συμπερασματικά, στον τομέα της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, καθώς και στους τομείς της παιδείας, του πολιτισμού και του αθλητισμού εντάχθηκαν τα τελευταία έτη αρμοδιότητες που ενισχύουν σημαντικά την άσκηση κοινωνικής πολιτικής σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό διευρύνθηκε το πλαίσιο παρέμβασης των Περιφερειών και των Δήμων της Χώρας στην εφαρμογή προνοιακού χαρακτήρα πολιτικών, κατά τα πρότυπα των εθνικών συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.